IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ IN ORGANOV EVROPSKE UNIJE

KOMISIJA

RAČUN EVROPSKIH SKUPNOSTI

PRORAČUNSKO LETO 2007

Zvezek I

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN KONSOLIDIRANA POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA

(2008/C 287/01)

VSEBINA

Stran

Izjava, priložena konsolidiranemu zaključnemu računu 2
Glavni dogodki in ključne točke 3
Izvrševanje in računovodska obravnava proračuna EU 4

DEL I: Konsolidirani računovodski izkazi Evropskih skupnosti in pojasnila 10

A. Bilanca stanja 11

B. Izkaz poslovnega izida 12

C. Izkaz denarnih tokov 13

D. Izkaz sprememb v čistih sredstvih 14

E. Pojasnila k računovodskim izkazom 15

DEL II: Konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna Evropskih skupnosti in pojasnila 84

A. Konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna 85

B. Pojasnila h konsolidiranim poročilom o izvrševanju proračuna 101

IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU

Konsolidirani zaključni račun Evropskih skupnosti za leto 2007 je bil pripravljen na podlagi podatkov, ki so jih predložile druge institucije in organi v skladu s členom 129(2) finančne uredbe. Izjavljam, da je bil pripravljen v skladu z naslovom VII finančne uredbe ES ter računovodskimi načeli, pravili in metodami iz priloge k računovodskim izkazom.

Od računovodij teh institucij in organov, ki potrjujejo zanesljivost poslanih podatkov, sem pridobil vse potrebne informacije za pripravo zaključnega računa, ki prikazuje sredstva in obveznosti Evropskih skupnosti ter izvrševanje proračuna.

Potrjujem, da sem si na podlagi teh podatkov ter preverjanj, ki so se štela za potrebna za potrditev zaključnega računa Evropske Komisije, pridobil razumno zagotovilo, da zaključni račun predstavlja resnično in pošteno sliko finančnega stanja Evropskih skupnosti v vseh pomembnih vidikih.

Brian GRAY
Računovodja Evropske komisije

GLAVNI DOGODKI IN KLJUČNE TOČKE

Zaključni račun Evropskih skupnosti za leto 2007 je tretji zaključni račun, pripravljen po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnih dogodkov, ki so se za Evropski skupnosti začela uporabljati leta 2005. Leta 2007 se je poleg tega posodobila finančna uredba, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti, in nova različica je začela veljati 1. maja 2007.

Kakor pri vseh zaključnih računih si Komisija tudi pri tem prizadeva izboljšati, kar je bilo že objavljeno, in sicer zlasti zato, da bi bralcem ponudila razumljivejše in uporabnejše informacije.

Glede predstavitve zaključnega računa za leto 2007 je treba poudariti naslednje spremembe:

— Uveden je bil nov oddelek, v katerem je razloženo, kako se izvršuje in računovodsko obravnava proračun EU. V tem oddelku je razloženo, kako se Skupnosti financirata ter kako se sredstva porabijo, nadzorujejo in računovodsko obravnavajo.

— Dodan je bil tudi oddelek za natančnejšo razlago izterjave neupravičenih plačil, vključno s podrobnimi podatki o zadevnih zneskih (glej oddelek **E.6**).

— Razpredelnice o izvrševanju proračuna so zdaj predstavljene v milijonih eurov. Poleg tega je bila dodana zbirna razpredelnica za lažji pregled proračunskih prihodkov in odhodkov.

— V pojasnila je prvič vključena tudi uskladitev poslovnega izida s proračunsko realizacijo.

Poleg vsega tega je treba omeniti, da se je obseg konsolidacije od leta 2006 povečal – zdaj so v konsolidacijo vključena tri skupna podjetja (leta 2006 je bilo samo eno) in 26 agencij (leta 2006 jih je bilo 24).

NAJPOMEMBNEJŠI POUDARKI ZAKLJUČNEGA RAČUNA ZA LETO 2007

— Proračunski presežek se je še naprej zmanjševal, in sicer z 1 848 milijonov EUR na 1 529 milijonov EUR.

— Poslovni izid za zadevno leto se je izboljšal, in sicer s presežka v višini 197 milijonov EUR v letu 2006 na presežek v višini 7 462 milijonov EUR v letu 2007.

— Skupna sredstva so se povečala s 67 332 milijonov EUR v letu 2006 na 75 386 milijonov EUR, skupne obveznosti pa so se povečale s 131 550 milijonov EUR na 134 006 milijonov EUR. Razlika med sredstvi in obveznostmi se bo kratkoročno financirala iz že izglasovanih proračunskih sredstev, dolgoročno pa jo bodo zagotovile države članice.

IZVRŠEVANJE IN RAČUNOVODSKA OBRAVNAVA PRORAČUNA EU

1. PRIPRAVA LETNEGA PRORAČUNA

Iz proračuna EU se financirajo najrazličnejše politike in programi po celi Uniji. Komisija namreč v skladu s prednostnimi nalogami, ki jih določijo države članice, na terenu izvaja posebne programe, dejavnosti in projekte. Ti lahko vključujejo vse od podpore izobraževalnim projektom za mobilnost učencev in učiteljev do projektov za podporo boljšega delovnega okolja za delavce v EU ter okrepljenega nadzora zunanjih meja.

Skoraj 95 % proračuna EU se porabi za financiranje takih politik in dejavnosti EU, za katere so se dogovorile vse države članice. Neposredna povezava med letnim proračunom in politikami EU se zagotavlja z oblikovanjem proračuna po dejavnostih. Nomenklatura proračuna, oblikovanega po dejavnostih, ki se je prvič uporabila v proračunu za leto 2004, omogoča jasno opredelitev področij, na katera se nanašajo politike Evropske unije, in skupnih zneskov sredstev, dodeljenih vsakemu od teh področij.

Skupaj obstaja 32 področij, ki so potem razdeljena na približno 200 dejavnosti, od katerih jih več kot 110 vključuje postavke operativnega proračuna in so zato prikazana v proračunski nomenklaturi kot proračunska poglavja. Ta področja so večinoma operativna, saj je namen temeljnih dejavnosti na teh področjih koristiti upravičenim tretjim osebam, vsaki na njenem področju delovanja. Druga področja pa so horizontalna in zagotavljajo pravilno delovanje Komisije, tako na primer „usklajevanje in pravno svetovanje“ ter „proračun“. Struktura po dejavnostih zagotavlja skupni konceptualni okvir za določanje prednostnih nalog, načrtovanje, oblikovanje proračuna, spremljanje in poročanje, glavni cilj vsega tega pa je krepitev uspešne, gospodarne in učinkovite porabe sredstev.

Notranji postopek za sprejetje predloga proračuna se začne, ko Komisija pripravi predlog, preden ga predloži Svetu, ki ga lahko spremeni, če meni, da je to potrebno. Posodobljeni proračun se potem predloži Evropskemu parlamentu, ki prav tako lahko predlaga spremembe ali pa sprejme ali zavrne trenutni predlog. Ko je dosežen dogovor o vseh spremembah in posodobitvah (kar lahko po potrebi pomeni tudi popolnoma nov predlog, ki ga predloži Komisija), Parlament sredi decembra proračun sprejme. Predsednik Parlamenta izjavi, da je proračun sprejet, in potem se proračun lahko začne izvrševati.

2. VIRI FINANCIRANJA EVROPSKE SKUPNOSTI

Evropska skupnost ima dva glavna vira financiranja, in sicer iz prihodkov iz lastnih sredstev in raznovrstnih prihodkov.

2.1 **Prihodki in terjatve iz lastnih sredstev**

Prihodki iz lastnih sredstev samodejno pripadejo EU za financiranje njenega proračuna, ne da bi bila za to potrebna naknadna odločitev nacionalnih organov (leta 2007 je bilo takih 93 % skupnih prihodkov). Skupni znesek lastnih sredstev, potreben za financiranje proračuna, se določi tako, da se od skupnih odhodkov odštejejo drugi prihodki. Skupni znesek lastnih sredstev ne sme presegati 1,24 % bruto nacionalnega dohodka (BND) EU. Lastna sredstva se delijo na naslednje kategorije:

1. Tradicionalna lastna sredstva obsegajo carine, kmetijske dajatve in prelevmane na sladkor. Ta lastna sredstva morajo plačevati gospodarski subjekti in jih zbirajo države članice v imenu EU. Vendar države članice obdržijo 25 % teh sredstev kot nadomestilo za stroške zbiranja. Carine in kmetijske dajatve se zaračunavajo za uvoz proizvodov iz tretjih držav, in sicer po stopnjah, ki temeljijo na skupni carinski tarifi. Prelevmane na sladkor plačujejo proizvajalci sladkorja za financiranje izvoznih nadomestil za sladkor. Tradicionalna lastna sredstva ponavadi pomenijo okoli 15 % celotnih prihodkov iz lastnih sredstev.

2. Lastna sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV) se zaračunavajo od osnov za DDV držav članic, pri čemer so te osnove usklajene za ta namen v skladu s pravili Skupnosti. Od usklajene osnove vsake države članice se zaračuna enak odstotek. Vendar je osnova za DDV, ki se pri tem upošteva, omejena na 50 %BND posamezne države članice. Sredstva iz naslova DDV ponavadi pomenijo okoli 15 % prihodkov iz lastnih sredstev.

3. Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND) se uporabljajo za uravnovešenje proračunskih prihodkov in odhodkov, tj. za financiranje tistega dela proračuna, ki ga ne krije noben drug vir prihodkov. Od BND vsake države članice, ki se določi v skladu s pravili Skupnosti, se zaračuna enak odstotni delež. Sredstva iz naslova BND ponavadi pomenijo okoli 70 % prihodkov iz lastnih sredstev.

V zvezi s plačevanjem teh zneskov je treba omeniti, da so tradicionalna lastna sredstva, ki so jih države članice določile v skladu s členom 6(3)(b) Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000, vendar Skupnostma niso bila dana na razpolago, saj še niso bila izterjana ali zajamčena ali pa se izpodbijajo, na posebnih računih. Vsaka država članica pošlje Komisiji četrtletno poročilo o teh računih in v njem za vsako vrsto sredstev navede:

— neporavnani saldo iz preteklega četrtletja,

— izterjane zneske v zadevnem četrtletju,

— popravke osnove (popravki/zapadli zneski) v zadevnem četrtletju,

— odpisane zneske,

— saldo za izterjavo ob koncu zadevnega četrtletja.

Ko so tradicionalna lastna sredstva iz posebnega računa izterjana, jih je treba dati na razpolago Komisiji, in sicer najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila upravičenost izterjana.

Kadar dejanska izterjava ni verjetna, je treba odpisati upravičenosti na posebnem računu. Ta odpis upravičenosti temelji na ocenah, ki jih izdelajo države članice same v skladu s členom 6(4)(b) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000, v katerem je določeno: „Skupaj s končnimi četrtletnimi poročili za zadevno leto posredujejo države članice oceno celotnega zneska pravic na ločenem računu na dan 31. decembra leta, za katerega sredstev verjetno ne bo mogoče izterjati“.

Na podlagi ocen, ki jih pošljejo države članice, se odpis odšteje od postavke za terjatve do držav članic na strani sredstev v bilanci stanja. Vendar to ne pomeni, da Komisija odstopa od izterjave zneskov, ki jih zajema ta popravek vrednosti. Tudi če je videti, da je izterjava zelo neverjetna, če ne skoraj nemogoča, to ne pomeni nujno, da so zadevni zneski izgubljeni za proračun Skupnosti kot tradicionalna lastna sredstva. Neizterjane upravičenosti so namreč izgubljene samo, če je država članica uporabila vse možnosti, ki jih mora poskusiti izkoristiti za izterjavo terjatev. Kadar država članica tega ne naredi, je finančno odgovorna in mora plačati ta znesek v proračun Skupnosti v skladu s členom 17(2) Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000.

2.2 **Raznovrstni prihodki**

Raznovrstni prihodki, ki se ustvarijo pri dejavnostih Evropskih skupnosti, pomenijo približno 7 % celotnih prihodkov. Sem spadajo na primer globe za kršitve pravil konkurence ter nalogi za izterjavo od zasebnih in javnih dolžnikov v zvezi z vodenjem projektov Skupnosti (kot v zgornjem primeru). V to kategorijo spadajo tudi denarne kazni, ki jih naloži Sodišče državam članicam, ki ne izvršijo sodb. Komisija upravlja vsako leto na stotisoče projektov in mora letno izdati okrog 12 000 nalogov za izterjavo. Za vsak dolg, ki ni plačan na datum zapadlosti, se zaračunavajo zamudne obresti. Kadar so dolžniki Skupnosti tretje osebe in ne države članice, so odločbe Komisije (in Sveta) o obveznosti plačila neposredno izvršljive v skladu s pravili civilnega postopka, ki velja na območju, kjer je treba terjatev izvršiti. Druge dolžnike terja pravna služba s pomočjo zunanjih odvetniških pisarn.

3. UPRAVLJANJE IN PORABA PRORAČUNA SKUPNOSTI

3.1 **Poglavitni odhodki iz poslovanja**

Odhodki Evropskih skupnosti iz poslovanja zajemajo vse različne razdelke finančnega okvira in imajo različne oblike, odvisno od tega, kako se denar izplača in upravlja. V skladu s finančno uredbo Skupnosti izvršujeta splošni proračun z uporabo naslednjih metod:

Neposredno centralizirano upravljanje: kadar proračun izvršuje neposredno odgovorna institucija ali organ Skupnosti.

Posredno centralizirano upravljanje: kadar Skupnosti nalogo upravljanja dela proračuna zaupata organu Skupnosti ali države članice.

Decentralizirano upravljanje: kadar Skupnosti določene naloge za izvrševanje proračuna preneseta na tretje države.

Deljeno upravljanje: podobno po tej metodi upravljanja Skupnosti določene naloge za izvrševanje proračuna preneseta na države članice.

Skupno upravljanje: po tej metodi Skupnosti zaupata določene naloge izvrševanja mednarodni organizaciji.

Večina odhodkov, letos je to 90 milijard EUR (leta 2006: 91 milijard EUR), spada pod „deljeno upravljanje“, ki vključuje prenos nalog na države članice in zajema področja, kot so poraba v kmetijstvu in strukturni ukrepi.

3.2 **Različni finančni udeleženci**

Kolegij komisarjev nosi kolektivno politično odgovornost, vendar nima skoraj nobenih pooblastil za izvrševanje proračuna. Te naloge vsako leto prenese na posamezne javne uslužbence, ki odgovarjajo kolegiju in za katere veljajo Kadrovski predpisi. Zadevni uslužbenci – v glavnem generalni direktorji in vodje služb – so imenovani „odredbodajalci na podlagi prenosa". Naloge za izvrševanje proračuna lahko prenesejo naprej na „odredbodajalce na podlagi nadaljnjega prenosa".

Odredbodajalci so odgovorni za celotno upravljanje od določanja, kaj je treba narediti za uresničitev ciljev politik, ki jih je zastavila institucija, do upravljanja v ta namen organiziranih dejavnosti z operativnega in proračunskega vidika, vključno s podpisovanjem pravnih obveznosti, spremljanjem uspešnosti, plačevanjem in po potrebi tudi izterjavo sredstev. Odredbodajalci morajo prav tako poskrbeti za ocenjevanja, ki jih je treba opraviti, da se prouči izvedljivost njihovih predlogov (predhodno ocenjevanje) ter da se ugotovita uspeh in stroškovna učinkovitost programov, ki se že izvajajo (vmesno in naknadno ocenjevanje). Rezultati teh ocenjevanj se uporabijo za izboljšanje procesa odločanja ter povečanje preglednosti in stroškovne učinkovitosti ukrepanja Skupnosti in prevzemanja odgovornosti zanj.

Dobro finančno poslovodenje in ustrezno prevzemanje odgovornosti se znotraj vsakega generalnega direktorata zagotavljata z ločevanjem upravljavskih kontrol (v rokah odredbodajalcev) od notranje revizije in kontrol skladnosti, in sicer z jasnimi standardi notranjega kontroliranja (ki se zgledujejo po mednarodnih standardih COSO, tj. Odbora podpornih organizacij Treadwayjeve komisije), predhodnimi in naknadnimi kontrolami, neodvisnimi notranjimi revizijami na podlagi ocen tveganja ter rednim poročanjem o dejavnostih posameznim komisarjem.

Računovodja izvršuje odredbe za plačilo in naloge za izterjavo, ki jih pripravijo odredbodajalci, ter je odgovoren za upravljanje zakladnice, določanje računovodskih pravil in metod, potrjevanje računovodskih sistemov, vodenje računovodskih evidenc ter pripravo zaključnega računa institucije in njegovo konsolidacijo z zaključnimi računi drugih subjektov, vključenih v konsolidacijo. Poleg tega mora računovodja zaključni račun podpisati, s čimer potrdi, da ta predstavlja resnično in pošteno sliko finančnega stanja.

Notranjega revizorja, ki ni finančni udeleženec v strogem pomenu besede, imenuje institucija, da preverja pravilno delovanje sistemov in postopkov za izvrševanje proračuna ter ji svetuje pri vprašanjih o obvladovanju tveganj. Notranji revizor izdaja neodvisna mnenja o kakovosti sistemov poslovodenja in kontrol ter daje priporočila o tem, kako izboljšati operativne postopke in spodbujati dobro finančno poslovodenje.

3.3 **Prevzemanje obveznosti za porabo sredstev iz proračuna EU**

Ko je proračun odobren, da Generalni direktorat za proračun preko računovodskega sistema Komisije sredstva na razpolago različnim službam Komisije ter institucijam in drugim organom, in sicer v skladu z njihovo odgovornostjo za posamezne politike v skladu s sistemom, imenovanim „oblikovanje proračuna po dejavnostih". Odgovornost za upravljanje proračunskih vrstic v zvezi z okoljem na primer Komisija prenese na vodjo – torej generalnega direktorja – Generalnega direktorata za okolje (in ta v tem primeru postane odredbodajalec na podlagi prenosa za zadevne proračunske vrstice).

Preden se lahko prevzame pravna obveznost (kot je na primer pogodba ali sporazum o donaciji) s tretjo osebo, mora v letnem proračunu obstajati proračunska vrstica, ki daje pravico do zadevne dejavnosti. Poleg tega mora biti v zadevni proračunski vrstici dovolj sredstev za kritje odhodkov. Če so ti pogoji izpolnjeni, je treba sredstva v proračunu rezervirati, in sicer tako, da se v računovodskem sistemu prevzame proračunska obveznost.

Ko oseba, odgovorna za projekt – imenovana „pobudnik" – sproži postopek prevzemanja proračunske obveznosti, je treba upoštevati vnaprej določen postopek – ali „finančni krog" – ki pusti papirno in elektronsko sled ter vključuje vsaj dve osebi (po tako imenovanem „načelu štirih oči"), tj. pobudnika in overitelja. Na podlagi vzpostavljenih finančnih krogov je treba opraviti finančne in operativne preglede, preden odgovorni odredbodajalec obveznost odobri.

Nobenih sredstev iz proračuna Skupnosti ni mogoče porabiti, dokler Komisija ali drug organ Skupnosti ter morebitni prejemnik sredstev Skupnosti pisno ne prevzameta pravne obveznosti. Pri neposrednem centraliziranem upravljanju ima ta pravna obveznost obliko pogodbe z izvajalcem ali sporazuma o donaciji z upravičencem.

Ko je proračunska obveznost odobrena, se vknjiži v proračunski računovodski sistem in odobritve se porabijo skladno s tem. Vendar to ne vpliva na splošno računovodstvo (ali glavno knjigo), saj stroški še niso nastali. To je zato, ker računovodski sistem Evropskih skupnosti sestavljata dva ločena, a povezana elementa:

(a) proračunsko računovodstvo, ki omogoča natančen zapis izvrševanja proračuna, ter

(b) splošno računovodstvo, s katerim se pripravita bilanca stanja in izkaz poslovnega izida.

Proračunsko računovodstvo prikazuje obveznosti in plačila v vseh približno 1 150 proračunskih vrsticah za vsak dan posebej. Temelji na načelu prilagojenega računovodstva na podlagi nastanka plačil, po katerem se odhodkovna ali prihodkovna postavka knjiži šele, ko so s sredstvi prevzete obveznosti ali ko so ta sredstva izplačana oziroma prejeta. Tovrstno računovodstvo je značilno za javni sektor, ki se je iz zgodovinskih razlogov pogosto osredotočal na proračun in njegovo izvrševanje. Evropski parlament, tj. institucija, ki ji izvršilni organ, torej Komisija, odgovarja, želi seveda preveriti, da ta izvršilni organ uresničuje želje, ki jih je Evropski parlament izrazil s sprejetjem proračuna. Komisija tako vsak mesec na spletišču Europa objavi številčne podatke, ki podrobno opisujejo trenutno stanje izvrševanja (porabe) proračuna. Ti številčni podatki so prikazani po razdelkih finančnega okvira in po področjih, na katera se nanašajo politike.

Pri splošnem računovodstvu (ali glavni knjigi) se uporablja metoda dvostavnega knjigovodstva, da se prikažejo vsi odhodki in prihodki v proračunskem letu (in s tem poslovni izid) ter da se predstavi finančno stanje Skupnosti v obliki bilance stanja sredstev in obveznosti na dan 31. decembra danega leta.

3.4 **Izvajanje plačil**

3.4.1 *Splošna pravila*

Nobenih plačil ni mogoče izvesti, dokler odredbodajalec, ki se ukvarja z zadevnim poslom, ne odobri proračunske obveznosti. Ko pa je treba izvesti plačilo, je pri tem treba upoštevati obvezen delovni postopek, podoben tistemu za prevzem proračunske obveznosti. Ta poteka v računovodskem sistemu in z vzporedno papirno/elektronsko sledjo. Postopek spet sproži pobudnik in nazadnje ga odobri odredbodajalec na podlagi nadaljnjega prenosa. Ko je plačilo odobreno, se proračunsko in splošno računovodstvo samodejno posodobita.

Ko je plačilo odobreno v računovodskem sistemu, temu sledi nakazilo na upravičenčev račun. Komisija na primer izvede skoraj vsa svoja plačila z bančnimi nakazili, in sicer preko oddelka za zakladništvo na Generalnem direktoratu za proračun. Komisija ima bančne račune pri zakladnicah držav članic, centralnih bankah in poslovnih bankah.

Komisija izvede na leto več kot milijon plačil. Sodeluje v medbančnem telekomunikacijskem omrežju SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication). Vsak dan se vsaj enkrat pod nadzorom oddelka za zakladnico na Generalnem direktoratu za proračun sproži postopek za izvedbo niza plačil, s katerim se odobrene odredbe za plačila pretvorijo v navodila za plačila, ki se samodejno pošljejo bankam Komisije, da se lahko izvedejo plačila navedenim upravičencem.

3.4.2 *Predfinanciranje*

Predfinanciranje je plačilo, katerega namen je zagotoviti upravičencu denarni predujem, tj. likvidna sredstva. Lahko je razdeljeno v več plačil v obdobju, ki je določeno v danem sporazumu o predfinanciranju. Likvidna sredstva oziroma predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo – če upravičenec nima upravičenih odhodkov, mora znesek predfinanciranja vrniti Evropskima skupnostma. Plačano predfinanciranje je torej dokončni odhodek šele, ko so izpolnjeni ustrezni pogodbeni pogoji, in je zato takrat, ko se izvede začetno plačilo, v bilanci stanja izkazano kot sredstvo. Znesek sredstva iz naslova predfinanciranja se zmanjša (v celoti ali delno) s priznanjem upravičenih stroškov in vrnjenih zneskov. Potem ko Skupnosti po proučitvi upravičenosti prejetega zahtevka za povračilo stroškov (glej spodaj) v celoti ali delno priznata znesek predfinanciranja, se priznani znesek upravičenih odhodkov črta iz bilance stanja in se upošteva kot odhodek v izkazu poslovnega izida. S tem se lahko znesek predfinanciranja v celoti ali delno obračuna.

Predfinanciranje se vrednoti po ocenjeni nadomestljivi vrednosti, ob upoštevanju obstoja jamstva, povezanega s predfinanciranjem. Pričakovano neizterljivo predfinanciranje se pripozna kot strošek v izkazu poslovnega izida in kot zmanjšanje knjigovodske vrednosti predfinanciranja v bilanci stanja. Na splošno se izplačano predfinanciranje obrestuje (pomembne izjeme so med drugim zneski, plačani državam članicam ali kot predpristopna pomoč). Z vidika lastništva nad temi obrestmi se obstoječe predfinanciranje deli na dve kategoriji – predfinanciranje Evropskih skupnosti in predfinanciranje tretje stranke. Ti kategoriji se razlikujeta v tem, da obresti, ki jih ustvarijo zneski predfinanciranja Evropskih skupnosti, ostanejo v lasti Skupnosti in jih je zato treba vrniti Skupnostma, medtem ko so obresti, natečene na predfinanciranje tretje stranke, last upravičenca.

3.4.3 *Zahtevki za povračilo stroškov in upravičenost odhodkov*

Nekaj časa po plačilu predujma oziroma predfinanciranja ustrezni organ Skupnosti prejme zahtevek za povračilo stroškov, v katerem je utemeljeno, kako je upravičenec v skladu s pogodbo porabil znesek predfinanciranja. Pogostnost pošiljanja teh zahtevkov za povračilo stroškov med letom se spreminja, odvisna pa je od vrste financiranega ukrepa in pogodbenih pogojev, in ni nujno, da se ti zahtevki prejmejo ob koncu leta.

Zneski iz prejetih izkazov stroškov se takoj vknjižijo v računovodski sistem kot tekoče obveznosti iz poslovanja z zaznamkom „zneski, katerih upravičenost je treba preveriti“ (zneski v breme). To je tako imenovani „račun prve stopnje“. Odhodek se pripozna v splošnem računovodstvu šele, ko nastopi „sprožilni dogodek“ – tj. ko se zahtevek za povračilo stroškov potrdi. Tako se na „prvi stopnji“ odhodek še ne pripozna. Odgovorni uslužbenec mora namreč opraviti preglede prejetega zahtevka ter lahko po potrebi zahteva nadaljnje utemeljitve, preden v sistemu in na papirju potrdi, da je zahtevek veljaven in da se plačilo lahko izvede. Ko se prepriča, da je zahtevek veljaven, se z računovodskim vnosom upravičeni zneski prenesejo v izkaz poslovnega izida kot odhodek („račun druge stopnje“). Poleg tega se za potrjeni znesek zmanjšajo odprti zneski predfinanciranja in odprti zneski za upnike. Na proračunsko računovodstvo to ne vpliva, saj je bilo vanj vknjiženo že začetno plačilo.

3.4.4 *Plačilo nadaljnjih zneskov*

Če se zahteva in potrdi znesek, višji od začetnega plačila, ali če je treba v skladu s pogodbo izvesti drugo ali končno plačilo, potem se po istih pravilih kot prej sproži nov postopek za zahtevek za plačilo. Preden se lahko plačilo izvede, mora dobiti končno odobritev odredbodajalca na podlagi prenosa. Merila za upravičenost so določena v temeljnem aktu, razpisih za zbiranje predlogov, drugih informativnih dokumentih za upravičence do subvencij in/ali v pogodbenih določbah sporazumov o subvencijah. Po proučitvi se upravičeni odhodki obravnavajo kot stroški in upravičenec je obveščen o morebitnih neupravičenih zneskih. „Zneski, katerih upravičenost je treba preveriti“ tako pomenijo zneske iz prejetih zahtevkov za povračilo stroškov, katerih upravičenost še ni bila preverjena, in torej dogodek, zaradi katerega se odhodek uresniči, še ni nastal.

3.4.5 *Računovodska obravnava ob koncu leta (časovni presek)*

Odprti zneski predfinanciranja ob koncu leta se vrednotijo po prvotnih plačanih zneskih, zmanjšanih za: vrnjene zneske, obračunane upravičene zneske, ocenjene upravičene zneske, ki ob koncu leta še niso obračunani, in zmanjšanja vrednosti. Prejeta jamstva, povezana z zneski predfinanciranja, so razkrita v zunajbilančnih postavkah kot pogojna sredstva.

Zahtevki za povračilo stroškov, ki ob koncu leta še niso prejeti, se upoštevajo v računovodskih postopkih časovnega preseka ob koncu leta. Zlasti je treba oceniti upravičene odhodke, ki so jih imeli upravičenci do sredstev Skupnosti, vendar jih Skupnosti še niso prijavili. Da bi dobili najboljšo oceno teh zneskov, se uporabljajo različne metode, odvisno od vrste dejavnosti in razpoložljivih podatkov. Na podlagi teh presečnih podatkov so ocenjeni upravičeni zneski tako izkazani kot kratkoročno vnaprej vračunani stroški, medtem ko so ocenjeni neupravičeni deli še naprej odprti na računih za „zneske, katerih upravičenost je treba preveriti“. Da ne bi precenili sredstev in obveznosti, se ti zneski prikažejo med tekočimi obveznostmi.

3.5 **Izterjava neupravičenih plačil**

Upravičenost odhodkov, ki bremenijo proračun, preverijo ustrezne službe Skupnosti, v primeru deljenega upravljanja pa države članice, in sicer na podlagi spremne dokumentacije, določene v pravilih, ki se uporabljajo, ali pogojih za posamezno subvencijo. Da bi bilo razmerje med stroški in koristmi kontrolnih sistemov čim ugodnejše, so preverjanja spremne dokumentacije pri končnih zahtevkih pogosto strožja od preverjanj pri vmesnih zahtevkih in lahko tako odkrijejo napake pri vmesnih plačilih, ki se potem popravijo s prilagoditvijo končnega plačila. Poleg tega ima Skupnost in/ali zadevna država članica pravico, da preveri verodostojnost spremne dokumentacije s preverjanjem v prostorih vložnika zahtevka, in sicer med izvajanjem financiranega ukrepa in/ali po njem (naknadno). Napake, odkrite v obdobju izvajanja, se lahko popravijo s prilagoditvijo poznejših zahtevkov. Za naknadno odkrite napake se izda nalog za izterjavo. Za več informacij o tem področju glej oddelek **E.6**.

4. POROČANJE OB KONCU LETA

4.1 **Zaključni račun**

Računovodja je odgovoren za pripravo zaključnega računa ter zagotovitev, da ta predstavlja resnično in pošteno sliko finančnega stanja EU. Zaključni račun sestavljajo računovodski izkazi in poročila o izvrševanju proračuna. Potem ko ga Komisija sprejme, se predloži Računskemu sodišču v revizijo ter nazadnje Svetu in Parlamentu v razrešnico.

4.2 **Letna poročila o dejavnostih**

Vsak odredbodajalec mora pripraviti letno poročilo o dejavnostih, in sicer o dejavnostih, za katere je odgovoren. V tem letnem poročilu o dejavnostih poroča o rezultatih politik in o svojem razumnem zagotovilu, če ga ima, da so bila sredstva, ki so bila dodeljena dejavnostim, opisanim v njegovem poročilu, porabljena za predvideni namen in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja ter da vzpostavljeni kontrolni postopki zagotavljajo potrebna jamstva glede zakonitosti in pravilnosti transakcij, povezanih z računovodskimi izkazi.

5. REVIZIJA IN RAZREŠNICA

5.1 **Revizija**

Zaključni račun in upravljanje sredstev EU nadzira njen zunanji revizor, Evropsko računsko sodišče, ki za Svet in Evropski parlament pripravi letno poročilo. Glavna naloga Sodišča je, da opravi zunanjo neodvisno revizijo zaključnega računa Evropskih skupnosti. V okviru svojih nalog Računsko sodišče pripravi:

1. letno poročilo o dejavnostih, ki se financirajo iz splošnega proračuna, v katerem so podrobno opisana njegova opažanja o zaključnem računu in z njim povezanih transakcijah;
2. mnenje, ki temelji na njegovih revizijah in je vključeno v letno poročilo v obliki izjave o zanesljivosti, in sicer (i) o zanesljivosti zaključnega računa ter (ii) o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij, ki se nanašajo na prihodke, pobrane od davčnih zavezancev, in plačila končnim upravičencem;
3. posebna poročila, v katerih so navedene ugotovitve revizij, ki zajemajo posamezna področja upravljanja.

Računsko sodišče ima pravico dostopa do vseh dokumentov, ki jih potrebuje med svojo revizijo. Revidira vsa področja delovanja Skupnosti, vse do preverjanja zakonitosti in pravilnosti posameznih transakcij in plačil. Revidira tudi sam zaključni račun, pri čemer po potrebi pregleda posamezne bilance stanja in izkaze poslovnega izida, pa tudi splošno predstavitev računovodskih izkazov. Tako ne temelji mnenje Sodišča samo na predloženih številčnih podatkih, ampak tudi na vzpostavljenem sistemu in kontrolah.

5.2 **Razrešnica**

Končna kontrola je razrešnica za proračun za dano proračunsko leto. V Skupnosti je organ, ki daje razrešnico, Evropski parlament. To pomeni, da se po reviziji in dokončni pripravi zaključnega računa Parlament na priporočilo Sveta odloči, ali bo Komisiji in drugim organom Skupnosti podelil razrešnico za izvrševanje proračuna Skupnosti za prejšnje proračunsko leto. Ta odločitev temelji na pregledu zaključnega računa ter letnega poročila Računskega sodišča (ki vključuje uradno izjavo o zanesljivosti) in odgovorov Komisije nanj, pa tudi na odgovorih na vprašanja in zahteve po dodatnih informacijah, naslovljene na Komisijo.

Pri podelitvi razrešnice gre za politični vidik zunanje kontrole izvrševanja proračuna, saj s to odločitvijo Evropski parlament na priporočilo Sveta „razreši“ Komisijo njenih obveznosti v zvezi z upravljanjem posameznega proračuna, saj ta odločitev zaznamuje konec obstoja tega proračuna. Postopek razrešnice se lahko konča na tri načine: s podelitvijo, odlogom podelitve ali zavrnitvijo podelitve razrešnice. Pri podelitvi razrešnice lahko Parlament poudari opažanja, ki se mu zdijo pomembna, in pogosto pri tem priporoči ukrepe, ki naj bi jih Komisija sprejela v zvezi s temi zadevami. Komisija predstavi sprejete ukrepe v poročilu o nadaljnjem ukrepanju in v akcijskem načrtu, ki ga predloži Parlamentu in Svetu.

DEL I

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI EVROPSKIH SKUPNOSTI IN POJASNILA

VSEBINA

		Stran
A.	Bilanca stanja	11
B.	Izkaz poslovnega izida	12
C.	Izkaz denarnih tokov	13
D.	Izkaz sprememb v čistih sredstvih	14
E.	Pojasnila k računovodskim izkazom:	15
	1. Pomembne računovodske usmeritve	16
	2. Pojasnila k bilanci stanja	27
	3. Pojasnila k izkazu poslovnega izida	46
	4. Pojasnila k izkazu denarnih tokov	57
	5. Razkrivanje zunajbilančnih postavk	57
	6. Izterjava neupravičenih plačil	65
	7. Obvladovanje finančnih tveganj	70
	8. Razkrivanje povezanih strank	79
	9. Dogodki po datumu bilance stanja	80
	10. Subjekti, ki so vključeni v konsolidacijo	81
	11. Subjekti, ki niso vključeni v konsolidacijo	82

A. **BILANCA STANJA**

v mio. EUR

	Pojasnilo	31.12.2007	31.12.2006
STALNA SREDSTVA:			
Neopredmetena dolgoročna sredstva	*2.1*	44	37
Opredmetena osnovna sredstva	*2.2*	4 523	4 586
Dolgoročne finančne naložbe	*2.3*	1 973	2 157
Posojila	*2.4*	1 806	2 023
Dolgoročno predfinanciranje	*2.5*	14 015	22 425
Dolgoročne terjatve	*2.6*	127	328
		22 488	**31 556**
GIBLJIVA SREDSTVA:			
Zaloge	*2.7*	88	115
Kratkoročne finančne naložbe	*2.8*	1 420	1 426
Kratkoročno predfinanciranje	*2.9*	20 583	8 055
Kratkoročne terjatve	*2.10*	12 051	9 796
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	*2.11*	18 756	16 384
		52 898	**35 776**
Sredstva skupaj		**75 386**	**67 332**
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI:			
Prejemki zaposlenih	*2.12*	(33 480)	(32 200)
Dolgoročne rezervacije	*2.13*	(1 079)	(989)
Dolgoročne finančne obveznosti	*2.14*	(1 574)	(1 862)
Druge dolgoročne obveznosti	*2.15*	(1 989)	(2 020)
		(38 122)	**(37 071)**
TEKOČE OBVEZNOSTI:			
Kratkoročne rezervacije	*2.16*	(369)	(379)
Kratkoročne finančne obveznosti	*2.17*	(135)	(20)
Obveznosti iz poslovanja	*2.18*	(95 380)	(94 080)
		(95 884)	**(94 479)**
Obveznosti skupaj		**(134 006)**	**(131 550)**
ČISTA SREDSTVA		**(58 620)**	**(64 218)**
Rezerve	*2.19*	2 806	2 855
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic:	*2.20*		
Prejemki zaposlenih (1)		*(33 480)*	*(32 200)*
Drugi zneski (2)		*(27 946)*	*(34 873)*
ČISTA SREDSTVA		**(58 620)**	**(64 218)**

(1) V skladu s členom 83 Kadrovskih predpisov (Uredba Sveta (EGS) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968, kakor je bila spremenjena) države članice skupno jamčijo za obveznost plačila pokojnin.

(2) Evropski parlament je 13. decembra 2007 sprejel proračun, ki določa, da se kratkoročne obveznosti Skupnosti plačajo iz lastnih sredstev, ki jih zberejo države članice ali se od njih vpokličejo v letu 2008.

B. **IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA**

v mio. EUR

	Pojasnilo	2007	2006
PRIHODKI IZ POSLOVANJA			
Prihodki iz lastnih sredstev in prispevkov	*3.1*	112 084	105 118
Drugi prihodki iz poslovanja	*3.2*	9 080	8 368
		121 164	**113 486**
ODHODKI IZ POSLOVANJA			
Upravni odhodki	*3.3*	(7 120)	(6 619)
Odhodki iz poslovanja	*3.4*	(104 682)	(106 803)
		(111 802)	**(113 422)**
PRESEŽEK IZ POSLOVANJA		**9 362**	**64**
Prihodki iz finančnih poslov	*3.5*	674	621
Odhodki za finančne posle	*3.6*	(354)	(331)
Gibanje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	*2.12*	(2 207)	108
Delež čistega presežka (primanjkljaja) pridruženih subjektov in skupnih podjetij	*3.7*	(13)	(265)
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO		**7 462**	**197**

C. IZKAZ DENARNIH TOKOV

v mio. EUR

	Pojasnilo	2007	2006
Poslovni izid za zadevno leto		7 462	197
Poslovanje	*4.2*		
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev		11	11
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev		329	306
(Razveljavitev) izgube zaradi oslabitve naložb		(3)	(3)
(Povečanje)/zmanjšanje posojil		217	374
(Povečanje)/zmanjšanje dolgoročnega predfinanciranja		8 410	307
(Povečanje)/zmanjšanje dolgoročnih terjatev		201	(84)
(Povečanje)/zmanjšanje zalog		27	11
(Povečanje)/zmanjšanje kratkoročnega predfinanciranja		(12 528)	(1 422)
(Povečanje)/zmanjšanje kratkoročnih terjatev		(2 255)	(2 558)
Povečanje/(zmanjšanje) dolgoročnih rezervacij		90	(108)
Povečanje/(zmanjšanje) dolgoročnih finančnih obveznosti		(288)	(58)
Povečanje/(zmanjšanje) drugih dolgoročnih obveznosti		(31)	167
Povečanje/(zmanjšanje) kratkoročnih rezervacij		(10)	104
Povečanje/(zmanjšanje) kratkoročnih finančnih obveznosti		115	(2)
Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti iz poslovanja		1 300	11 552
Proračunski presežek iz prejšnjega leta, obravnavan kot nedenarni prihodki		(1 848)	(2 410)
Drugo gibanje nedenarnih sredstev		(15)	140
Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih		1 280	(956)
Naložbenje	*4.3*		
(Povečanje)/zmanjšanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev		(284)	(772)
(Povečanje)/zmanjšanje dolgoročnih naložb		(5)	(156)
(Povečanje)/zmanjšanje kratkoročnih naložb		6	14
ČISTI DENARNI TOK		**2 181**	**4 654**
NETO POVEČANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV (1)		2 181	4 654
DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI NA ZAČETKU LETA (1)	*2.11*	16 824	12 170
DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI OB KONCU LETA (1)	*2.11*	19 005	16 824

(1) Vključuje denarna sredstva Jamstvenega sklada (glej pojasnilo **2.11**).

D. **IZKAZ SPREMEMB V ČISTIH SREDSTVIH**

v mio. EUR

	Rezerve (A)		Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic (B)		Čista sredstva = (A) + (B)
	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve	Skupni presežek/ (primanjkljaj)	Poslovni izid za zadevno leto	
STANJE NA DAN 31. DECEMBRA 2005	**81**	**2 727**	**(57 141)**	**(7 812)**	**(62 145)**
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad		22	(22)		0
Gibanje poštene vrednosti	(77)				(77)
Drugo		72	145		217
Dodelitev poslovnega izida za leto 2005		30	(7 842)	7 812	0
Proračunski rezultat za leto 2005, knjižen v dobro držav članic			(2 410)		(2 410)
Poslovni izid za zadevno leto				197	197
STANJE NA DAN 31. DECEMBRA 2006	**4**	**2 851**	**(67 270)**	**197**	**(64 218)**
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad		(135)	135		0
Gibanje poštene vrednosti	3		(26)		(23)
Drugo		60	(53)		7
Dodelitev poslovnega izida za leto 2006		23	174	(197)	0
Proračunski rezultat za leto 2006, knjižen v dobro držav članic			(1 848)		(1 848)
Poslovni izid za zadevno leto				7 462	7 462
STANJE NA DAN 31. DECEMBRA 2007	**7**	**2 799**	**(68 888)**	**7 462**	**(58 620)**

E. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Stran

1. Pomembne računovodske usmeritve 16
2. Pojasnila k bilanci stanja 27
3. Pojasnila k izkazu poslovnega izida 46
4. Pojasnila k izkazu denarnih tokov 57
5. Razkrivanje zunajbilančnih postavk 57
6. Izterjava neupravičenih plačil 65
7. Obvladovanje finančnih tveganj 70
8. Razkrivanje povezanih strank 79
9. Dogodki po datumu bilance stanja 80
10. Subjekti, ki so vključeni v konsolidacijo 81
11. Subjekti, ki niso vključeni v konsolidacijo 82

1. POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

1.1 PRAVNI OKVIR IN FINANČNA UREDBA

Zaključni računi se vodijo v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 (UL L 248, 16.9.2002, str. 1, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1995/2006 z dne 13. decembra 2006, UL L 390, 30.12.2006) o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti, in Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje te finančne uredbe, kakor je bila nazadnje spremenjena 28. marca 2007.

V členu 133 finančne uredbe je navedeno, da računovodja Komisije sprejme računovodska pravila in metode, ki jih uporabljajo vse institucije in organi. Tako je 28. decembra 2004 sprejel zdaj veljavna računovodska pravila Skupnosti. Te računovodske usmeritve na podlagi nastanka poslovnih dogodkov so izpeljane iz mednarodnih standardov za javni sektor (International Public Sector Accounting Standards – IPSAS), ki jih izdaja Odbor za mednarodne računovodske standarde za javni sektor (International Public Sector Accounting Standards Board – IPSASB), če teh ni, pa iz Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP), ki jih izdaja Odbor za mednarodne računovodske standarde (International Accounting Standards Board – IASB). Ta pravila je sprejel računovodja Komisije, potem ko je prejel mnenje svetovalne strokovne skupine za računovodske standarde, ki je skrbela za strokovne smernice. Računovodska pravila se redno pregledujejo in po potrebi posodabljajo.

Pravila vrednotenja in računovodska pravila, ki jih je sprejel računovodja Komisije, se uporabljajo v vseh evropskih institucijah in organih, ki spadajo v obseg konsolidacije, za vzpostavitev enotnega sklopa pravil za računovodstvo, vrednotenje in predstavitev zaključnega računa, da bi se uskladil proces priprave računovodskih izkazov in konsolidacije.

Računovodja Komisije mora do 31. marca naslednjega leta predložiti Računskemu sodišču v revizijo konsolidirani začasni zaključni račun. Komisija mora do 31. julija sprejeti končni konsolidirani zaključni račun, ki se potem objavi v Uradnem listu do 15. novembra, skupaj z izjavo o zanesljivosti, ki jo da Računsko sodišče. Začasni in končni zaključni račun sta predstavljena na naslednji način: Zvezek I vsebuje konsolidirani zaključni račun, Zvezek II pa zaključni račun Komisije.

1.2 RAČUNOVODSKA NAČELA

Namen računovodskih izkazov je zagotoviti podatke o finančnem stanju, uspešnosti in denarnih tokovih nekega subjekta, ki so koristni za širok krog uporabnikov. Pri subjektu javnega sektorja, kot sta Evropski skupnosti, je njihov namen še zlasti zagotoviti podatke, koristne za odločanje, in prikazati odgovornost subjekta za sredstva, ki so mu zaupana.

Da bi računovodski izkazi predstavili resnično in pošteno sliko, ni dovolj, da zagotovijo ustrezne podatke, ki opisujejo naravo in obseg dejavnosti institucije ali agencije, razložijo, kako se institucija oziroma agencija financira, ter zagotovijo dokončne podatke o njenem delovanju, ampak morajo to narediti na jasen in razumljiv način, ki omogoča primerjavo med proračunskimi leti. Ta dokument je bil pripravljen ob zavedanju teh ciljev.

Računovodski sistem evropskih institucij in agencij zajema splošno računovodstvo in proračunsko računovodstvo. Računovodski izkazi za obe zvrsti računovodstva se vodijo v eurih na osnovi koledarskega leta. Proračunsko računovodstvo daje podrobno sliko izvrševanja proračuna. Temelji na načelu prilagojenega računovodstva na podlagi nastanka plačil. Splošno računovodstvo omogoča pripravo računovodskih izkazov, saj prikazuje vse odhodke in prihodke za proračunsko leto po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnih dogodkov, njegov namen pa je predstaviti finančno stanje v obliki bilance stanja na dan 31. decembra.

Člen 124 finančne uredbe določa računovodska načela, ki se uporabijo pri pripravi računovodskih izkazov:

— časovna neomejenost delovanja,

— preudarnost,

— dosledna uporaba računovodskih metod,

— primerljivost informacij,

— pomembnost,

— brez neto izravnave,

— prednost dejanskosti pred navideznostjo,

— računovodstvo na podlagi nastanka poslovnih dogodkov.

1.3 **KONSOLIDACIJA**

Obseg konsolidacije Evropskih skupnosti zajema 36 nadzorovanih subjektov, en pridružen subjekt in tri skupna podjetja. Popoln seznam subjektov, vključenih v konsolidacijo, je naveden v pojasnilu **E.10**. V primerjavi z letom 2006 se je obseg konsolidacije razširil za dve agenciji in dve skupni podjetji. To dodajanje ni imelo pomembnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

Nadzorovani subjekti

Nadzorovani subjekti so vsi subjekti, za katere sta Evropski skupnosti pooblaščeni, da usmerjata njihovo finančno in poslovno politiko, da bi lahko imeli koristi od dejavnosti teh subjektov. Za to pooblastilo mora obstajati možnost neposrednega uveljavljanja. Večina pri glasovalnih pravicah, kar je najpogostejši kazalnik nadzora, se v večini primerov ne more uporabljati za Evropski skupnosti, saj med subjekti običajno ni kapitalskih povezav.

Evropske institucije, ki spadajo v obseg konsolidacije, so bile ustanovljene na podlagi ustanovitvenih pogodb. Pomenijo osnovo organizacijske strukture Evropskih skupnosti in nedvomno prispevajo k ciljem Evropskih skupnosti. Za te ustanove zato lahko velja, da so pod izključnim nadzorom Evropskih skupnosti.

V skladu z istim pristopom za vse organe in izvajalske agencije Skupnosti, ustanovljene s sekundarnim zakonodajnim aktom, velja, da so pod izključnim nadzorom Evropskih skupnosti, ter so zato prav tako vključeni v obseg konsolidacije. Omeniti je treba, da Urad za usklajevanje na notranjem trgu (Alicante) in Urad Skupnosti za rastlinske sorte (Angers) ne prejemata nobenih subvencij iz splošnega proračuna Skupnosti. Vendar sta v obseg konsolidacije vključeni tudi dve agenciji tretjega stebra Evropske unije, ki pa sta prejeli subvencijo iz splošnega proračuna Evropskih skupnosti (glej pojasnilo **E.10**). Poleg tega tudi za Evropsko skupnost za premog in jeklo (ESPJ) v likvidaciji velja, da je nadzorovani subjekt.

Zaključni računi nadzorovanih subjektov se konsolidirajo po metodi popolne konsolidacije. Vsi medsebojni posli in stanja med nadzorovanimi subjekti Evropskih skupnosti se izločijo. Neiztrženi dobički in izgube iz poslov med subjekti so neznatni ter zato niso izločeni.

Pridruženi subjekti

Pridruženi subjekti so vsi subjekti, na katere imata Evropski skupnosti znaten vpliv, vendar jih ne nadzorujeta, pri tem pa imata v njih običajno od 20 do 50-odstotni delež glasovalnih pravic. Naložbe v pridružene subjekte se obračunajo po kapitalski metodi in se na začetku pripoznajo po nabavni vrednosti.

Delež Evropskih skupnosti v dobičkih ali izgubah pridruženih subjektov po pridobitvi se pripozna v izkazu poslovnega izida, njihov delež v gibanju rezerv po pridobitvi pa v rezervah. Skupno gibanje po pridobitvi se popravi glede na knjigovodsko vrednost naložbe. Znesek, dobljen iz razdelitve čistega dobička pridruženega subjekta, zmanjša knjigovodsko vrednost naložbe.

Neiztrženi dobički in izgube iz poslov med Evropskima skupnostma in pridruženim subjektom so neznatni ter zato niso izločeni.

Računovodske usmeritve pridruženih subjektov se lahko razlikujejo od računovodskih usmeritev, ki sta jih sprejeli Evropski skupnosti za podobne posle in dogodke v podobnih okoliščinah. Iz praktičnih razlogov računovodski izkazi pridruženih subjektov, potrebni za uporabo kapitalske metode, niso bili popravljeni.

V primerih, ko imata Evropski skupnosti 20-odstotni ali večji delež v skladu tveganega kapitala, si na sklad ne prizadevata znatno vplivati. Taki skladi se zato obravnavajo kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva in kapitalska metoda se zanje ne uporablja.

Skupna podjetja

Skupno podjetje je pogodbeni dogovor, po katerem Evropski skupnosti in ena ali več strank („podvižnikov“) opravljajo gospodarsko dejavnost pod skupnim nadzorom. Skupni nadzor je pogodbeno dogovorjena delitev nadzora nad gospodarsko dejavnostjo. Delež v skupno nadzorovanih subjektih se obračuna po kapitalski metodi in se na začetku pripozna po nabavni vrednosti.

Delež Evropskih skupnosti v dobičkih ali izgubah skupno nadzorovanih subjektov se pripozna v izkazu poslovnega izida, njihov delež v gibanju rezerv pa v rezervah. Skupno gibanje se popravi glede na knjigovodsko vrednost deleža.

Neiztrženi dobički in izgube iz poslov med Evropskima skupnostma in skupno nadzorovanim subjektom so neznatni ter zato niso izločeni.

Računovodske usmeritve skupnih podjetij se lahko razlikujejo od računovodskih usmeritev, ki sta jih sprejeli Evropski skupnosti za podobne posle in dogodke v podobnih okoliščinah. Iz praktičnih razlogov računovodski izkazi skupnih podjetij, potrebni za uporabo kapitalske metode, niso bili popravljeni.

Subjekti, ki niso vključeni v konsolidacijo

Evropski skupnosti ne nadzorujeta sredstev, ki jih upravljata v imenu sistema zdravstvenega zavarovanja za osebje Evropskih skupnosti in Evropskega razvojnega sklada, in zato ta sredstva niso konsolidirana v zaključnem računu. Na dan 31. decembra 2007 so skupna sredstva tega sistema zdravstvenega zavarovanja znašala 287 milijonov EUR, skupna sredstva Evropskega razvojnega sklada pa 1 350 milijonov EUR – glej pojasnilo **E.11**.

1.4 **PODLAGA ZA PRIPRAVO**

1.4.1 ***Valuta in osnova za preračunavanje***

Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v milijonih eurov, saj je euro funkcijska in predstavitvena valuta Evropskih skupnosti.

Posli in stanja

Posli v tujih valutah se preračunajo v eure po deviznih tečajih, ki veljajo na dan teh poslov.

Pozitivne in negativne tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi poslov v tujih valutah in pri preračunavanju denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, po deviznih tečajih ob koncu leta, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Stanja denarnih sredstev in obveznosti ob koncu leta, izražena v tujih valutah, se preračunajo v eure po deviznih tečajih, ki veljajo na dan 31. decembra:

Devizni tečaj eura

Valuta	31.12.2007	31.12.2006
BGN	1,9558	1,9558
CYP	0,5853	0,5782
CZK	26,6280	27,4850
DKK	7,4583	7,4560
EEK	15,6466	15,6466
GBP	0,73335	0,6715
HUF	253,7300	251,7700
LVL	0,6964	0,6972
LTL	3,4528	3,4528
MTL	0,4293	0,4293
PLN	3,5935	3,8310
RON	3,6077	3,3835
SKK	33,5830	34,4350
SEK	9,4415	9,0404
JPY	164,9300	156,9300
USD	1,4721	1,3170

Za naslednje postavke se uporabijo drugačne metode preračunavanja:

— opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva ohranijo svojo vrednost v eurih po tečaju na dan, ko so bila nabavljena, ter

— zneski predfinanciranja, plačani v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada, se preračunajo po deviznih tečajih na deseti dan meseca po mesecu, v katerem so bili odobreni.

Spremembe poštene vrednosti denarnih vrednostnih papirjev, izraženih v tuji valuti in razvrščenih kot razpoložljivih za prodajo, ki izhajajo iz tečajnih razlik, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike pri nedenarnih finančnih sredstvih in obveznostih, knjiženih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Tečajne razlike pri nedenarnih finančnih sredstvih, ki so razvrščena kot razpoložljiva za prodajo, so vključene v rezervo za pošteno vrednost.

1.4.2 ***Uporaba ocen***

V skladu s standardi IPSAS in splošno sprejetimi računovodskimi načeli računovodski izkazi nujno vključujejo zneske, ki temeljijo na ocenah in predpostavkah vodstva na podlagi najzanesljivejših razpoložljivih podatkov. Pomembne ocene vključujejo med drugim zneske za obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, rezervacije, finančno tveganje v zvezi z zalogami in terjatvami, kratkoročno nezaračunane prihodke in vnaprej vračunane stroške, pogojna sredstva in obveznosti ter stopnjo oslabitve neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Dejanski rezultati se lahko razlikujejo od navedenih ocen. Spremembe ocen se kažejo v obdobju, v katerem postanejo znane.

1.5 **BILANCA STANJA**

1.5.1 ***Neopredmetena dolgoročna sredstva***

Pridobljene licence za računalniško programsko opremo so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za skupno vrednost amortizacije in izgub zaradi oslabitve. Ta sredstva se amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v ocenjeni dobi koristnosti, ki znaša 4 leta. Notranje pridobljena neopredmetena dolgoročna sredstva so trenutno prikazana v izkazu poslovnega izida.

Stroški, povezani z razvojem ali vzdrževanjem računalniške programske opreme, se pripoznajo kot odhodki, ko nastanejo, prav tako kot stroški znanstvenih raziskav in razvoja.

1.5.2 ***Opredmetena osnovna sredstva***

Vsa opredmetena osnovna sredstva so izkazana po izvirni nabavni vrednosti, zmanjšani za skupno vrednost amortizacije in izgub zaradi oslabitve. Izvirna nabavna vrednost vključuje odhodke, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi sredstva.

Poznejši stroški se vključijo v knjigovodsko vrednost sredstva ali pripoznajo kot posebno sredstvo, kakor je primerno, le, kadar je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s to postavko, pritekale v Evropski skupnosti in je mogoče te stroške zanesljivo izmeriti. Popravila in vzdrževanje se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida v proračunskem obdobju, v katerem so nastali. Ker Evropski skupnosti ne najemata posojil za financiranje pridobitve opredmetenih osnovnih sredstev, v zvezi s temi nakupi ni nobenih stroškov izposojanja.

Zemljišča in umetniška dela se ne amortizirajo, ker se šteje, da imajo neomejeno dobo koristnosti. Sredstva v gradnji se ne amortizirajo, ker ta sredstva še niso na razpolago za uporabo. Amortizacija drugih sredstev se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, tako da se njihovi stroški pripišejo njihovi preostali vrednosti v ocenjeni dobi koristnosti:

Amortizacijske stopnje

Vrsta sredstva	Enakomerna časovna amortizacijska stopnja
Zgradbe	4 %
Naprave, stroji in oprema	10 % do 25 %
Pohištvo	10 % do 25 %
Vgrajena oprema	10 % do 33 %
Vozila	25 %
Računalniška strojna oprema	25 %
Druga opredmetena osnovna sredstva	10 % do 33 %

Dobički in izgube pri odtujitvah se določijo s primerjavo prihodkov, zmanjšanih za odhodke za prodajo, s knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva. Ti so zajeti v izkazu poslovnega izida.

Najemi

Kadar Evropski skupnosti nosita večino vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, se najemi opredmetenih osnovnih sredstev razvrstijo kot finančni najemi. Finančni najemi so usredstveni na začetku najema po pošteni vrednosti najetega sredstva ali sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Vsaka najemnina se dodeli med obveznosti in finančne stroške, tako da se doseže stalna obrestna mera za neporavnani del financiranja. Obveznosti v zvezi z najemnino brez finančnih stroškov so vključene v druge obveznosti (dolgoročne in kratkoročne). Obresti finančnih stroškov se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida med trajanjem najema, tako da se doseže stalna obrestna mera za preostali del obveznosti za vsako obdobje. Sredstva, pridobljena v okviru finančnih najemov, se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva ali med trajanjem najema, pri čemer se upošteva krajše od obeh obdobij.

Kadar najemodajalec nosi večji del tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, se najemi razvrstijo kot poslovni najemi. Najemnine, plačane za poslovne najeme, se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida po metodi enakomernega časovnega amortiziranja med trajanjem najema.

1.5.3 *Oslabitev nefinančnih sredstev*

Sredstva, ki imajo neomejeno dobo koristnosti, se ne amortizirajo, vendar se vsako leto preveri njihova oslabitev. Pri sredstvih, ki se amortizirajo, se njihova oslabitev preveri, kadar koli dogodki ali spremenjene okoliščine kažejo na to, da njihova knjigovodska vrednost morda ni izterljiva. Izguba zaradi oslabitve se pripozna za znesek, za katerega knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, pri čemer se upošteva višja od obeh vrednosti.

Preostala vrednost in doba koristnosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev se preverita ter, kadar je to primerno, popravita ob vsakem datumu bilance stanja. Knjigovodska vrednost sredstva se takoj odpiše do višine nadomestljive vrednosti, če je knjigovodska vrednost sredstva večja od ocenjene nadomestljive vrednosti.

1.5.4 *Naložbe*

Naložbe v pridružene subjekte in deleži v skupnih podjetjih

Naložbe v pridružene subjekte in deleži v skupnih podjetjih se obračunajo po kapitalski metodi.

Naložbe v sklade tveganega kapitala

Razvrstitev in merjenje

Naložbe v sklade tveganega kapitala so razvrščene kot za prodajo razpoložljiva sredstva in so v skladu s tem izkazane po pošteni vrednosti, dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti (vključno s tečajnimi razlikami), pa se pripoznajo v rezervi za pošteno vrednost.

Upoštevanje poštene vrednosti

Ker naložbe v sklade tveganega kapitala nimajo kotirane tržne cene na delujočem trgu in ne obstaja druga zanesljiva metoda vrednotenja, se vrednotijo od postavke do postavke po nabavni vrednosti ali pripisani čisti vrednosti sredstva, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti, ki jo upravitelj sklada prijavi do datuma bilance stanja, s čimer se izključi kakršen koli pripisan neiztržen dobiček, ki lahko prevladuje v osnovnem naložbenem portfelju. Naložbe v sklade tveganega kapitala, ki na datum bilance stanja obstajajo manj kot dve leti, se vrednotijo po enakih načelih, razen v primeru neiztrženih izgub, nastalih zgolj zaradi upravnih odhodkov, saj se glede na zgodnjo fazo zadevnega naložbenega portfelja te neiztržene izgube ne upoštevajo.

Po tej metodi se poštena vrednost naložb v sklade tveganega kapitala doseže z uporabo pojma združene čiste vrednosti sredstev, ki implicitno predvideva, da je združevanje čistih vrednosti sredstev vseh skladov samo po sebi skladno z MRS 39, če se lahko čiste vrednosti sredstev skladov obravnavajo kot skladne z MRS 39.

Po tej metodi so skladi razvrščeni v tri kategorije:

— I. kategorija – skladi, usklajeni z zahtevami MRS 39 glede poštene vrednosti,

— II. kategorija – skladi, usklajeni z drugimi smernicami glede vrednotenja (tj. AFIC, BVCA in EVCA) ali standardi, ki lahko veljajo za skladne z MRS 39,

— III. kategorija – skladi, ki niso usklajeni niti z zahtevami MRS 39 glede poštene vrednosti niti s katerimi koli drugimi smernicami glede vrednotenja v skladu z MRS 39.

Za I. in II. kategorijo se neiztrženi dobički, ki izhajajo iz merjenja poštene vrednosti, pripoznajo skozi rezerve, neiztržene izgube pa se ocenijo glede oslabitve sredstev, da se ugotovi, ali se pripoznajo kot izgube zaradi oslabitve v izkazu poslovnega izida ali kot spremembe rezerve za pošteno vrednost.

Pripisana čista vrednost sredstev po pošteni vrednosti se določi z uporabo odstotka lastništva Evropskih skupnosti v zadevnem skladu na čisti vrednosti sredstva, ki je prikazana v zadnjem poročilu, ali, kolikor je to mogoče, z uporabo natančne vrednosti deleža na isti datum, ki jo predloži zadevni upravitelj sklada.

Naložbe, ki spadajo v III. kategorijo, se vrednotijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve (čeprav trenutno Skupnosti nimata nobenih tovrstnih naložb).

Finančni instrumenti

Razvrstitev

Evropski skupnosti svoje naložbe razvrščata v naslednje kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid; posojila in terjatve; finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo; ter za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Razvrstitev naložb se določi ob začetnem pripoznanju in se ponovno ovrednoti ob vsakem datumu bilance stanja.

(i) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Ta kategorija ima dve skupini: finančna sredstva v posesti za trgovanje in finančna sredstva, ki se pri začetnem pripoznanju označijo po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Finančno sredstvo se v to kategorijo razvrsti, če se pridobi predvsem za namene kratkoročne prodaje ali če tako določita Evropske skupnosti. Izvedeni finančni instrumenti so tudi razvrščeni kot v posesti za trgovanje, če niso opredeljeni kot varovanje pred tveganji. Sredstva iz te kategorije so razvrščena kot gibljiva sredstva, če se zanje pričakuje, da bodo odtujena v 12 mesecih od datuma bilance stanja.

(ii) Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizvedena finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Nastanejo, ko Skupnosti zagotovita denarna sredstva, blago ali storitve neposredno dolžniku brez namena trgovanja s terjatvijo. Vključena so v stalna sredstva, razen kadar je zapadlost v 12 mesecih od datuma bilance stanja.

(iii) Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo so neizvedena finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih Evropski skupnosti nameravata in zmoreta posedovati do zapadlosti. V tem proračunskem letu Evropski skupnosti nista imeli nobenih naložb iz te kategorije.

(iv) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizvedena finančna sredstva, ki so označena za v to kategorijo ali niso razvrščena v nobeno od drugih kategorij. Vključena so v stalna sredstva, razen če nameravata Skupnosti naložbo odtujiti v 12 mesecih od datuma bilance stanja.

Začetno pripoznanje in merjenje

Nakup in prodaja finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se pripoznata na datum trgovanja – datum, na katerega se Evropski skupnosti zavežeta, da bosta kupili ali prodali sredstvo. Posojila se pripoznajo, ko se posojilojemalcu nakažejo denarna sredstva. Naložbe se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, povečani za stroške posla za vsa finančna sredstva, ki niso izkazana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Finančna sredstva, izkazana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, stroški posla pa se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida.

Poštena vrednost finančnega sredstva pri začetnem pripoznanju je običajno cena posla (tj. poštena vrednost prejetega plačila). Kadar pa se odobri dolgoročno brezobrestno posojilo ali posojilo z obrestmi, nižjimi od tržnih okoliščin, se lahko njegova poštena vrednost oceni kot sedanja vrednost vseh prihodnjih denarnih prejemkov, diskontirana po prevladujoči tržni obrestni meri za podoben instrument s podobno bonitetno oceno.

Pri posojilih uradnikom, ki jih je odobrila ESPJ v likvidaciji, se iz praktičnih razlogov in na podlagi premislekov o pomembnosti kot poštena vrednost pri začetnem pripoznanju uporabi cena posla, neodvisno od kakršnih koli odobrenih ugodnejših obrestnih mer.

Pripoznanje finančnih instrumentov se odpravi, kadar pravice do prejemanja denarnih tokov od naložb potečejo ali so se prenesle ter sta Evropski skupnosti prenesli večino vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom.

Poznejše merjenje

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva in finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so pozneje izkazana po pošteni vrednosti. Dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb poštene vrednosti kategorije „finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid“, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Spremembe poštene vrednosti denarnih finančnih sredstev, izraženih v tuji valuti in razvrščenih kot razpoložljivih za prodajo, ki izhajajo iz tečajnih razlik, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Spremembe poštene vrednosti nedenarnih finančnih sredstev, ki so razvrščena kot razpoložljiva za prodajo, se pripoznajo v rezervi za pošteno vrednost. Kadar so finančna sredstva, ki so razvrščena kot razpoložljiva za prodajo, prodana ali oslabljena, se nabrani popravki poštene vrednosti, ki so prej bili pripoznani v rezervi za pošteno vrednost, pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Obresti na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, izračunane po metodi efektivnih obresti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dividende na za prodajo razpoložljive kapitalske instrumente se pripoznajo, ko se ugotovi pravica Evropskih skupnosti do prejema plačila.

Poštene vrednosti naložb, ki kotirajo na delujočih trgih, temeljijo na trenutnih ponujenih nakupnih cenah. Če trg za finančno sredstvo (in za vrednostne papirje, ki ne kotirajo na borzi) ne deluje, Evropski skupnosti določita pošteno vrednost z uporabo metod vrednotenja. Te obsegajo uporabo zadnjih premišljenih poslov, sklicevanja na druge instrumente, ki imajo podobne bistvene značilnosti, analize diskontiranih denarnih tokov, modelov za določanje vrednosti opcij in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu.

Kadar poštene vrednosti naložb v kapitalske instrumente, ki nimajo objavljene tržne cene na delujočem trgu, ni mogoče zanesljivo izmeriti, se te naložbe vrednotijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve.

Posojila in terjatve ter finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazane po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Za posojila, odobrena iz izposojenih finančnih sredstev, se metoda efektivnih obresti na podlagi premislekov o pomembnosti ne more uporabljati ločeno za dana in najeta posojila. Stroški posla, ki jih imata Evropski skupnosti in ki se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Oslabitev finančnih sredstev

Evropski skupnosti ob vsakem datumu bilance stanja ocenita, ali obstajajo nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo oslabljeno. Finančno sredstvo oslabi in izgube zaradi oslabitve nastanejo samo takrat, če obstajajo nepristranski dokazi o oslabitvi zaradi dogodkov, ki so nastopili po začetnem pripoznanju sredstva, in ti škodni dogodki vplivajo na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti.

(i) Sredstva, izkazana po odplačni vrednosti

Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih naložbah v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo ocenjenih prihodnjih denarnih tokov (razen prihodnjih kreditnih izgub, ki še niso nastale), diskontiranih po izvirni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodska vrednost sredstva se zmanjša, znesek izgube pa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Če ima posojilo ali finančna naložba v posesti do zapadlosti v plačilo spremenljivo obrestno mero, se kot diskontna stopnja za merjenje morebitne izgube zaradi oslabitve uporabi trenutna efektivna obrestna mera, določena s pogodbo.

Izračun sedanje vrednoti ocenjenih prihodnjih denarnih tokov zavarovanih finančnih sredstev odraža denarne tokove, ki bi lahko nastali zaradi zasega premoženja, zmanjšane za stroške pridobitve in prodaje varščine, ne glede na to, ali je zaseg verjeten.

Če se v poznejšem obdobju znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in je mogoče to zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se zgodi po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba zaradi oslabitve razveljavi skozi izkaz poslovnega izida.

(ii) Sredstva, izkazana po pošteni vrednosti

Kadar so lastniški vrednostni papirji razvrščeni kot razpoložljivi za prodajo, se pri ugotavljanju oslabitve vrednostnih papirjev upošteva znatno ali dolgotrajnejše zmanjšanje poštene vrednosti vrednostnega papirja pod njegovo nabavno vrednost. Če obstajajo kakršni koli taki dokazi glede za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, se nabrana izguba, izmerjena kot razlika med nabavno vrednostjo in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšana za morebitne izgube zaradi oslabitve tega finančnega sredstva, ki so bile prej pripoznane v izkazu poslovnega izida, črta iz rezerv in pripozna v izkazu poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v zvezi s kapitalskimi instrumenti, se ne razveljavijo skozi izkaz poslovnega izida. Če se v poznejšem obdobju poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega kot razpoložljivega za prodajo, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se zgodi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve, se izguba zaradi oslabitve razveljavi skozi izkaz poslovnega izida.

1.5.5 ***Zaloge***

Zaloge so izkazane po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Nabavna vrednost se določi po metodi „prvi noter, prvi ven“ (FIFO). Nabavna vrednost dokončanih proizvodov in nedokončane proizvodnje zajema stroške surovin in lastne delovne sile ter druge neposredne stroške in z njimi povezane splošne proizvajalne stroške (na podlagi običajne delovne zmogljivosti). Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena v rednem poslovanju, zmanjšana za stroške dokončanja in odhodke za prodajo.

Kadar se zaloge hranijo za brezplačno distribucijo ali distribucijo po simbolični ceni, se izmerijo po nabavni vrednosti ali dnevni nadomestitveni vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Dnevna nadomestitvena vrednost so stroški, ki bi jih imeli Evropski skupnosti za pridobitev sredstva na datum poročanja.

1.5.6 *Zneski predfinanciranja*

Predfinanciranje je plačilo, katerega namen je zagotoviti upravičencu denarni predujem, tj. likvidna sredstva. Lahko je razdeljeno v več plačil v obdobju, ki je določeno v danem sporazumu o predfinanciranju. Likvidna sredstva ali predujem se povrnejo ali porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu. Če upravičenec nima upravičenih odhodkov, mora znesek predfinanciranja vrniti Evropskima skupnostma. Znesek predfinanciranja se zmanjša (v celoti ali delno) s priznanjem upravičenih stroškov in vrnjenih zneskov.

Ob koncu leta se neobračunani zneski predfinanciranja vrednotijo po prvotnih plačanih zneskih, zmanjšanih za: vrnjene zneske, obračunane upravičene zneske, ocenjene upravičene zneske, ki ob koncu leta še niso obračunani, in zmanjšanja vrednosti.

Obresti na predfinanciranje se pripoznajo, ko se natečejo, v skladu z določbami ustreznega sporazuma. Ob koncu leta se na podlagi najzanesljivejših podatkov pripravi ocena prihodkov od natečenih obresti in se vključi v bilanco stanja. Jamstva, povezana z zneski predfinanciranja, so razkrita v zunajbilančnih postavkah kot pogojna sredstva.

1.5.7 *Terjatve*

Terjatve so izkazane po prvotnem znesku, zmanjšanem za odpis zaradi oslabitve. Odpis zaradi oslabitve terjatev se ugotovi, kadar obstaja nepristranski dokaz, da Evropski skupnosti ne bosta mogli izterjati vseh zapadlih zneskov po prvotnih pogojih za terjatve. Znesek odpisa je razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in njegovo nadomestljivo vrednostjo, ki ustreza sedanji vrednosti pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontirani po tržni obrestni meri za podobne posojilojemalce. Znesek odpisa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Pripozna se tudi splošni odpis v vrednosti 20 % na leto za neporavnane naloge za izterjavo, ki še niso zajeti v posebnem odpisu.

Glej tudi pojasnilo **1.5.13** spodaj glede obravnave kratkoročno nezaračunanih prihodkov, ki se pripoznajo ob koncu leta.

1.5.8 *Denarna sredstva in njihovi ustrezniki*

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki so opredeljeni kot kratkoročna sredstva. Zajemajo gotovino v blagajni, bančne depozite na odpoklic, druge kratkoročne visoko likvidne naložbe s prvotno zapadlostjo treh mesecev ali manj in prekoračitve pozitivnega stanja na bančnem računu. Prekoračitve pozitivnega stanja na bančnem računu so izkazane v okviru finančnih obveznosti med tekočimi obveznostmi v bilanci stanja.

1.5.9 *Prejemki zaposlenih*

Pokojninske obveznosti

Evropski skupnosti upravljata pokojninske načrte z določenimi izplačili. Pokojninski načrt z določenimi izplačili je pokojninski načrt, ki na splošno določa znesek pokojnine, ki ga bo zaposleni prejemal ob upokojitvi ter je običajno odvisen od enega ali več dejavnikov, kot so starost, delovna doba in osebni dohodek. Osebje prispeva iz svojih plač tretjino pričakovanih stroškov pokojnin, vendar se ta obveznost ne financira sproti.

Obveznost, ki se pripozna v bilanci stanja za pokojninske načrte z določenimi izplačili, je sedanja vrednost obveznosti iz naslova vnaprej določenih pokojnin na datum bilance stanja, zmanjšana za pošteno vrednost morebitnih sredstev načrta. Obveznost iz naslova vnaprej določenih pokojnin izračunajo neodvisni aktuarji po metodi predvidenih kreditnih točk (projected unit credit method). Sedanja vrednost obveznosti iz naslova vnaprej določenih pokojnin se določi z diskontiranjem ocenjenih prihodnjih denarnih odtokov po obrestnih merah za podjetniške obveznice visoke kakovosti, ki so izražene v valuti, v kateri bodo pokojnine izplačane, in katerih roki zapadlosti so podobni rokom z njimi povezane pokojninske obveznosti.

Aktuarski dobički in izgube, ki izhajajo iz izkustvenih prilagoditev in sprememb aktuarskih predpostavk, se takoj pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški preteklega službovanja se takoj pripoznajo v izkazu poslovnega izida, če spremembe pokojninskega načrta niso odvisne od tega, da morajo zaposleni ostati v delovnem razmerju še določen čas (čas, potreben za prehod upravičenosti do pokojnine na upravičenca). V tem primeru se stroški preteklega službovanja amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju, potrebnem za prehod upravičenosti do pokojnine na upravičenca.

Pozaposlitveni prejemki iz naslova zdravstvenega zavarovanja

Evropski skupnosti zagotavljata svojim zaposlenim zdravstveno zavarovanje, in sicer v obliki povračila zdravstvenih stroškov. Za tekoče upravljanje je bil ustanovljen poseben sklad (skupni sistem zdravstvenega zavarovanja). Do sredstev tega sistema so upravičeni sedanji zaposleni, upokojenci, vdovci in njihovi vzdrževanci.

Prejemki, dodeljeni „nedejavnim osebam“ (upokojencem, sirotam itd.) so razvrščeni kot „pozaposlitveni prejemki zaposlenih“. Glede na naravo teh prejemkov je potreben aktuarski izračun. Obveznost v bilanci stanja je določena na podobni osnovi kot za pokojninske obveznosti (glej zgoraj).

1.5.10 *Rezervacije*

Rezervacije se pripoznajo, kadar imata Evropski skupnosti pravno ali posredno obvezo zaradi preteklih dogodkov, kadar je verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odtok sredstev, in kadar se lahko znesek zanesljivo oceni. Rezervacije se ne pripoznavajo za izgube iz prihodnjega poslovanja. Znesek rezervacij je najboljša ocena odhodkov, ki bodo po pričakovanjih potrebni za poravnavo sedanje obveze na datum poročanja. Kadar rezervacija zajema večje število postavk, se obveza oceni z ovrednotenjem vseh možnih izidov glede na z njimi povezane verjetnosti (metoda „pričakovane vrednosti“).

Kadar je učinek časovne vrednosti denarja bistven, je znesek rezervacije sedanja vrednost odhodkov, ki bodo po pričakovanjih potrebni za poravnavo obveze. Uporabljena diskontna stopnja kaže sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, značilna za obveznost, ne pa tveganj, katerih ocene prihodnjih denarnih tokov so bile prilagojene.

1.5.11 *Finančne obveznosti*

Finančne obveznosti vključujejo najeta posojila in obveznosti v posesti za trgovanje. Najeta posojila sestavljajo posojila, najeta pri kreditnih institucijah, in dolgovi, dokazljivi s potrdili. Na začetku se pripoznajo po pošteni vrednosti, ki ustreza njihovemu čistemu prihodku (poštena vrednost prejetih plačil), brez nastalih stroškov posla, pozneje pa se izkažejo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti; morebitne razlike med prihodki brez stroškov posla in odkupno vrednostjo se pripoznajo v izkazu poslovnega izida med trajanjem najema posojil po metodi efektivnih obresti. Najeta posojila so razvrščena kot dolgoročne obveznosti, razen kadar je zapadlost manj kot 12 mesecev po datumu bilance stanja. Za posojila, odobrena iz izposojenih finančnih sredstev, se metoda efektivnih obresti na podlagi premislekov o pomembnosti ne more uporabljati ločeno za dana in najeta posojila. Stroški posla, ki jih imata Evropski skupnosti in ki se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Obveznosti v posesti za trgovanje vključujejo izvedene finančne instrumente, ki niso opredeljeni kot varovanje pred tveganji, kadar je njihova poštena vrednost negativna. Računovodsko se obravnavajo na enak način kot sredstva v posesti za trgovanje, glej pojasnilo **1.5.4**.

1.5.12 *Obveznosti iz poslovanja*

Znaten del obveznosti Skupnosti iz poslovanja ni povezan z nabavo blaga ali storitev, temveč so to neplačani zahtevki za povračilo stroškov upravičencev do subvencij ali drugih sredstev Skupnosti. Ko je prejet zahtevek za povračilo stroškov, se izkažejo kot obveznosti iz poslovanja za zahtevani znesek, po preveritvi pa jih ustrezni finančni posredniki priznajo kot upravičene. V tej fazi se vrednotijo po priznanem in upravičenem znesku.

Obveznosti iz poslovanja, ki izhajajo iz nabave blaga in storitev, se pripoznajo ob prejemu računa za prvotni znesek, ustrezni odhodki pa se vknjižijo v računovodske izkaze, ko je blago dobavljeno oziroma so storitve opravljene ter jih Evropski skupnosti sprejmeta.

1.5.13 *Aktivne in pasivne časovne razmejitve*

Ključen element računovodstva na podlagi nastanka poslovnih dogodkov je zagotavljanje, da se posli zajamejo v računovodskem letu, na katero se nanašajo. Ta postopek se imenuje časovni presek. Zlasti je treba oceniti upravičene odhodke, ki so jih imeli upravičenci do sredstev Skupnosti, vendar jih Skupnostma še niso prijavili (kratkoročno vnaprej vračunani stroški). Da bi dobili najboljšo oceno teh zneskov, se uporabljajo različne metode, odvisno od vrste dejavnosti in razpoložljivih podatkov. Obratno pa se nekatera plačila v tekočem letu nanašajo na poznejša obdobja (kratkoročno odloženi stroški), in ta je treba opredeliti in vključiti v ustrezna poznejša obdobja.

V skladu z računovodskimi pravili Evropskih skupnosti se posli in dogodki pripoznajo v računovodskih izkazih v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu obračunskega obdobja se kratkoročno vnaprej vračunani odhodki pripoznajo na podlagi ocenjenega zneska obveznosti prenosa za zadevno obdobje. Kratkoročno vnaprej vračunani odhodki se izračunajo v skladu s podrobnimi operativnimi in praktičnimi smernicami, ki jih je izdala Komisija in katerih namen je zagotavljati, da računovodski izkazi prikazujejo resnično in pošteno sliko.

Tudi prihodki se obračunajo v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu leta, če račun še ni izdan, Komisija pa je že opravila zadevno storitev ali dostavila zadevno blago oziroma obstaja pogodbeni sporazum (na podlagi sklicevanja na pogodbo), se v računovodskih izkazih pripoznajo ustrezni kratkoročno nezaračunani prihodki.

Poleg tega se ob koncu leta, če je račun izdan, zadevne storitve pa še niso bile opravljene oziroma zadevno blago ni bilo dostavljeno, prihodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju.

1.6 **IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA**

1.6.1 ***Prihodki***

Prihodki iz nemenjalnih poslov

V to postavko spada velika večina prihodkov Skupnosti, ki zajemajo predvsem neposredne in posredne davke ter zneske lastnih sredstev. Poleg davkov lahko Evropski skupnosti prejemata tudi plačila od drugih strank, kot so dajatve, globe in donacije.

Sredstva iz naslova BND in sredstva iz naslova DDV

Terjatve in z njimi povezani prihodki se pripoznajo, ko Evropski skupnosti vpokličeta sredstva od držav članic in zahtevata njihove prispevke. Izmerijo se glede na vpoklican znesek. Ker sredstva iz naslova DDV in BND temeljijo na ocenah podatkov za zadevno proračunsko leto, se lahko popravijo, kadar se pojavijo spremembe, dokler države članice ne izdajo končnih podatkov. Učinek spremembe ocene se vključi, ko se določa čisti presežek ali primanjkljaj za obdobje, v katerem se je pojavila sprememba.

Tradicionalna lastna sredstva

Terjatve in z njimi povezani prihodki se pripoznajo, ko so od držav članic prejeta ustrezna mesečna poročila o računih A (ki vključujejo izterjane dajatve ter zapadle zneske, ki so zajamčeni in se ne izpodbijajo). Na datum poročanja se prihodki, ki jih države članice zberejo za zadevno obdobje, vendar še niso izplačani Evropskima skupnostma, ocenijo in pripoznajo kot kratkoročno nezaračunani prihodki. Četrtletna poročila o računih B (ki vključujejo neizterjane in nezajamčene dajatve ter zajamčene zneske, ki jih dolžnik izpodbija), prejeta od držav članic, se pripoznajo kot prihodki, zmanjšani za stroške zbiranja, do katerih so države članice upravičene (25 %). Poleg tega se v izkazu poslovnega izida pripozna zmanjšanje vrednosti za znesek ocenjene vrzeli pri izterjavah.

Globe

Terjatve in z njimi povezani prihodki se pripoznajo, ko je sprejeta odločitev Skupnosti o naložitvi globe in se ta uradno sporoči naslovniku. Če obstajajo dvomi glede dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja, se pripozna zmanjšanje vrednosti upravičenosti. Po odločitvi o naložitvi globe imajo dolžniki dva meseca od datuma obvestila o zadevni odločitvi:

— da priznajo to odločitev; v tem primeru morajo plačati globo v za to določenem roku in Skupnosti dokončno pobereta zadevni znesek,

— ali da ne priznajo te odločitve; v tem primeru vložijo pritožbo v skladu s pravom Skupnosti.

Vendar je treba glavnico globe plačati v za to določenem trimesečnem roku, saj pritožba nima odložilnega učinka (člen 242 Pogodbe ES). Dolžniki imajo dve možnosti: lahko začasno plačajo globo ali pa predložijo bančno garancijo za zadevni znesek.

Če se podjetje pritoži zoper odločitev in je že začasno plačalo globo, je znesek razkrit kot pogojna obveznost. Ker pa pritožba naslovnika zoper odločitev Skupnosti nima odložilnega učinka, se prejeta denarna sredstva uporabijo za poravnavo terjatve. Če se namesto plačila prejme jamstvo, globa ostane terjatev, jamstvo pa je razkrito kot pogojno sredstvo.

Če se zdi verjetno, da Sodišče prve stopnje ne bo odločilo v prid Skupnosti, se pripozna rezervacija za kritje tega tveganja. Če je bilo namesto tega dano jamstvo, se neporavnana terjatev ustrezno odpiše. Skupne obresti, ki jih prejmeta Evropski skupnosti na bančnih računih, na katera se nakazujejo prejeta plačila, se pripoznajo kot prihodki, morebitne pogojne obveznosti pa se ustrezno povečajo.

Izterjava stroškov

Za posle, pri katerih mora končni upravičenec, tretja država ali država članica povrniti odhodke, ki so mu oziroma ji bili predhodno plačani iz evropskega proračuna, se izdajo in obračunajo nalogi za izterjavo, in sicer na naslednji način:

— izterjava stroškov: če je nalog za izterjavo izdan v letu, ko je bilo izvedeno prvotno plačilo, bi morala pri tej vrsti izterjav v skladu z računovodskimi pravili nastati terjatev do prejemnika z ustreznim zmanjšanjem stroškov za zadevno leto. Če je nalog za izterjavo izdan v nekem drugem letu, nastane terjatev z ustreznim vnosom prihodka v izkazu poslovnega izida (v postavki „izterjava stroškov“) za zadevno leto,

— izterjava zneskov predfinanciranja: v tem primeru je ta znesek vključen v postavko za predfinanciranje.

Prihodki iz menjalnih poslov

Prihodki od prodaje blaga se pripoznajo, ko se večina tveganj in koristi, povezanih z lastništvom blaga, prenese na kupca.

Prihodki, povezani s poslom, ki vključuje opravljanje storitev, se pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja.

Prihodki od obresti in odhodki za obresti

Prihodki od obresti in odhodki za obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida po metodi efektivnih obresti. To je metoda izračunavanja odplačne vrednosti finančnega sredstva ali finančne obveznosti in dodeljevanja prihodkov od obresti ali odhodkov za obresti v zadevnem obdobju. Efektivna obrestna mera je mera, ki natančno diskontira ocenjena prihodnja gotovinska plačila ali prejemke v pričakovani dobi finančnega instrumenta (ali, kadar je to primerno, krajšem obdobju) na čisto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva ali finančne obveznosti. Pri izračunavanju efektivne obrestne mere Evropski skupnosti ocenita denarne tokove ob upoštevanju vseh pogodbenih pogojev finančnega instrumenta (na primer možnosti predplačila), ne upoštevata pa prihodnjih kreditnih izgub. Izračun vključuje vse provizije in točke, plačane ali prejete med pogodbenicama, ki so sestavni del efektivne obrestne mere, stroške posla ter vse druge premije ali popuste.

Za posojila, odobrena iz izposojenih finančnih sredstev, se metoda efektivnih obresti na podlagi premislekov o pomembnosti ne more uporabljati ločeno za dana in najeta posojila. Stroški posla, ki jih imata Evropski skupnosti in ki se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Ko se finančno sredstvo ali skupina podobnih finančnih sredstev odpiše kot posledica izgube zaradi oslabitve, se prihodki od obresti pripoznajo po obrestni meri, ki se uporablja za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov za namene merjenja izgube zaradi oslabitve.

Prihodki od dividend

Prihodki od dividend se pripoznajo, ko se ugotovi pravica do prejema plačila.

1.6.2 ***Odhodki***

Odhodki za menjalne posle, ki nastanejo pri nabavi blaga ali storitev, se pripoznajo, ko so dobave opravljene in jih Evropski skupnosti sprejmeta. Vrednotijo se po nabavni vrednosti.

Odhodki za nemenjalne posle so značilni za Evropski skupnosti in zajemajo večino njunih odhodkov. Nanašajo se na prenos na upravičence in so lahko treh vrst: upravičenosti, prenosi po pogodbi ter subvencije, prispevki in donacije po lastnem preudarku.

Prenosi se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali dogodki, ki so povzročili prenos, če obstaja uredba (finančna uredba, Kadrovski predpisi ali druge uredbe), ki dovoljuje naravo prenosa, ali je podpisana pogodba, ki dovoljuje prenos; če je upravičenec izpolnil morebitna merila za upravičenost; in če je možna utemeljena ocena zneska.

Kadar je prejet kakršen koli zahtevek za plačilo ali povračilo stroškov, ki izpolnjuje merila za pripoznanje, se pripozna kot odhodek za upravičen znesek. Ob koncu leta se nastali upravičeni odhodki, ki so že dolgovani upravičencem, vendar še niso prijavljeni, ocenijo in izkažejo kot kratkoročno vnaprej vračunani odhodki.

1.7 **POGOJNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI**

Pogojna sredstva

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom Evropskih skupnosti. Pogojno sredstvo se razkrije, ko je pritok gospodarskih koristi ali storitvene zmožnosti verjeten.

Pogojna sredstva se ocenijo ob vsakem datumu bilance stanja, da bi se razvoj ustrezno kazal v računovodskih izkazih. Če je pritok gospodarskih koristi ali storitvene zmožnosti res gotov in je mogoče zanesljivo izmeriti vrednost sredstva, se sredstvo in z njim povezani prihodki pripoznajo v računovodskih izkazih obdobja, v katerem je nastala sprememba.

Pogojne obveznosti

Pogojna obveznost je možna obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom Evropskih skupnosti; ali sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker: ni verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali storitveno zmožnost, ali, v redkih okoliščinah, ko zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojna obveznost se razkrije, razen če je verjetnost odtoka dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali storitveno zmožnost, zelo majhna. Ker je Skupnost zaradi narave svojih tekočih dejavnosti (npr. izvajanje in izvrševanje zakonov in standardov EU) izpostavljena nekaterim tveganjem, od katerih so kot pri veliko javnih subjektih nekatera samozavarovana, se nobena pogojna obveznost ne razkrije, dokler se ne pojavi ustrezni dogodek, saj je do takrat verjetnost odtoka dejavnikov zelo majhna.

Pogojne obveznosti se ocenijo ob vsakem datumu bilance stanja, da bi ugotovili, ali je odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali storitveno zmožnost, postal verjeten. Če postane verjetno, da bo potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali storitveno zmožnost, za postavko, ki se obravnava kot pogojna obveznost, se pripozna rezervacija v računovodskih izkazih obdobja, v katerem se spremeni verjetnost.

Obveznosti za prihodnje financiranje

Obveznost za prihodnje financiranje je pravna ali posredna obveza, ponavadi pogodbene narave, ki sta jo prevzeli Evropski skupnosti in za katero bo morda potreben prihodnji odtok dejavnikov.

Jamstva

Jamstva so možna sredstva ali obveze, ki izhajajo iz preteklih dogodkov in katerih obstoj se potrdi, če se pojavi ali ne pojavi predmet jamstva. Jamstva so zato opredeljena kot pogojna sredstva ali obveznosti. Jamstvo je poravnano, ko predmet jamstva ne obstaja več. Uveljavlja se, ko so izpolnjeni pogoji, da se od poroka zahteva plačilo.

2. POJASNILA K BILANCI STANJA

STALNA SREDSTVA

2.1 **NEOPREDMETENA SREDSTVA**

v mio. EUR

	Znesek
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. decembra 2006	82
Pridobitve	22
Odtujitve	(2)
Prerazporeditve med kategorijami sredstev	13
Druge spremembe	(10)
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. decembra 2007	**105**
Nabrana amortizacija na dan 31. decembra 2006	45
Stroški amortizacije za zadevno leto	11
Odtujitve	(2)
Prerazporeditve med kategorijami sredstev	8
Druge spremembe	(1)
Nabrana amortizacija na dan 31. decembra 2007	**61**
NETO KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31. DECEMBRA 2007	**44**
Neto knjigovodska vrednost na dan 31. decembra 2006	**37**

Neopredmetena sredstva so razpoznavna nedenarna sredstva, ki fizično ne obstajajo. Taka sredstva se vključijo kot sredstva, če so pod nadzorom subjekta in če ustvarjajo prihodnje gospodarske koristi za Evropski skupnosti. Zneski se nanašajo predvsem na računalniško programsko opremo.

2.2 **OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA**

2.2.1 ***Zemljišča in zgradbe***

V nekaterih državah se vrednost zemljišča ne more ločiti od vrednosti zgradbe, saj je bilo oboje kupljeno kot celota. Vrednost zemljišča, ki ni predmet amortizacije, se ne oceni ločeno, razen če to postane nujno, tj. za naknadne odhodke, kot je gradnja nove nepremičnine ali delna prodaja.

2.2.2 ***Sredstva v gradnji***

Svet je 1. februarja 2007 podpisal pogodbo za nakup zgradbe LEX za končno ceno 260 milijonov EUR. Povezana vrednost, ki je 31. decembra 2006 v tej postavki vključevala 224 milijonov EUR, je bila leta 2007 prenesena v postavko „zemljišča in zgradbe". Oktobra 2004 je Parlament podpisal finančni najem z možnostjo nakupa za kompleks zgradb v Bruslju in gradnja se je začela v letu 2004. Novembra 2004 je bil plačan prvi predujem v višini 40 milijonov EUR. Do podpisa poročila o začasni odobritvi ima Parlament pravico do dodatnih plačil predujmov in tako je bilo glede na napredek gradnje do 31. decembra 2007 na ta dan izplačanih 318 milijonov EUR (na dan 31. decembra 2006 je bilo izplačanih 253 milijonov EUR).

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

v mio. EUR

	Zemljišča in stavbe	Naprave in oprema	Pohištvo in vozila	Računalniška strojna oprema	Druga Opredmetena sredstva	Finančni najemi	Sredstva v gradnji	Skupaj
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. decembra 2006	3 580	331	181	427	110	1 926	483	7 038
Pridobitve	54	34	10	64	15	16	76	269
Odtujitve	(2)	(8)	(6)	(38)	(10)	0	(1)	(65)
Prerazporeditve med kategorijami sredstev	227	(10)	3	(9)	3	0	(227)	(13)
Druge spremembe	1	3	6	2	(3)	1	1	11
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31. decembra 2007	**3 860**	**350**	**194**	**446**	**115**	**1 943**	**332**	**7 240**
Nabrana amortizacija na dan 31. decembra 2006	1 354	265	130	314	77	312		2 452
Stroški amortizacije za zadevno leto	154	28	14	61	9	63		329
Odtujitve	(2)	(8)	(5)	(36)	(9)	0		(60)
Prerazporeditve med kategorijami sredstev		(7)	2	(7)	4	0		(8)
Druge spremembe		3	1	1	0	(1)		4
Nabrana amortizacija na dan 31. decembra 2007	**1 506**	**281**	**142**	**333**	**81**	**374**		**2 717**
ČISTA KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31. DECEMBRA 2007	**2 354**	**69**	**52**	**113**	**34**	**1 569**	**332**	**4 523**
Čista knjigovodska vrednost na dan 31. decembra 2006	2 226	66	51	113	33	1 614	483	4 586

Stroški, ki jih je treba še plačati v zvezi s finančnimi najemi in podobnimi upravičenostmi, so v bilanci stanja prikazani pri dolgoročnih in kratkoročnih obveznostih (glej tudi pojasnili **E.2.15** in **E.2.18.1**). Razčlenitev teh stroškov:

FINANČNI NAJEMI

v mio. EUR

Opis	Kumulativni stroški (A)	Prihodnji zneski, ki jih bo treba plačati				Vrednost skupaj	Naknadni odhodki za sredstva	Vrednost sredstva	Amortizacija	Čista knjigovodska vrednost
		< 1 leto	> 1 leto	> 5 let	Obveznost skupaj (B)	A+B	(C)	A+B+C	(E)	A+B+C+E
Zemljišča in zgradbe	328	28	159	1 349	1 536	1 864	61	1 925	(372)	**1 553**
Druga opredmetena sredstva	3	4	11	0	15	18	0	18	(2)	**16**
Skupaj na dan 31.12.2007	**331**	**32**	**170**	**1 349**	**1 551**	**1 882**	**61**	**1 943**	**(374)**	**1 569**
Skupaj na dan 31.12.2006	*304*	*28*	*143*	*1 391*	*1 562*	*1 866*	*60*	*1 926*	*(312)*	*1 614*

2.3 **DOLGOROČNE NALOŽBE**

v mio. EUR

	Pojasnilo	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Naložbe v pridružene subjekte	*2.3.1*	246	208
Deleži v skupnih podjetjih	*2.3.2*	32	62
Jamstveni sklad	*2.3.3*	1 149	1 371
Za prodajo razpoložljiva sredstva	*2.3.4*	533	495
Sredstva v posesti za trgovanje	*2.3.4*	13	21
Naložbe skupaj		**1 973**	**2 157**

Ta postavka zajema naložbe, katerih namen je vzpostaviti trajne vezi in podporo dejavnostim Evropskih skupnosti. Vključuje tudi čista sredstva Jamstvenega sklada.

2.3.1 ***Naložbe v pridružene subjekte: EIS***

v mio. EUR

	Znesek
Znesek na dan 31. decembra 2006	**208**
Pridobitve	31
Delež čistega presežka/(primanjkljaja)	13
Drugo gibanje lastniškega kapitala (dividenda)	(6)
Znesek na dan 31. decembra 2007	**246**

Evropski investicijski sklad (EIS) je finančna institucija Evropske unije, specializirana za rizični kapital in jamstva za MSP. Na podlagi Sklepa Sveta z dne 6. junija 1994 sta Evropski Skupnosti, ki ju je zastopala Komisija, vpisali skupno 600 milijonov ECU kapitala EIS, kar je 600 delnic ali 30 % kapitala EIS. Komisija je 31. decembra 2006 plačala ves vpoklicani kapital, ki je znašal 20 % takrat skupnega kapitala, njen delež nevpoklicanega kapitala (80 %) pa je znašal 480 milijonov EUR.

S Sklepom Sveta 2007/247/ES z dne 19. aprila 2007 je bila določena udeležba Skupnosti v povečanju kapitala EIS. Na podlagi tega sklepa je Komisija leta 2007 vpisala 91 delnic od skupaj 770 izdanih delnic. Komisija je vpisala skupni nominalni znesek 91 milijonov EUR, od katerega je bilo plačanih 20 % nominalne vrednosti (18 milijonov EUR) in skupni presežek vplačanega kapitala v višini 12 milijonov EUR. Presežek vplačanega kapitala je bil določen z določitvijo nove cene delnice na podlagi čiste vrednosti sredstev za delnico na dan 31. decembra 2006. Komisija je 31. decembra 2007 vpisala skupni znesek v višini 691 milijonov EUR (od 2 770 milijonov EUR) osnovnega kapitala za EIS. To pomeni 24,95 % skupnega osnovnega kapitala EIS. Komisija je plačala 20 %, razlika nevpoklicanega kapitala pa je 31. decembra 2007 znašala 553 milijonov EUR.

Po sporazumu med Komisijo in Evropsko investicijsko banko (EIB), podpisanem leta 2005, ima Komisija pravico, da lahko kadar koli proda svoje delnice EIB po ceni, ki ustreza vrednotenju EIS, deljenemu s skupnim številom izdanih delnic. Vrednost prodajne možnosti je blizu nič, saj je formula, uporabljena za določanje prodajne cene delnic, podobna formuli, uporabljeni za določanje čistega lastniškega kapitala EIS.

Za vrednotenje deleža Skupnosti v EIS se v skladu z računovodskimi pravili ES uporablja kapitalska metoda. Tako je delež Skupnosti ovrednoten na 24,95 % čistih sredstev EIS, kar je na dan 31. decembra 2007 znašalo 246 milijonov EUR (leta 2006: 208 milijonov EUR), od tega se 13 milijonov EUR nanaša na rezultat za leto 2007. Leta 2007 je bila prejeta dividenda v višini 6 milijonov EUR v zvezi s proračunskim letom 2006.

2.3.2 ***Deleži v skupnih podjetjih***

v mio. EUR

	Galileo	SESAR	ITER	Skupaj
Znesek na dan 31. decembra 2006	**62**	**0**	**0**	**62**
Pridobitve	0	10	39	49
Odtujitve in odtegnitve	(53)	0	0	(53)
Delež čistega presežka/(primanjkljaja)	(9)	0	(17)	(26)
Znesek na dan 31. decembra 2007	**0**	**10**	**22**	**32**

Galileo

Za izvajanje razvojne faze programa Galileo se je z Uredbo Sveta (ES) št. 876/2002 ustanovilo skupno podjetje v smislu člena 171 Pogodbe za štiriletno obdobje (2002–2006). Cilj tega pravnega subjekta je zagotoviti enotnost uprave in finančni nadzor programa Galileo med njegovim razvojem ter za ta namen sprostiti sredstva, dodeljena navedenemu programu. Ustanovni člani so bili Evropski skupnosti, ki ju je zastopala Komisija, in Evropska vesoljska agencija. Komisija je s subvencijami, odobrenimi v okviru proračuna vseevropskih omrežij (TEN), dala skupnemu podjetju Galileo na razpolago zaprošena sredstva za sofinanciranje dejavnosti, povezanih z razvojno fazo.

Nadzorni organ za evropski GNSS, agencija Skupnosti, ustanovljena leta 2004, je 1. januarja 2007 uradno prevzela odgovornost od skupnega podjetja Galileo, ker se je za skupno podjetje Galileo začel postopek likvidacije. Čeprav je bilo prvotno načrtovano, da bo ta novi organ upravljal javno-zasebno partnerstvo, se bo v skladu z odločitvijo Sveta z novembra 2007 program Galileo zdaj financiral iz proračuna EU. Konec leta 2007 kljub podpisu sporazuma med zainteresiranimi stranmi (skupno podjetje Galileo, Evropska vesoljska agencija, Nadzorni organ za evropski GNSS) lastništvo sredstev projekta še ni bilo v celoti preneseno iz Evropske vesoljske agencije na ES. Ker je nekaj negotovosti in zamude pri prenosu sredstev, ES iz previdnosti sredstev programa ni pripoznala v bilanci stanja. Načrtuje se, da bodo sredstva pripoznana, ko bo vprašanje prenosa rešeno.

Čista sredstva skupnega podjetja Galileo v likvidaciji so konec leta znašala 0 milijonov EUR. Program Galileo se obračuna po kapitalski metodi. Za leto 2007 je delež Komisije v izgubi skupnega podjetja znašal 9 milijonov EUR. Tako je vrednost naložbe na dan 31. decembra 2007 znašala 0 milijonov EUR, kar je naložba v višini 585 milijonov EUR, zmanjšana za delež nakopičenih izgub v višini 585 milijonov EUR. Leta 2007 je bilo Evropskima skupnostma povrnjenih 53 milijonov EUR vplačanega kapitala.

SESAR

Cilj tega skupnega podjetja je zagotoviti posodobitev evropskega sistema upravljanja zračnega prometa z usklajevanjem in združevanjem vseh ustreznih raziskovalnih in razvojnih prizadevanj v EU. Skupno podjetje SESAR je bilo ustanovljeno na dan objave zadevne uredbe v *Uradnem listu Evropske unije* in preneha delovati osem let po tem, ko Svet potrdi osrednji načrt za upravljanje zračnega prometa v Evropi.

Ustanovni člani skupnega podjetja SESAR so:

— Evropski skupnosti, ki ju zastopa Evropska komisija,

— Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (Eurocontrol), ki jo zastopa njena agencija.

Število glasov, ki jih imajo člani, je skladno z njihovimi prispevki. Oba ustanovna člana imata enake proračunske prispevke in bosta tako imela enako število glasov, kar izključuje nadzor enega člana.

Program se je začel izvajati konec leta 2007 in 31. decembra 2007 je Komisija plačala začetno naložbo v višini 10 milijonov EUR. Ker računovodski izkazi za leto 2007 še niso bili na voljo, je bila naložba ovrednotena po nabavni vrednosti.

ITER

V mednarodni organizaciji za fuzijsko energijo ITER (ITER) sodelujejo Evropski skupnosti in druga podjetja iz Kitajske, Indije, Rusije, Koreje, Japonske in ZDA. ITER je bil ustanovljen, da:

(a) zgradi, upravlja, izkorišča in deaktivira naprave ITER v skladu s tehničnimi cilji in splošnim načrtom iz končnega poročila o dejavnostih tehničnega projektiranja ITER;

(b) spodbuja izkoriščanje naprav ITER s strani laboratorijev, drugih ustanov in osebja, ki sodelujejo pri programih članic za raziskave in razvoj fuzijske energije;

(c) spodbuja javno razumevanje in sprejemanje fuzijske energije ter

(d) v skladu s podjetniškim sporazumom izvaja vse druge dejavnosti, ki so potrebne za doseganje njegovega cilja.

Glavni organ organizacije ITER je svet, sestavljajo pa ga predstavniki članov. Vsak član v svet imenuje do štiri predstavnike. Glavne strateške odločitve se sprejmejo s soglasjem. Vrednost ponderjev, ki jih imajo glasovi članov, je odvisna od njihovih prispevkov v ITER. Skupnosti sta 31. decembra 2007 v ITER neposredno investirali 39 milijonov EUR.

2.3.3 *Jamstveni sklad*

ČISTA SREDSTVA JAMSTVENEGA SKLADA [1]

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Kratkoročne naložbe: za prodajo razpoložljiva sredstva	901	932
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	249	440
Gibljiva sredstva	**1 150**	**1 372**
Tekoče obveznosti	**(1)**	**(1)**
Čista sredstva	**1 149**	**1 371**

[1] Po izločitvi zneskov makrofinančne pomoči.

Jamstveni sklad za zunanje ukrepe krije posojila, za katera dasta Skupnosti jamstvo na podlagi sklepa Sveta, zlasti posojila Evropske investicijske banke (EIB) zunaj Evropske unije in posojila v okviru makrofinančne pomoči ter posojila Euratom zunaj Evropske unije. Sklad se financira s plačili iz splošnega proračuna Skupnosti, ki so enaka 9 % vrednosti investiranega kapitala poslov, prihodkov od obresti na investirana sredstva Sklada in izterjanih zneskov v primeru zamude dolžnikov, za katere je Sklad že moral aktivirati svoje jamstvo. Presežek ciljnega letnega zneska se plača nazaj v posebno postavko v izkazu prihodkov splošnega proračuna Evropskih skupnosti.

Evropski skupnosti morata vključiti rezervo za jamstva za kritje posojil tretjim državam. Namen te rezerve je kriti potrebe Jamstvenega sklada in po potrebi aktiviranih jamstev, ki presegajo znesek na razpolago v Skladu, tako da ti zneski lahko bremenijo proračun.

Ta rezerva v znesku 1 118 milijonov EUR ustreza ciljnemu znesku v višini 9 % neporavnanih posojil na dan 31. decembra 2007. Čista sredstva Sklada so na dan 31. decembra 2007 znašala 1 152 milijonov EUR (pred izločitvijo dolžniških certifikatov v okviru makrofinančne pomoči). Razlika med čistimi sredstvi in zneskom rezerve ustreza presežku, ki ga je treba vrniti v proračun, tj. 34 milijonov EUR.

Jamstveni sklad ima en vrednostni papir s spremenljivo obrestno mero, ki sta ga izdali Evropski skupnosti (makrofinančna pomoč), v znesku 3 milijone EUR in zato je treba iz zaključnega računa Skupnosti izločiti sredstva (Jamstveni sklad) in obveznosti (makrofinančna pomoč). Spremembe poštene vrednosti pri portfelju za prodajo razpoložljivih dolžniških vrednostnih papirjev so bile leta 2007 pripoznane v lastniškem kapitalu, in sicer v višini (19) milijonov EUR. Ustrezni znesek je leta 2006 znašal (32) milijonov EUR.

Strategije obvladovanja finančnih tveganj Jamstvenega sklada so opisane v oddelku **E.7**.

2.3.4 *Druge naložbe*

2.3.4.1 *Za prodajo razpoložljiva sredstva*

Ta postavka vključuje naložbe in udeležbe, nabavljene, da bi pomagali upravičencem razviti njihove poslovne dejavnosti.

Dolgoročna za prodajo razpoložljiva sredstva

v mio. EUR

	EBRD	Posli rizičnega kapitala	Sklad za zagon pri ETF	EFSE	Drugo	Skupaj
Znesek na dan 31.12.2006	157	211	74	49	4	495
Pridobitve	0	27	38	3	1	69
Odtujitve/odtegnitve	0	(16)	(13)	0	0	(29)
Prenos revalorizacijskega presežka/(primanjkljaja) v lastniški kapital	0	(2)	12	3	0	13
Izguba zaradi oslabitve	0	(2)	(13)	0	0	(15)
Znesek na dan 31.12.2007	**157**	**218**	**98**	**55**	**5**	**533**

Naložba v Evropsko banko za obnovo in razvoj (European Bank for Reconstruction and Development – EBRD)

Komisija je vpisala 3 % skupnega kapitala EBRD v višini 20 milijard EUR. Na datum bilance stanja je vpoklicani kapital znašal 157 milijonov EUR, od katerih je bilo plačanih 154 milijonov EUR. Neporavnana plačila vpoklicanega kapitala (3 milijone EUR) so zajeta med dolgoročnimi obveznostmi in izkazana po odplačni vrednosti. Neporavnana plačila nevpoklicanega kapitala znašajo 443 milijonov EUR in so vključena kot pogojne obveznosti med zunajbilančne postavke. Ker EBRD ne kotira na nobeni borzi in glede na pogodbene omejitve, vključene v statut EBRD, ki se med drugim nanašajo na prodajo deležev, omejeno na nabavno vrednost in dovoljeno samo obstoječim delničarjem, se delež Komisije vrednoti po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne odpise zaradi oslabitve.

Posli rizičnega kapitala

V okviru poslov rizičnega kapitala so zneski odobreni finančnim posrednikom za financiranje kapitalskih naložb. Čeprav imajo nekatere od teh pogodb značilnosti posojil, celoten portfelj šteje za posredne kapitalske naložbe, ker velika večina teh pogodb o financiranju nima osnovnih in sestavnih značilnosti posojila (saj ne vsebujejo niti fiksnih odplačilnih rokov niti obrestne mere, odobrene za glavnico). Te naložbe so izkazane po izvirni nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne rezervacije za oslabitev, saj ni razpoložljivih objavljenih tržnih cen na delujočem trgu, njihove poštene vrednosti pa trenutno ni mogoče zanesljivo izmeriti.

Druge naložbe

Najpomembnejši zneski zadevajo program za rast in zaposlovanje in večletni program pod skrbništvom EIS, ki podpirata ustanavljanje in financiranje zagona MSP z vlaganjem v primerne specializirane sklade tveganega kapitala (98 milijonov EUR). Vključenih je tudi 55 milijonov EUR za Evropski sklad za jugovzhodno Evropo, ki je investicijska družba s spremenljivim delniškim kapitalom (SICAV). Splošni cilj sklada EFSE je spodbujanje gospodarskega razvoja in blaginje v jugovzhodni Evropi s trajnostnim zagotavljanjem dodatnega razvojnega financiranja preko lokalnih finančnih posrednikov. Skupnosti imata trenutno okrog 16 % glasovalnih pravic.

2.3.4.2 *Sredstva v posesti za trgovanje*

ESPJ v likvidaciji je sklenila pogodbo o obrestni zamenjavi ter pogodbo o kombinaciji obrestne in medvalutne obrestne zamenjave. Poštena vrednost teh obrestnih zamenjav je bila izračunana z diskontiranjem čistih fiksnih denarnih tokov z uporabo brezkuponskih obrestnih mer zamenjave na datum bilance stanja. Ta poštena vrednost (vključno z natečenimi obrestmi) teh zamenjav s končno zapadlostjo več kot eno leto po datumu bilance stanja znaša 13 milijonov EUR (leta 2006 je znašala 21 milijonov EUR).

2.4 **POSOJILA**

Ta postavka zajema zneske posojil, ki se dolgujejo Evropskima skupnostma in zapadejo pozneje kot v enem letu.

2.4.1 ***Posojila, odobrena iz proračuna Evropskih skupnosti in ESPJ v likvidaciji***

v mio. EUR

	Posojila s posebnimi pogoji	ESPJ v likvidaciji	Skupaj
Skupaj na dan 31.12.2006	161	39	200
Vračila	(18)	(8)	(26)
Spremembe knjigovodske vrednosti	12	3	15
Skupaj na dan 31.12.2007	**155**	**34**	**189**

Posojila s posebnimi pogoji

Posojila s posebnimi pogoji so posojila, odobrena po ugodnejših obrestnih merah kot del sodelovanja z državami nečlanicami. Efektivne obrestne mere za ta posojila se gibljejo med 7,39 % in 12,36 %.

Stanovanjska posojila ESPJ v likvidaciji

Stanovanjska posojila so posojila, ki jih ESPJ v likvidaciji odobri iz lastnih sredstev v skladu s členom 54 in členom 54(2) Pogodbe ESPJ. Ta posojila so odobrena po fiksni enoodstotni obrestni meri, zato se štejejo za posojila po ugodnejših obrestnih merah. Efektivne obrestne mere za ta posojila se gibljejo med 2,806 % in 22,643 %.

2.4.2 ***Posojila, odobrena iz izposojenih finančnih sredstev***

v mio. EUR

	Makrofinančna pomoč	Posojila Euratom	ESPJ v likvidaciji	Skupaj
Skupaj na dan 31.12.2006	977	442	499	1 918
Nova posojila	0	39	88	127
Vračila	(183)	(1)	(71)	(255)
Tečajne razlike	0	0	(34)	(34)
Spremembe knjigovodske vrednosti	1	2	(4)	(1)
Skupaj na dan 31.12.2007	795	482	478	1 755
Rok zapadlosti < 1 leto	**63**	**0**	**75**	**138**
Rok zapadlosti > 1 leto	**732**	**482**	**403**	**1 617**

Posojila v okviru makrofinančne pomoči

Makrofinančna pomoč je na politikah temelječ finančni instrument za nevezano in nenamensko plačilnobilančno in/ali proračunsko podporo partnerskim tretjim državam, ki so geografsko blizu ozemlju EU. Daje se v obliki srednjeročnih/dolgoročnih posojil ali subvencij ali ustrezne kombinacije obeh in ponavadi dopolnjuje financiranje, zagotovljeno v okviru programa prilagajanja in reform, ki ga podpira MDS.

Na podlagi premislekov o pomembnosti se metoda efektivnih obresti ne uporablja ločeno za dana in najeta posojila. Stroški posla se knjižijo neposredno v breme izkaza poslovnega izida.

Posojila Euratom

Euratom je ločen pravni subjekt Evropske unije, ki ga zastopa Evropska komisija. Cilj tega subjekta je odobriti posojila državam članicam in nečlanicam, in sicer:

— se posojila Euratom državam članicam odobrijo za financiranje investicijskih projektov v teh državah članicah, povezanih z industrijsko proizvodnjo električne energije v nuklearnih elektrarnah ter z industrijskimi objekti in napravami v gorivnem ciklusu.

— se posojila Euratom državam nečlanicam odobrijo za izboljšanje stopnje varnosti in učinkovitosti nuklearnih elektrarn ter objektov in naprav v jedrskem gorivnem ciklusu, ki obratujejo ali se gradijo.

Na podlagi premislekov o pomembnosti se metoda efektivnih obresti ne uporablja ločeno za dana in najeta posojila. Stroški posla se knjižijo neposredno v breme izkaza poslovnega izida.

Posojila ESPJ v likvidaciji

Ta postavka večinoma zajema posojila, ki jih odobri ESPJ v likvidaciji iz izposojenih finančnih sredstev v skladu s členoma 54 in 56 Pogodbe ESPJ, ter dva dolžniška vrednostna papirja, ki ne kotirata na borzi in ju je izdala Evropska investicijska banka (EIB) kot nadomestilo za dolžnika, ki je zamujal s plačilom. Ta dva dolžniška vrednostna papirja se bosta do svoje končne zapadlosti (leta 2017 in leta 2019) uporabljala za pokritje storitve najemanja posojil, povezanih z danimi posojili. Spremembe knjigovodske vrednosti ustrezajo spremembi natečenih obresti, povečani za v zadevnem letu opravljeno amortizacijo plačanih premij in stroškov posla, nastalih pri začetnem pripoznanju, pri čemer se za izračun uporabi metoda efektivnih obresti.

Efektivne obrestne mere (izražene kot razpon obrestnih mer):

Najeta posojila	31.12.2007	31.12.2006
Makrofinančna pomoč	3,82 % — 4,822 %	3,222 % — 4,54 %
Euratom	4,446 % — 5,76 %	3,372 % — 5,76 %
ESPJ v likvidaciji	4,375 % — 12,077 % (1)	3,064 % — 12,077 % (1)

(1) Zgornja omejena vrednost se nanaša na posojilo s fiksno obrestno mero, zajeto v obrestni zamenjavi (glej točko **2.3.4.2**).

2.5 DOLGOROČNO PREDFINANCIRANJE

v mio. EUR

Vrsta upravljanja	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Predfinanciranje Evropskih skupnosti:		
Neposredno centralizirano upravljanje	382	300
Posredno centralizirano upravljanje	315	549
Decentralizirano upravljanje	31	50
Drugo	11	21
Skupaj	**739**	**920**
Predfinanciranje tretjih strank:		
Neposredno centralizirano upravljanje	41	57
Posredno centralizirano upravljanje	3	30
Decentralizirano upravljanje	33	224
Deljeno upravljanje	12 875	20 744
Skupno upravljanje	324	450
Skupaj	**13 276**	**21 505**
Dolgoročno predfinanciranje skupaj	**14 015**	**22 425**

Največji del zneskov dolgoročnega predfinanciranja je povezanih z ukrepi strukturnih skladov. Ker je veliko teh projektov dolgoročne narave, morajo biti z njimi povezani predujmi na razpolago več kot eno leto. Zato so ti zneski predfinanciranja prikazani kot dolgoročne terjatve. Znatno zmanjšanje zneska predfinanciranja v deljenem upravljanju izvira iz strukturnih skladov, v katerih so bile transakcije v zvezi s programi za obdobje 2000–2006 prerazporejene v kratkoročno predfinanciranje (glej pojasnilo **E.2.9**). Razlog za prerazporeditev je, da ti programi vključujejo ukrepe, ki jih je treba izvesti do konca leta 2008. Ustrezni zneski predfinanciranja bodo zato potrjeni v letu 2008 ali kot del priprave zaključnih računov.

2.6 DOLGOROČNE TERJATVE

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Terjatve do držav članic	93	272
Posojila ESPJ zaposlenim	15	17
Drugo	13	34
Jamstva in depoziti	6	5
Skupaj	**127**	**328**

Zneski, ki jih je treba izterjati od držav članic, se nanašajo na zneske, ki jih nekdanje države pristopnice dolgujejo ESPJ v likvidaciji. Skupni prispevek znaša 212 milijonov EUR (vključno s prispevki Bolgarije in Romunije) in se plača v štirih obrokih do leta 2012. Ob koncu leta je čista sedanja vrednost teh prispevkov znašala 144 milijonov EUR (leta 2006: 138 milijonov EUR), razdeljeno na dolgoročne terjatve v višini 93 milijonov EUR (leta 2006: 104 milijonov EUR) in kratkoročne terjatve v višini 51 milijonov EUR (leta 2006: 34 milijonov EUR). Terjatve do držav članic so na dan 31. decembra 2006 vključevale tudi znesek v višini 168 milijonov EUR v zvezi s sklepom Komisije iz leta 2005 o zmanjšanju pomoči, dodeljene iz ESRR eni od držav članic. Ta znesek je zdaj vključen v kratkoročne terjatve, saj zapade leta 2008.

GIBLJIVA SREDSTVA

2.7 **ZALOGE**

v mio. EUR

Opis	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Znanstvena oprema:		
znanstveni material	9	11
cepljivi materiali in težka voda	19	30
znanstveni material za nadaljnjo prodajo	45	60
Cepiva	8	7
Proizvodni materiali	7	7
Publikacije in blago za nadaljnjo prodajo	0	0
Skupaj	**88**	**115**

Zaloga publikacij, ki jo ima in/ali upravlja Urad za publikacije, je izkazana po nižji od naslednjih dveh vrednosti, ali nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, ki je približno nič. Poleg tega so publikacije, ki se razdelijo brezplačno, v celoti odpisane, saj je njihova čista iztržljiva vrednost nič. Ti odpisi znašajo 18 milijonov EUR, zato je knjigovodska vrednost zgoraj prikazanih publikacij nič.

2.8 **KRATKOROČNE NALOŽBE**

Kratkoročne naložbe so sestavljene iz za prodajo razpoložljivih vrednostnih papirjev, kupljenih zaradi njihovega naložbenega donosa ali katerih namen je vzpostaviti posebno strukturo sredstev ali sekundarni vir likvidnosti, in se zato lahko prodajo kot odziv na potrebe po likvidnosti ali spremembe obrestnih mer.

2.8.1 ***Kratkoročna za prodajo razpoložljiva sredstva***

v mio. EUR

	ESPJ v likvidaciji	Drugo	Skupaj
Znesek na dan 31.12.2006	1 401	25	1 426
Pridobitve	593	0	593
Odtujitve in odtegnitve	(542)	(22)	(564)
Popravek odplačne vrednosti	(18)	0	(18)
Spremembe knjigovodske vrednosti	3	0	3
Prenos revalorizacijskega presežka/(primanjkljaja) v lastniški kapital	(20)	0	(20)
Znesek na dan 31.12.2007	**1 417**	**3**	**1 420**

ESPJ v likvidaciji

Vse naložbe so dolžniški vrednostni papirji, ki so izraženi v EUR in kotirajo na delujočih trgih. Podrobnosti o naložbenem portfelju po vrstah izdajateljev in po bonitetnih ocenah so opisane v oddelku **E.7**. Na dan 31. decembra 2007 je vrednost dolžniških vrednostnih papirjev (izražena po pošteni vrednosti), ki dokončno zapadejo v letu 2008, znašala 146 milijonov EUR (leta 2006: 135 milijonov EUR).

2.9 **KRATKOROČNO PREDFINANCIRANJE**

Razdelitev neobračunanih zneskov po vrstah upravljanja prikazuje plačila predfinanciranja, izvedena od leta 2005. Nedodeljeni zneski predfinanciranja so zneski, ki so bili prvič vključeni v otvoritveno bilanco stanja za leto 2005 in so posebej prikazani v eni vrstici, saj za čas pred 31. decembrom 2004 ni razpoložljivih podatkov o razdelitvi po vrstah upravljanja proračuna.

Kratkoročno vnaprej vračunani stroški pomenijo znesek upravičenih stroškov, ki so jih po ocenah imeli prejemniki neobračunanih zneskov predfinanciranja ob koncu leta, vendar jih Skupnostma še niso prijavili. Ti zneski se obravnavajo kot odhodki v izkazu poslovnega izida.

Glavni razlog za znatno povečanje v primerjavi z letom 2006 je prenos zneskov strukturnih skladov iz dolgoročnega v kratkoročno predfinanciranje (glej pojasnilo **E.2.5** zgoraj). Čeprav ti zneski zadevajo deljeno upravljanje, so predstavljeni v vrstici „nedodeljenih zneskov“, saj gre za plačila predfinanciranja, izvedena pred 31. decembrom 2004 (glej zgoraj).

ZNESKI KRATKOROČNEGA PREDFINANCIRANJA

v mio. EUR

Vrsta upravljanja		Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Bruto zneski predfinanciranja Evropskih skupnosti:			
Neposredno centralizirano upravljanje	*subvencije za ukrepe*	9 715	8 850
	subvencije za delovanje	142	167
Posredno centralizirano upravljanje	*nacionalne agencije*	1 736	778
	finančne dejavnosti	3	12
	drugo	497	6
Decentralizirano upravljanje		545	381
Drugo		615	686
Predfinanciranje, ki ga izvajajo institucije in agencije		189	8
Nedodeljeni saldi predfinanciranja		2 126	3 577
Bruto zneski predfinanciranja skupaj		**15 568**	**14 465**
Zmanjšano za kratkoročno vnaprej vračunane stroške:			
Neposredno centralizirano upravljanje		(9 234)	(8 189)
Posredno centralizirano upravljanje		(1 973)	(1 135)
Decentralizirano upravljanje		(595)	(232)
Drugo		(336)	(75)
Predfinanciranje Evropskih skupnosti skupaj		**3 430**	**4 834**
Predfinanciranje tretjih strank:			
Neposredno centralizirano upravljanje	*javna naročila*	638	545
	poslovanje	457	470
Posredno centralizirano upravljanje		29	3
Decentralizirano upravljanje		735	599
Deljeno upravljanje		3 229	937
Skupno upravljanje		1 135	578
Predfinanciranje, ki ga izvajajo institucije in agencije		15	177
Nedodeljeni saldi predfinanciranja		19 278	2 930
Bruto zneski predfinanciranja skupaj		**25 516**	**6 239**
Zmanjšano za kratkoročno vnaprej vračunane stroške:			
Neposredno centralizirano upravljanje		(1 235)	(1 532)
Decentralizirano upravljanje		(699)	(468)
Deljeno upravljanje		(5 579)	(906)
Skupno upravljanje		(798)	(79)
Drugo		(52)	(33)
Predfinanciranje tretjih strank skupaj:		**17 153**	**3 221**
Kratkoročno predfinanciranje skupaj		**20 583**	**8 055**

2.10 **KRATKOROČNE TERJATVE**

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Dolgoročne terjatve, ki v kratkem zapadejo	160	119
Kratkoročne terjatve	5 441	4 193
Razne terjatve	27	26
Kratkoročno nezaračunani prihodki in odloženi stroški	6 423	5 458
Skupaj	**12 051**	**9 796**

2.10.1 ***Dolgoročne terjatve, ki v kratkem zapadejo***

Ti zneski zadevajo predvsem posojila, pri katerih je preostanek obdobja do končne zapadlosti krajši od 12 mesecev po datumu bilance stanja (138 milijonov EUR, za več podrobnosti glej pojasnilo **2.4** zgoraj).

2.10.2 ***Kratkoročne terjatve***

v mio. EUR

Kontna skupina	Na dan 31.12.2007			Na dan 31.12.2006		
	Bruto znesek	Odpis	Čista vrednost	Bruto znesek	Odpis	Čista vrednost
Stranke	3 897	(171)	3 726	2 865	(169)	2 696
Države članice	2 873	(1 256)	1 617	2 724	(1 257)	1 467
Drugo	111	(13)	98	42	(12)	30
Skupaj	**6 881**	**(1 440)**	**5 441**	**5 631**	**(1 438)**	**4 193**

2.10.2.1 *Stranke*

V to postavko spadajo nalogi za izterjavo, ki so vknjiženi na dan 31. decembra 2007 kot ugotovljene upravičenosti za izterjavo in še niso vključeni v druge postavke na strani sredstev v bilanci stanja. Največji del tega zneska se nanaša na globe, ki jih je naložila Komisija, bruto znesek pa znaša 3 650 milijonov EUR. Te terjatve so precej višje od terjatev leta 2006, ko so znašale 2 687 milijonov EUR.

2.10.2.2 *Terjatve do držav članic*

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Terjatve EKJS		
Terjatve EKJS	902	1 009
Odpis	(483)	(477)
Skupaj	**419**	**532**
Plačani DDV, izterljiv od držav članic	**24**	**22**
Lastna sredstva		
Določena na računu A, jih je treba še izterjati	75	79
Določena na posebnem računu, jih je treba še izterjati	1 333	1 347
Odpis	(773)	(779)
Drugo	38	0
Skupaj	**673**	**647**
Druge terjatve do držav članic	**501**	**266**
Skupaj	**1 617**	**1 467**

Terjatve iz naslova Jamstvenega oddelka EKJS

Ta postavka zajema terjatve do upravičencev do pomoči iz Jamstvenega oddelka EKJS na dan 31. decembra 2007, kakor so jih prijavile in potrdile države članice 15. oktobra 2007, zmanjšano za 20 % tega zneska, ki jih države članice lahko zadržijo za kritje upravnih stroškov. Oceniti je bilo treba tudi terjatve, nastale po tej prijavi, in sicer do 31. decembra 2007. Komisija oceni tudi odpis terjatev do upravičencev, ki jih verjetno ne bo mogoče izterjati. Vknjižba tega popravka vrednosti ne pomeni, da Komisija odstopa od prihodnje izterjave teh zneskov.

Lastna sredstva

Treba je upoštevati, da lahko države članice zadržijo 25 % tradicionalnih lastnih sredstev za kritje stroškov zbiranja, zato so zgoraj navedeni zneski prikazani brez odbitka. Na podlagi ocen, ki so jih poslale države članice, je bil od terjatev do držav članic odštet odpis v višini 773 milijonov EUR. Vendar to ne pomeni, da Komisija odstopa od izterjave zneskov, ki jih zajema ta popravek vrednosti.

Druge terjatve do držav članic

Druge terjatve do držav članic vključujejo 19 milijonov EUR stroškov za izterjavo in predujme EKJS v višini 227 milijonov EUR. V to postavko je vključenih tudi 168 milijonov EUR v zvezi s sklepom Komisije iz leta 2005 o zmanjšanju pomoči, dodeljene iz ESRR eni od držav članic.

2.10.3 *Kratkoročno nezaračunani prihodki in odloženi stroški*

Glavni znesek, vknjižen v to postavko, so kratkoročno nezaračunani prihodki v znesku 6 129 milijonov EUR. Največji del zneskov kratkoročno nezaračunanih prihodkov se nanaša na tradicionalna lastna sredstva (kmetijske dajatve, prelevmane na sladkor in carine). Na dan 31. decembra 2007 so znašala 2,7 milijarde EUR. Drugi znatni zneski vključujejo 1,3 milijarde EUR namenskih prejemkov za kmetijstvo za november in december 2007, 1,5 milijarde EUR zbranih začasnih zneskov za prestrukturiranje sektorja sladkorja, 350 milijonov EUR v zvezi z neizvršenimi odločbami o popravkih zaradi skladnosti pri EKJS in 82 milijonov EUR v zvezi s predvideno izterjavo stroškov iz programa strukturnih skladov za ribištvo za obdobje 1994–1999. Drugi zneski, vključeni kot kratkoročno nezaračunani prihodki, so prihodki od zamudnih obresti, natečene bančne obresti in natečene obresti na zneske predfinanciranja.

Vključeni so tudi odloženi stroški v višini 243 milijonov EUR, od tega se glavni zneski nanašajo na predčasna plačila v višini 49 milijonov EUR za plačilo najema prostorov in 24 milijonov EUR za predelavo prostorov, 57 milijonov EUR pa je bilo plačanih za dvostranske sporazume o ribolovu s tretjimi državami.

2.11 **DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI**

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Denarna sredstva brez omejitev:		
Računi pri zakladnicah in centralnih bankah	11 313	11 467
Tekoči računi	956	933
Računi izločenih sredstev	81	82
Prerazporeditve (denarna sredstva na poti)	2	3
Kratkoročni depoziti in drugi ustrezniki denarnih sredstev	1 367	975
Skupaj	**13 719**	**13 460**
Denarna sredstva z omejitvami	**5 037**	**2 924**
Skupaj	**18 756**	**16 384**

2.11.1 *Denarna sredstva brez omejitev*

Denarna sredstva brez omejitev zajemajo vsa sredstva, ki jih ima Komisija na svojih računih (pri zakladnici ali centralni banki) v vsaki državi članici in državi EFTE ter na tekočih računih, na računih izločenih sredstev, v obliki kratkoročnih bančnih depozitov in v manjših zneskih gotovine.

Saldo pri zakladnicah in centralnih bankah je razmeroma visok, ker je bilo treba na podlagi spremembe proračuna ob koncu leta državam članicam vrniti 5 889 milijonov EUR, kar je bilo storjeno na prvi delovni dan leta 2008. S tem povezana obveznost je prikazana med tekočimi obveznostmi iz poslovanja – glej tudi pojasnilo **2.18.2** spodaj.

2.11.2 *Denarna sredstva z omejitvami*

Denarna sredstva z omejitvami se nanašajo na zneske, prejete v zvezi z globami, ki jih je naložila Komisija, v še odprtih zadevah. Te globe so knjižene na posebnih depozitnih računih, ki se ne uporabljajo za nobeno drugo dejavnost.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki za namene izkaza denarnih tokov vključujejo:

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	18 756	16 384
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki – Jamstveni sklad (glej pojasnilo **2.3.3**)	249	440
Skupaj	**19 005**	**16 824**

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

2.12 **PREJEMKI ZAPOSLENIH**

v mio. EUR

	Znesek na dan 31.12.2006	Sprememba rezervacij	Porabljeni zneski	Znesek na dan 31.12.2007
Pokojnine – osebje	29 204	1 844	(836)	**30 212**
Pokojnine – drugi	225	267	(11)	**481**
Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	2 771	96	(80)	**2 787**
Skupaj	**32 200**	**2 207**	**(927)**	**33 480**

2.12.1 ***Pokojnine – osebje***

Na dan 31. decembra 2007 so bila pravila o pokojninskem sistemu za evropske uradnike določena z najnovejšo različico Kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti (v veljavi od 1. maja 2004). Pravila o pokojninah osebja se neposredno uporabljajo v vseh državah članicah. Ta ureditev zajema vse različne vrste pokojnin in nadomestil (starostno, invalidsko, družinsko).

V skladu s členom 83 Kadrovskih predpisov plačila pokojnin po pokojninskem sistemu bremenijo proračun Skupnosti. Rezervacije za te stroške se ne financirajo, vendar države članice skupaj jamčijo za plačilo teh pokojnin v skladu z lestvico, določeno za financiranje teh odhodkov. Poleg tega uradniki k dolgoročnemu financiranju tega sistema prispevajo eno tretjino s plačevanjem obveznega prispevka.

Obveznosti iz naslova pokojninskega sistema za evropske uradnike so bile ocenjene na podlagi populacije zaposlenih na dan 31. decembra 2007 in na ta dan veljavnih pravil iz Kadrovskih predpisov. Ta ocena je zajemala prejemke, povezane z delovno dobo, invalidnostjo in preživelimi družinskimi člani (različne vrste pokojnine in invalidnino). Opravljena je bila v skladu z metodologijo MRS 19. Ta računovodski standard zahteva, da delodajalec redno določa svojo aktuarsko obveznost ter pri tem upošteva obljubljene prejemke v obdobju aktivne zaposlitve in predvidena povečanja plač.

Metoda aktuarske ocene, uporabljena za izračun te obveznosti, je tako imenovana metoda predvidenih kreditnih točk (projected unit credit method). Glavne aktuarske predpostavke, na razpolago na dan ocenjevanja in uporabljene pri ocenjevanju:

1. Nominalna diskontna stopnja je temeljila na državnih obveznicah v euroobmočju decembra 2007, in sicer za obdobje, podobno dolgo obdobju trajanja sistema (19 let), kot ocena krivulje donosnosti brezkuponskih vrednostnih papirjev v eurih v decembru 2007 za isto obdobje, ki je znašala 4,7 %. V skladu z MRS 19 mora biti stopnja inflacije pričakovana stopnja inflacije v obdobju trajanja sistema: zato mora biti določena za naprej in je tako temeljila na predvidenih vrednostih, izraženih v na indekse vezanih obveznicah na evropskih finančnih trgih. Pričakovana dolgoročna stopnja inflacije je znašala 2,3 %, realna diskontna stopnja pa je tako znašala 2,4 %.

2. Tablice umrljivosti so enake tistim, ki so bile uporabljene pri oceni obveznosti iz leta 2004 („Tablice umrljivosti EU 2004“).

3. Splošna rast plač, ki je enaka splošni revalorizaciji pokojnin, je temeljila na 12-letnem drsečem povprečju revaloriziranih statističnih podatkov o plačah in pokojninah za obdobje 1996–2007, ki je znašalo 0,4 %. Povečanje posameznih plač, ki presega stopnjo splošne rasti plač, je bilo posodobljeno, da se upoštevajo napredovanja iz leta 2007. V tej razpredelnici so podrobno predstavljene stopnje povečanja posameznih plač po razredih in stopnjah ter pričakovanih letih upokojitve od leta 2008 do leta 2052.

4. Koeficienti deleža poročenih ob upokojitvi so za aktivne uradnike temeljili na statističnih podatkih o populaciji uradnikov ter znašajo 90 % za moške in 60 % za ženske – za nekdanje uradnike (upokojence in invalide) je bil uporabljen dejanski delež poročenih.

5. Predvideva se, da se uradnik upokoji, ko je upravičen do polnih pravic, ob upoštevanju zmanjšanja za predčasne upokojitve in ob upoštevanju spodbude iz Barcelone za zvišanje upokojitvene starosti, in sicer na največ 65 let.

Obveznosti zajemajo zgoraj opredeljene pravice za naslednje osebe:

1. aktivno zaposlene na dan 31. decembra 2007 na vseh institucijah in agencijah, vključenih v pokojninski sistem za evropske uradnike;

2. zaposlene v „odloženem“ položaju, tj. tiste, ki so začasno ali dokončno zapustili institucije, ampak so svoje pokojninske pravice pustili v pokojninskem sistemu za evropske uradnike (samo za tiste, ki so za institucije delali najmanj 10 let);

3. nekdanje uradnike in druge uslužbence, upravičene do starostne pokojnine;

4. nekdanje uradnike in druge uslužbence, upravičene do invalidske pokojnine;

5. nekdanje uradnike in druge uslužbence, upravičene do invalidnine;

6. prejemnike družinske pokojnine (vdove ali vdovce, sirote, vzdrževane družinske člane).

Število članov pokojninskega sistema za evropske uradnike na dan 31. decembra 2007 je bilo vzeto iz podatkovne baze Komisije. Rezultati, pridobljeni v okviru te študije, so bili primerjani z ocenami, ki so temeljile na prejšnji aktuarski oceni na dan 31. decembra 2006.

Glavni poudarki so naslednji:

— Bruto aktuarska obveznost je bila na dan 31. decembra 2007 ocenjena na 34 567 milijonov EUR.

— Realna diskontna stopnja se je z 1,9 % v letu 2006 spremenila na 2,4 % v letu 2007; če se poleg tega upošteva še učinek splošne rasti plač (0,5 % v letu 2006 in 0,4 % v letu 2007), se je neto diskontna stopnja z 1,4 % v letu 2006 spremenila na 2,0 % v letu 2007. To je eden glavnih razlogov za zmanjšanje skupne obveznosti.

— Stroški službovanja so bili za leto 2007 ocenjeni na 1 300 milijonov EUR, stroški obresti pa na 1 313 milijonov EUR.

— Ocenjeni aktuarski dobički za zadevno leto so znašali 1 943 milijonov EUR.

— Število članov pokojninskega sistema zaposlenih se je povečalo za 3 317 oseb.

— Izračuni bruto pokojnin in družinskih dodatkov temeljijo na Kadrovskih predpisih.

— Davki, ki jih morajo plačati upravičenci, se odštejejo od bruto obveznosti, rezultat te operacije pa je neto obveznost, ki se vključi iz naslova teh prihodnjih plačil (ker se davek odšteje ob izplačilu pokojnin in se knjiži v dobro prihodkov Skupnosti v letu plačila) v bilanco stanja.

2.12.2 *Pokojnine – drugi*

Ta postavka zadeva obveznost, ki se nanaša na pokojninske obveznosti do članov in nekdanjih članov Komisije, Sodišča (in Sodišča prve stopnje), Računskega sodišča, generalnih sekretarjev Sveta, urada evropskega varuha človekovih pravic, urada evropskega nadzornika za varstvo podatkov in Sodišča za uslužbence Evropske unije. Prvič je v to postavko vključena tudi obveznost, ki se nanaša na pokojninske obveznosti nekaterih poslancev Parlamenta.

2.12.3 *Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja*

Izračunana je bila tudi ocena obveznosti, ki jo imata Skupnosti zaradi prispevka v skupni sistem zdravstvenega zavarovanja v zvezi s svojim upokojenim osebjem.

2.13 DOLGOROČNE REZERVACIJE

v mio. EUR

	Znesek na dan 31.12.2006	Dodatne rezervacije	Razveljavljeni neporabljeni zneski	Porabljeni zneski	Prerazporeditev v kratkoročne rezervacije	Diskontiranje sedanje vrednosti	Znesek na dan 31.12.2007
Pravne zadeve	75	226	(3)	(1)	0	0	297
Razgradnja jedrskih objektov	806	0	0	0	(42)	(20)	744
Finančne rezervacije	105	0	(50)	0	(44)	3	14
Veterinarski sklad za nujne primere	0	21	0	0	0	0	21
Drugo	3	1		(1)	0	0	3
Skupaj	**989**	**248**	**(53)**	**(2)**	**(86)**	**(17)**	**1 079**

Pravne zadeve

Gre za oceno zneskov, ki jih bo verjetno treba izplačati po letu 2008 v zvezi z več pravnimi zadevami, ki se obravnavajo. Največji del zneska, 277 milijonov EUR, zadeva sodne zadeve, v katerih na dan 31. decembra 2007 sodba še ni bila izrečena, v zvezi s finančnimi popravki za odhodke Jamstvenega oddelka EKJS in za druge sodne zadeve v zvezi s kmetijskimi odhodki.

Razgradnja jedrskih objektov

Leta 2002 je konzorcij neodvisnih strokovnjakov opravil študijo ocenjenih stroškov programa razgradnje jedrskih objektov Skupnega raziskovalnega središča in ravnanja z odpadki. Njihova ocena znaša 1 145 milijonov EUR (vključno s 76 milijoni EUR, ki pomenijo oceno stroškov za možnost „green field“, tj. popolno uničenje vseh zgradb) in je osnova za rezervacije, ki se vključijo v računovodske izkaze. V skladu z računovodskimi pravili Skupnosti se te rezervacije indeksirajo za inflacijo (po stopnji 2,5 %) in potem diskontirajo na neto sedanjo vrednost (z uporabo krivulje zamenjave eurske brezkuponske obveznice). Na dan 31. decembra 2007 so take rezervacije v višini 960 milijonov EUR, zmanjšane za do zdaj nastale stroške v višini 138 milijonov EUR, kar znaša 822 milijonov EUR, razdeljenih na zneske, ki se bodo po pričakovanjih plačali v letu 2008 (78 milijonov EUR) in pozneje (744 milijonov EUR).

Glede na ocenjeno trajanje tega programa (okrog 30 let) je treba poudariti, da je ta ocena do neke stopnje negotova in da bi bili lahko končni stroški drugačni od trenutno knjiženih zneskov.

Finančne rezervacije

V okviru Jamstvenega sklada za MSP iz leta 1998 in Jamstvenega sklada za MSP iz leta 2001 je Evropski investicijski sklad (EIS) pooblaščen za izdajanje jamstev na svoje ime, vendar v imenu in na odgovornost Komisije. Vendar je finančno tveganje, povezano z uveljavljanimi in neuveljavljanimi jamstvi, omejeno. Finančne rezervacije na datum bilance stanja pri obeh skladih ustrezajo plačilnim obveznostim do finančnih posrednikov, zmanjšanim za neto zneske iz zahtevkov za plačilo, vloženih do tega datuma. Dolgoročne finančne rezervacije se diskontirajo na neto sedanjo vrednost (z uporabo krivulje brezkuponske zamenjave v eurih).

Rezervacije za Veterinarski sklad za nujne primere

Te rezervacije se nanašajo na ocene prispevkov Skupnosti za različne države članice iz Veterinarskega sklada za nujne primere za izbruhe nekaterih živalskih bolezni v skupni vrednosti 42 milijonov EUR (leta 2006: 35 milijonov EUR), razdeljenih na zneska, ki se bosta poravnala leta 2008 (21 milijonov EUR) in pozneje (21 milijonov EUR). Zneski v višini 9 milijonov EUR, katerih plačilo je že odobreno, so vključeni kot obveznosti do držav članic.

2.14 DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

2.14.1 *Najeta posojila*

v mio. EUR

Naziv	Stanje na dan 31.12.2006	Novo najemanje posojil	Vračila	Tečajne razlike	Spremembe knjigovodske vrednosti	Stanje na dan 31.12.2007
Makrofinančna pomoč	969	0	(177)	0	0	792
Euratom	442	39	(1)	0	2	482
ESPJ v likvidaciji	463	0	(2)	(37)	0	424
Skupaj	**1 874**	**39**	**(180)**	**(37)**	**2**	**1 698**

Razdelitev najetih posojil na dolgoročna in kratkoročna

v mio. EUR

Najeta posojila	Zapadlost < 1 leto	Zapadlost > 1 leto	Skupaj na dan 31.12.2007
Makrofinančna pomoč	60	732	792
Euratom	0	482	482
ESPJ v likvidaciji	71	353	424
Skupaj	**131**	**1 567**	**1 698**

Ta postavka vključuje posojila, ki sta jih najeli Evropski skupnosti in ki zapadejo pozneje kot v enem letu (upoštevajte, da so vse številke zmanjšane za zneske Jamstvenega sklada). Najeta posojila vključujejo dolgove, dokazljive s potrdili, ki (po izločitvi) znašajo 1 344 milijonov EUR (leta 2006: 1 502 milijona EUR). Spremembe knjigovodske vrednosti ustrezajo spremembi natečenih obresti, ki je v primeru najetih posojil ESPJ v likvidaciji povečana za v zadevnem letu opravljeno amortizacijo morebitnih bistvenih stroškov posla, nastalih pri začetnem pripoznanju, pri čemer se za izračun uporabi metoda efektivnih obresti. Efektivne obrestne mere (izražene kot razpon obrestnih mer):

Najeta posojila	31.12.2007	31.12.2006
Makrofinančna pomoč	3,816 % — 4,822 %	3,222 % — 4,54 %
Euratom	4,366 % — 5,6775 %	3,292 % — 5,6775 %
ESPJ v likvidaciji	4,375 % — 11,875 % ([1])	3,0 % — 11,875 % ([1])

([1]) Zgornja omejena vrednost se nanaša na najeto posojilo s fiksno obrestno mero, zajeto v obrestni zamenjavi (glej pojasnilo **2.3.4.2**).

2.14.2 *Obveznosti v posesti za trgovanje*

v mio. EUR

Zamenjave v ESPJ v likvidaciji	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Dolgoročne	7	8
Kratkoročne	4	0
Skupaj	**11**	**8**

Za več podrobnosti glej pojasnilo **2.3.4.2** zgoraj o sredstvih v posesti za trgovanje.

2.15 **DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI**

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Dolgovi iz finančnih najemov	1 519	1 534
Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih	427	425
Drugo	43	61
Skupaj	**1 989**	**2 020**

Ta postavka zajema predvsem obveznosti iz najemov, ki zapadejo pozneje kot v enem letu (glej pojasnilo **2.2** zgoraj) in zneske v zvezi z nekaterimi zgradbami, ki jih je Komisija kupila in se nakupna cena odplačuje v obrokih. Ne gre za najemno pogodbo, saj je lastninska pravica takoj prešla na Komisijo.

TEKOČE OBVEZNOSTI

2.16 **KRATKOROČNE REZERVACIJE**

v mio. EUR

	Znesek na dan 31.12.2006	Dodatne rezervacije	Razveljavljeni neporabljeni zneski	Porabljeni zneski	Prerazporeditve med postavkami	Diskontiranje sedanje vrednosti	Znesek na dan 31.12.2007
Pravne zadeve	72	19	(16)	(47)	0	0	28
Razgradnja jedrskih objektov	64	0	0	(30)	42	2	78
Veterinarski sklad za nujne primere	35	1	(8)	(7)	0	0	21
Finančne rezervacije	173	57	(2)	(41)	44	2	233
Drugo	35	0	(4)	0	(22)	0	9
Skupaj	**379**	**77**	**(30)**	**(125)**	**64**	**4**	**369**

Ta postavka zajema del rezervacij, ki zapade v plačilo prej kot v enem letu.

2.17 **KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI**

Ta postavka vključuje najeta posojila v višini 131 milijonov EUR, ki zapadejo v 12 mesecih po datumu bilance stanja (pojasnilo **2.14.1**), in 4 milijone EUR v zvezi z obveznostmi v posesti za trgovanje (pojasnilo **2.14.2**).

2.18 **OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA**

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Dolgoročne obveznosti, ki v kratkem zapadejo	65	60
Tekoče obveznosti iz poslovanja	13 939	24 723
Razne obveznosti iz poslovanja	189	220
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki	81 187	69 077
Skupaj	**95 380**	**94 080**

2.18.1 **Dolgoročne obveznosti, ki v kratkem zapadejo**

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Obveznosti iz finančnih najemov	32	28
Drugo	33	32
Skupaj	**65**	**60**

2.18.2 **Tekoče obveznosti iz poslovanja**

v mio. EUR

Vrsta	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Države članice	12 328	22 943
Dobavitelji in drugo	2 244	2 888
Zneski, katerih upravičenost je treba preveriti	(633)	(1 108)
Skupaj	**13 939**	**24 723**

Tekoče obveznosti iz poslovanja se v glavnem nanašajo na izkaze stroškov, ki jih Komisija prejme v okviru dejavnosti subvencioniranja. V zahtevanem znesku se knjižijo takoj po prejetju zahtevka. Če je nasprotna stranka država članica, se razvrstijo kot takšne. Enak postopek velja za račune in dobropise, prejete v okviru dejavnosti javnega naročanja.

Zadevni zahtevki za povračilo stroškov so se upoštevali pri razmejitvenih postopkih ob koncu leta (glej pojasnilo **2.18.3** spodaj). Na podlagi teh razmejitvenih vpisov so bili ocenjeni upravičeni zneski tako izkazani kot kratkoročno vnaprej vračunani stroški, medtem ko so neupravičeni deli še odprti na računih za „zneske, katerih upravičenost je treba preveriti“. Da ne bi precenili sredstev in obveznosti, je bilo odločeno, da se neto znesek, ki ga je treba plačati, prikaže med tekočimi obveznostmi.

Razlog za znatno zmanjšanje v tej postavki je predvsem v premiku zneskov med postavko tekočih obveznosti iz poslovanja in postavko kratkoročno vnaprej vračunanih stroškov. To izhaja iz zgodnjega zaključka poslovnih knjig konec leta, kar je povzročilo, da je bilo manj zneskov zajetih kot obveznosti iz poslovanja v primerjavi s prejšnjim letom. Pomeni tudi, da so bili kratkoročno vnaprej vračunani stroški višji kot leta 2006, saj so bili zneski, prej knjiženi kot obveznosti iz poslovanja, zdaj knjiženi kot kratkoročno vnaprej vračunani stroški.

Države članice

Osnovni zneski v tej postavki se nanašajo na 6 287 milijonov EUR za neplačane zahtevke za povračilo stroškov za ukrepe strukturnih skladov in na 5 889 milijonov EUR, ki jih je treba vrniti državam članicam na podlagi spremembe proračuna ob koncu leta 2007 (leta 2006: 7 415 milijonov EUR).

Dobavitelji in drugo

V to postavko so vključeni zneski, povezani z dejavnostmi subvencioniranja, pa tudi zneski, dolgovani na podlagi dejavnosti javnega naročanja. Ta postavka zajema tudi obveznosti iz poslovanja do več javnih organov (univerz, zavodov, gospodarskih zbornic, Združenih narodov, EIB itd.) in subjektov, ki niso vključeni v konsolidacijo, vključno z ERS.

Zneski, katerih upravičenost je treba preveriti

Obveznosti iz poslovanja so se zmanjšale za 633 milijonov EUR, pri čemer je bil del prejetih zahtevkov za povračila, ki pa še ni preverjen, ocenjen kot neupravičen. Največji del zneskov se nanaša na GD REGIO (229 milijonov EUR), GD EMPL (194 milijonov EUR), GD AGRI (109 milijonov EUR), GD ENV (20 milijonov EUR) in GD FISH (21 milijonov EUR).

Preostanek v višini 18 milijonov EUR je še odprt kot „računi, ki jih je treba preveriti", predvsem v okviru dejavnosti javnega naročanja. Nanaša se na prejete račune in zahtevke za povračila, za katera je še treba preveriti račun glede na dobavljeno blago in opravljene storitve, ter zahtevke za predfinanciranje.

2.18.3 **Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki**

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	80 937	68 937
Odloženi prihodki	47	26
Drugo	203	114
Skupaj	**81 187**	**69 077**

Največji del zneskov kratkoročno vnaprej vračunanih stroškov so kratkoročno vnaprej vračunani stroški, ki se nanašajo na odhodke EKJS. Na dan 31. decembra 2007 so znašali 45,5 milijarde EUR v primerjavi s 45,2 milijarde EUR v prejšnjem letu. Glavni zneski so bili naslednji: 28,6 milijarde EUR (26,6 milijarde EUR leta 2006) pokriva stroške, nastale med 16. oktobrom in 31. decembrom 2007, ki so jih države članice prijavile ter plačale januarja in februarja leta 2008, 13,8 milijarde EUR (16,7 milijarde EUR leta 2006) pokriva neposredno pomoč (sem spadajo upravičenosti, nastale v letu 2007, ki imajo finančne posledice v letu 2008), 3,1 milijarde EUR se nanaša na začasno shemo za prestrukturiranje sektorja sladkorja.

Pomemben element so tudi kratkoročno vnaprej vračunani stroški, ki zadevajo strukturne sklade (sem spadajo upravičeni odhodki, ki so jih imeli izvajalci ali plačilni organi do 31. decembra 2007 in za katere Komisiji še niso bili poslani zahtevki za plačilo). Glavni zneski so bili naslednji: 6,7 milijarde EUR za EARDF, 16,9 milijarde EUR za ESRR 2000–2006, ISPA in inovativne ukrepe (12,2 milijarde EUR leta 2006) ter 7,8 milijarde EUR za ESS (5,6 milijarde EUR leta 2006). Preostali kratkoročno vnaprej vračunani stroški v višini 3,9 milijarde EUR pokrivajo druge politike, od katerih največji del zavzema raziskovalno področje s približno 1,2 milijarde EUR.

Kot je navedeno v pojasnilu **2.18.2** zgoraj, je razlog za povečanje teh stroškov v primerjavi z letom 2006 zgodnji zaključek poslovnih knjig konec leta.

ČISTA SREDSTVA

2.19 **REZERVE**

v mio. EUR

	Stanje na dan 31.12.2007	Stanje na dan 31.12.2006
Rezerva za pošteno vrednost	**7**	**4**
Druge rezerve:		
Jamstveni sklad	1 118	1 253
Revalorizacijska rezerva	57	57
Najemanje in dajanje posojil	1 525	1 459
Drugo	99	82
Skupaj	**2 799**	**2 851**
Skupaj	**2 806**	**2 855**

2.19.1 ***Rezerva za pošteno vrednost***

V skladu z računovodskimi pravili se popravek za pošteno vrednost za prodajo razpoložljivih sredstev obračuna skozi rezervo za pošteno vrednost.

2.19.2 ***Druge rezerve***

Jamstveni sklad

Glede delovanja Jamstvenega sklada glej tudi pojasnilo **2.3.3**. Ta rezerva ustreza ciljnemu znesku v višini 9 % neporavnanih zneskov, za katere jamči Sklad, in jo je treba knjižiti kot sredstva. Kot je bilo že navedeno, se vsa sredstva Sklada, ki presegajo ta ciljni znesek v višini 9 %, vrnejo v proračun.

Revalorizacijska rezerva

Revalorizacijska rezerva obsega revalorizacije opredmetenih osnovnih sredstev. Saldo ob koncu leta v višini 57 milijonov EUR izhaja iz revalorizacije zemljišča in zgradb Komisije, ki je bila narejena že pred prehodom na nova računovodska pravila.

Rezerva za najemanje in dajanje posojil

Ti zneski obsegajo rezerve v zvezi s posojili, ki jih najemajo in dajejo Skupnosti. Najvišji znesek se nanaša predvsem na rezerve ESPJ v likvidaciji, od katerih je največja rezerva za sredstva Raziskovalnega sklada za premog in jeklo. Ta rezerva je bila vzpostavljena v okviru likvidacije ESPJ in je na dan 31. decembra 2007 skupaj znašala 1 169 milijonov EUR.

2.20 **ZNESKI, KI BODO VPOKLICANI OD DRŽAV ČLANIC**

v mio. EUR

	Znesek
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic na dan 31. decembra 2006	**67 073**
Vračilo proračunskega presežka iz leta 2006 državam članicam	1 848
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad	(135)
Drugo gibanje rezerv	79
ESPJ v likvidaciji: dodelitev rezultata iz leta 2006	23
Poslovni izid (presežek) za zadevno leto	(7 462)
Skupni zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31. decembra 2007	**61 426**

Ta znesek pomeni del stroškov, ki sta jih imeli Skupnosti do 31. decembra 2007 in jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov. Veliko odhodkov je po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnih dogodkov pripoznanih v letu N, čeprav so morda dejansko plačani v letu N+1 iz proračuna za leto N+1. Zaradi vključitve teh obveznosti v zaključni račun ter dejstva, da se ustrezni zneski financirajo iz prihodnjih proračunov, obveznosti ob koncu leta močno presegajo sredstva. Najpomembnejši zneski, na katere je treba opozoriti, se nanašajo na dejavnosti EKJS. Znesek plačil, dolgovanih državam članicam za obdobje od 16. oktobra do 31. decembra 2007, je znašal 28,6 milijarde EUR. Države članice dejansko plačajo večino zneskov, ki se vpokličejo, prej kot v 12 mesecih po koncu zadevnega proračunskega leta v okviru proračuna za prihodnje leto.

V glavnem se daljše obdobje plačujejo le prejemki zaposlenih, ki sta jih Skupnosti dolžni plačati za svoje osebje, ob čemer je treba pojasniti, da financiranje pokojnin iz letnih proračunov jamčijo države članice. V spodnji preglednici, ki je informativne narave, je prikazana ocena razdelitev prihodnjih prejemkov zaposlenih:

v mio. EUR

	Znesek
Kratkoročno: zneski, ki jih bo treba plačati leta 2008	981
Dolgoročno: zneski, ki jih bo treba plačati po letu 2008	32 499
Obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih na dan 31.12.2007 skupaj	**33 480**

Treba je tudi poudariti, da zgoraj navedeno ne vpliva na realizacijo proračuna – proračunski prihodki morajo biti vedno enaki ali večji kot proračunski odhodki in vsak presežek prihodkov se vrne državam članicam.

3. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

3.1 **PRIHODKI IZ LASTNIH SREDSTEV IN PRISPEVKOV**

v mio. EUR

	Pojasnilo	2007	2006
Prihodki iz lastnih sredstev:	*3.1.1*		
Sredstva iz naslova BND		73 922	70 134
Sredstva iz naslova DDV		19 442	17 207
Tradicionalna lastna sredstva:			
Kmetijske dajatve		*1 429*	*1 300*
Carine		*15 288*	*13 764*
Prelevmani na sladkor		*(36)*	*183*
Tradicionalna lastna sredstva skupaj		16 681	15 247
Proračunski popravki	*3.1.2*	1 892	2 395
Prispevki tretjih držav (vključno z državami Efte)		147	135
Skupaj		**112 084**	**105 118**

Prihodki iz lastnih sredstev so poglavitni element prihodkov Evropskih skupnosti iz poslovanja. Večina odhodkov se tako financira iz lastnih sredstev, saj drugi prihodki pomenijo le manjši del skupnega financiranja.

3.1.1 *Prihodki iz lastnih sredstev*

Lastna sredstva se delijo v tri kategorije: tradicionalna lastna sredstva, sredstva iz naslova DDV in sredstva iz naslova BND. Tradicionalna lastna sredstva obsegajo kmetijske dajatve, prelevmane na sladkor in carine. Del sistema virov lastnih sredstev je tudi mehanizem popravkov za proračunska neravnovesja (rabat za Združeno kraljestvo). Države članice za kritje stroškov zbiranja zadržijo 25 % tradicionalnih lastnih sredstev. Od zgoraj navedenih zneskov je bil odbitek že odštet.

Lastna sredstva iz naslova DDV izhajajo iz uporabe enotne stopnje, ki velja za vse države članice, na usklajeni osnovi za DDV, ki je omejena na 50 % BND za vse države članice. Sredstva iz naslova BND so spremenljiva sredstva, namenjena zagotavljanju potrebnih prihodkov v vsakem danem letu za kritje odhodkov, ki presegajo zbrani znesek iz tradicionalnih lastnih sredstev, sredstev iz naslova DDV in raznih prihodkov. Prihodki izhajajo iz uporabe enotne stopnje na skupnem BND vseh držav članic.

Povečanje teh prihodkov je lahko neposredno povezano z višjimi prihodki, predvidenimi v proračunu za leto 2007, v primerjavi z letom 2006 (povečanje v višini 6 milijard EUR). Na področju carin so prihodki višji, natančneje zaradi povečanja uvoza, izraženega v vrednostih, rasti povprečne tarife ter pristopa Bolgarije in Romunije. Prihodki iz DDV so narasli po povečanju osnov za DDV, izravnanem z rahlim zmanjšanjem enotne stopnje. Ker sredstva iz naslova BND zajemajo preostale potrebe po prihodkih, so se tudi ta povečala v skladu s povečanimi proračunskimi odhodki.

3.1.2 *Proračunski popravki*

Proračunski popravki zajemajo proračunski presežek iz leta 2006 (1 848 milijonov EUR), ki se posredno povrne državam članicam tako, da se jim zmanjšajo zneski lastnih sredstev, ki jih morajo prenesti na Skupnost naslednje leto – torej je to prihodek za leto 2007. V skladu s Sklepom Sveta 2000/597/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti je Združenemu kraljestvu odobren popravek za proračunska neravnovesja. Ker ta znesek financirajo druge države članice, ne bi smelo biti na proračunsko realizacijo ali poslovni izid nobenega neto učinka. Znesek v višini 57 milijonov EUR pa je bil vknjižen v to postavko zaradi razlik med tečaji eura, uporabljenimi za namene proračuna (glej člen 10(3) Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000), in tečaji, ki so veljali, ko so države članice, ki niso del EMU, dejansko izvedle svoja plačila.

3.2 **DRUGI PRIHODKI IZ POSLOVANJA**

v mio. EUR

	Pojasnilo	2007	2006
Globe	*3.2.1*	3 339	2 217
Kmetijski prelevmani	*3.2.2*	2 634	1 695
Izterjava stroškov:	*3.2.3*		
Neposredno centralizirano upravljanje		93	50
Posredno centralizirano upravljanje		10	(22)
Decentralizirano upravljanje		133	8
Deljeno upravljanje		577	1 244
Skupno upravljanje		1	16
Skupaj		814	1 296
Prihodki iz upravnega poslovanja:	*3.2.4*		
Osebje		908	856
Prihodki, povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi		26	23
Drugi prihodki iz upravnega poslovanja		181	103
Skupaj		1 115	982
Razni prihodki iz poslovanja:	*3.2.5*		
Popravki/rezervacije		23	43
Pozitivne tečajne razlike		276	111
Drugo		879	2 024
Skupaj		1 178	2 178
Skupaj		**9 080**	**8 368**

3.2.1 ***Globe***

Ti prihodki se nanašajo na globe, ki jih je Komisija naložila za kršitve pravil konkurence. Terjatve in z njimi povezani prihodki se pripoznajo, ko je sprejeta odločitev Komisije o naložitvi globe in se ta uradno sporoči naslovniku. V zgoraj navedeno ni vključena globa v višini 899 milijonov EUR, ki jo je Evropska komisija februarja 2008 uradno naložila družbi, dejavni na področju programske opreme, zaradi neprekinjenega protikonkurenčnega ravnanja. Ta družba, ki ji je bila predhodno leta 2006 naložena globa v višini 280 milijonov EUR, marca 2004 pa v višini 497 milijonov EUR, je zoper sedanjo globo vložila pritožbo.

3.2.2 ***Kmetijski prelevmani***

Ti zneski se nanašajo na prelevmane na mleko v višini 232 milijonov EUR (leta 2006: 436 milijonov EUR) in prelevmane na sladkor v višini 2 402 milijonov EUR (leta 2006: 1 259 milijonov EUR). Prelevmani na mleko dejansko pomenijo instrument na področju upravljanja trga za kaznovanje proizvajalcev mleka, ki prekoračijo svoje referenčne količine. Ker niso povezani s predhodnimi plačili Komisije, se v praksi štejejo kot prihodki za posebne namene. Prelevmani na sladkor se nanašajo na sklad za prestrukturiranje sladkorne industrije, pri čemer se je z reformo sladkornega sektorja znižala notranja cena sladkorja, da se zmanjša vrzel med ceno EU in mednarodno ceno. Da bi se manj konkurenčni proizvajalci sladkorja spodbudili k temu, da zapustijo trg, je bil vzpostavljen sklad za prestrukturiranje, ki se financira iz lastnih sredstev, in sicer prihodkov, ki izhajajo iz začasnega davka, zaračunanega proizvajalcem sladkorja, ki se obravnavajo kot namenski prejemki. Sistem naj bi trajal štiri leta. Šteje se kot prihodek za posebne namene.

3.2.3 ***Izterjava stroškov***

Ta postavka pomeni naloge za izterjavo, ki jih izda Komisija in se vknjižijo v njen računovodski sistem, za izterjavo odhodkov, predhodno plačanih iz splošnega proračuna, in sicer na podlagi kontrol, zaključenih revizij ali analiz upravičenosti, skupaj z nalogi za izterjavo, ki jih izdajo države članice upravičencem do odhodkov EKJS. Vključuje tudi spremembo ocen kratkoročno nezaračunanih prihodkov od konca prejšnjega leta do tekočega leta. V tej postavki pa niso prikazane vse izterjave glede odhodkov ES, zlasti za bistvena področja porabe strukturnih ukrepov, pri katerih so vzpostavljeni posebni mehanizmi za zagotavljanje vračanja neupravičenih denarnih sredstev, s tem da večina teh mehanizmov ne vključuje izdajanja nalogov za izterjavo. Tudi izterjava zneskov predfinanciranja se v skladu z računovodskimi pravili ES ne šteje med prihodke. Za več informacij o izterjavi neupravičenih plačil glej oddelek **E.6**.

Izterjava stroškov: deljeno upravljanje

V to podpostavko je skupaj vključenih 577 milijonov EUR, od tega 500 milijonov EUR v zvezi z Evropskim kmetijskim jamstvenim skladom (EKJS) in 77 milijonov EUR za strukturne ukrepe.

(a) *Kmetijstvo, EKJS*

V okviru kmetijstva znašajo zneski, knjiženi kot letni prihodki pod to postavko, 500 milijonov EUR, in sicer:

— popravki zaradi skladnosti, ki so bili sklenjeni med letom, od zneska 532 milijonov EUR se odbije zmanjšanje kratkoročno nezaračunanih prihodkov na koncu leta v višini 172 milijonov EUR,

— povračila zaradi goljufij in nepravilnosti, ki so jih prijavile države članice in izterjale med letom, in sicer v višini 247 milijonov EUR,

— zmanjšanje neporavnanih zneskov, ki so jih prijavile države članice in naj bi se izterjali na koncu leta, zaradi goljufije in nepravilnosti, v višini 107 milijonov EUR (902 milijona EUR na koncu leta 2007 v primerjavi s 1 009 milijonov EUR na koncu leta 2006) – glej tudi pojasnilo **E.2.10.2.2**.

Na dan 31. decembra 2007 je znesek odhodkov EKJS, ki se lahko v prihodnje še popravi na podlagi revizij, ki še niso bile zaključene, skupaj znašal 1,5 milijarde EUR. Ta znesek se razkrije kot pogojna obveznost med zunajbilančnimi postavkami (glej pojasnilo **E.5.4.1**).

(b) *Strukturni ukrepi*

Izterjava odhodkov v okviru strukturnih ukrepov, vključenih v to postavko, je znašala 77 milijonov EUR. Enakovredni zneski za leto 2006 so bili za 483 milijonov EUR višji od zneskov v tekočem letu – v glavnem zaradi sklepa Komisije o zmanjšanju pomoči, dodeljene iz ESRR eni od držav članic, pri čemer je bil znesek v višini 418 milijonov EUR obračunan kot prihodek v letu 2006.

Ta podpostavka vključuje naloge za izterjavo, ki jih je Komisija izdala za izterjavo neupravičenih odhodkov iz prejšnjih let, in sicer v višini 113 milijonov EUR, nalog za izterjavo v višini 6 milijonov EUR v zvezi s Solidarnostnim skladom in spremembo kratkoročno nezaračunanih prihodkov ob koncu leta v višini (42) milijonov EUR. Nalogi za izterjavo se izdajo samo v naslednjih primerih:

— uradne odločitve Komisije o finančnih popravkih na podlagi odkritja nepravilnih odhodkov pri zneskih iz zahtevkov držav članic,

— popravki ob zaključku programa, na podlagi katerih se zmanjša prispevek EU, kadar država članica ne prijavi dovolj upravičenih odhodkov, da bi utemeljila celoten znesek predfinanciranja, vmesna plačila pa so bila že opravljena; taki posli se lahko opravijo brez uradne odločitve Komisije, če se država članica z njimi strinja,

— vračilo izterjanih zneskov po zaključku programa na podlagi zaključenega sodnega postopka, ki je ob zaključku programa še potekal.

Nalogi za izterjavo, izdani leta 2007, za izterjavo stroškov v skupnem znesku 119 milijonov EUR, se lahko razdelijo, kot sledi: 6 milijonov EUR za Solidarnostni sklad, 6 milijonov EUR za finančne popravke, sklenjene v letu 2006, 18 milijonov EUR za finančne popravke, sklenjene v letu 2007, in 89 milijonov EUR za naloge za izterjavo, ki niso razvrščeni med finančne popravke. Drugi nalogi za izterjavo, izdani v okviru strukturnih ukrepov, se nanašajo na izterjavo zneskov predfinanciranja (35 milijonov EUR), od katerih 20 milijonov EUR zadeva finančne popravke, sklenjene letu 2007. Ti zneski niso prikazani kot prihodki, temveč knjiženi v dobro postavke za predfinanciranje v bilanci stanja.

Znesek v višini 2,9 milijarde EUR, ki se nanaša na potencialne finančne popravke v postopku izterjave od držav članic, se razkrije kot pogojno sredstvo (glej pojasnilo **E.5.4.1**).

Izterjava stroškov: druge vrste upravljanja

Ta podpostavka vključuje naloge za izterjavo, ki jih je Komisija izdala za izterjavo neupravičenih plačil iz prejšnjih let, in sicer v višini 194 milijonov EUR, in spremembo kratkoročno nezaračunanih prihodkov ob koncu leta (52 milijonov EUR). Druge izterjave v okviru drugih vrst upravljanja se nanašajo na izterjavo zneskov predfinanciranja (162 milijonov EUR). Ti zneski niso prikazani kot prihodki, temveč knjiženi v dobro postavke za predfinanciranje v bilanci stanja.

3.2.4 ***Prihodki iz upravnega poslovanja***

Ti prihodki izhajajo iz odbitkov od plač osebja ter vključujejo predvsem dva zneska – pokojninske prispevke in davke od dohodka.

3.2.5 *Razni prihodki iz poslovanja*

Znesek v višini 296 milijonov (leta 2006: 358 milijonov EUR) se nanaša na zneske, prejete od držav pristopnic. Eden glavnih razlogov za zmanjšanje raznih prihodkov iz poslovanja v primerjavi z lanskim letom je ta, da je predhodno leto vključevalo prihodek v višini 397 milijonov EUR, ki se je nanašal na zmanjšanje vrednosti terjatev iz naslova EKJS. Poleg tega je bil v predhodnem letu v bilanco stanja prvič vključen tudi izredni znesek v višini 778 milijonov EUR zneskov predfinanciranja s protiknjižbo v tej postavki – največji znesek, in sicer 652 milijonov EUR, se nanaša na denarna sredstva, izplačana v okviru schengenskega vira. V letu 2007 znaša ustrezni znesek 33 milijonov EUR.

V to postavko so vključene tudi pozitivne tečajne razlike, razen pri finančnih dejavnostih, ki so obravnavane v pojasnilu **3.5** spodaj. Te pozitivne tečajne razlike izhajajo iz vsakodnevnih dejavnosti in z njimi povezanih poslov, opravljenih v drugih valutah kot v eurih, ter iz revalorizacije ob koncu leta, ki je potrebna za pripravo zaključnega računa. Pozitivne tečajne razlike vključujejo iztržene in neiztržene dobičke.

3.3 **UPRAVNI ODHODKI**

v mio. EUR

	2007	2006
Odhodki za osebje	4 289	3 998
Odhodki, povezani z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi	343	348
Drugi upravni odhodki	2 488	2 273
Skupaj	**7 120**	**6 619**

To so upravni odhodki, ki so nastali v okviru dejavnosti Skupnosti ter zajemajo stroške osebja in stroške, povezane z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi (kot je amortizacija, stroški vzdrževanja itd.).

3.4 **ODHODKI IZ POSLOVANJA**

v mio. EUR

	Pojasnilo	2007	2006
Poglavitni odhodki iz poslovanja:	*3.4.1*		
Neposredno centralizirano upravljanje		9 504	12 273
Posredno centralizirano upravljanje		1 185	677
Decentralizirano upravljanje		1 978	1 809
Deljeno upravljanje		89 778	90 828
Skupno upravljanje		949	34
Skupaj		**103 394**	**105 621**
Drugi odhodki iz poslovanja:	*3.4.2*		
Popravki/rezervacije		260	116
Negativne tečajne razlike		399	126
Drugo		629	940
Skupaj		**1 288**	**1 182**
Skupaj		**104 682**	**106 803**

3.4.1 *Poglavitni odhodki iz poslovanja*

Odhodki Evropskih skupnosti iz poslovanja zajemajo različne razdelke finančnega okvira in imajo različne oblike, odvisno od tega, kako se denar izplača in upravlja. Večina odhodkov, in sicer 87 %, je zajetih v postavki „deljeno upravljanje“, ki vključuje prenos nalog na države članice in zajema področja, kot so poraba EKJS in strukturni ukrepi.

Večji del zmanjšanja odhodkov iz poslovanja se lahko pripiše dejstvu, da so bili od leta 2006 nekateri financirani projekti v postopku razpuščanja, drugi pa so napredovali v manjši meri, kot je bilo predvideno leta 2006. V okviru deljenega upravljanja so posledica zmanjšanja v višini 4,5 milijarde EUR za strukturne ukrepe, v glavnem ESRR, zlasti zgoraj navedeni razlogi. To zmanjšanje je bilo delno izravnano s povečanjem kmetijskih odhodkov v višini 3,3 milijarde EUR zaradi uvedbe novega sklada za razvoj podeželja, EKSRP.

Zmanjšanje odhodkov neposrednega centraliziranega upravljanja v višini 2,7 milijarde EUR je delno izravnano s povečanjem odhodkov skupnega upravljanja v višini 0,9 milijarde EUR zaradi boljše razvrstitve teh projektov. Preostalo zmanjšanje se lahko pojasni tudi z zgoraj navedenimi razlogi, tj. razpustitvijo nekaterih projektov in slabšim napredovanjem nekaterih projektov v primerjavi s predvidenim leta 2006.

3.4.2 *Drugi odhodki iz poslovanja*

Negativne tečajne razlike, razen pri finančnih dejavnostih, ki so obravnavane v pojasnilu **3.6** spodaj, nastanejo pri vsakodnevnih dejavnostih in z njimi povezanih poslih, opravljenih v drugih valutah kot v eurih, ter pri revalorizaciji ob koncu leta, ki je potrebna za pripravo zaključnega računa, ter so iztržene in neiztržene.

Podpostavka „drugo“ vključuje popravke predfinanciranja in zneske, odpisane/izgubljene pri iztrženju v zvezi z dolžniki Komisije. Prav tako je v to postavko vključen znesek v višini 224 milijonov EUR v zvezi z eno od v konsolidacijo vključenih agencij, nanaša pa se na izvajanje programa CARDS na Kosovu, v Srbiji in Črni gori.

3.5 **PRIHODKI IZ FINANČNIH POSLOV**

v mio. EUR

	2007	2006
Prihodki od dividend (iz skladov tveganega kapitala)	**6**	**6**
Prihodki od obresti:		
Na predfinanciranje	33	43
Na zamude pri plačilu	81	65
Na zamenjave (swaps)	19	20
Na za prodajo razpoložljiva sredstva	97	92
Na dana posojila	106	96
Na denarna sredstva in njihove ustreznike	263	123
Drugo	12	1
Skupaj	**611**	**440**
Drugi prihodki iz finančnih poslov:		
Iztrženi dobiček od prodaje finančnih sredstev	6	25
Zmanjšane izgube zaradi oslabitve finančnih sredstev	1	2
Drugo	23	104
Skupaj	**30**	**131**
Popravki sedanje vrednosti	**24**	**43**
Pozitivne tečajne razlike	**3**	**1**
Skupaj	**674**	**621**

Prihodki Skupnosti iz finančnih poslov so prihodki od obresti na posojila, odobrena iz splošnega proračuna ali iz izposojenih finančnih sredstev, ter na dolžniške vrednostne papirje in izvedene instrumente. Obrestujejo se tudi zneski na bančnih računih in kratkoročni bančni depoziti.

3.6 ODHODKI ZA FINANČNE POSLE

v mio. EUR

	2007	2006
Odhodki od obresti:		
Na najeme	101	102
Na zamenjave (swaps)	17	16
Na najeta posojila	91	81
Drugo	5	1
Skupaj	**214**	**200**
Drugi odhodki za finančne posle:		
Popravki finančnih rezervacij	11	38
Finančni stroški proračunskih instrumentov	57	55
Iztržena izguba pri prodaji finančnih sredstev	9	0
Izguba zaradi oslabitve finančnih sredstev	15	10
Drugo	35	23
Skupaj	**127**	**126**
Popravki sedanje vrednosti	**7**	**0**
Negativne tečajne razlike	**6**	**5**
Skupaj	**354**	**331**

Glavni odhodki Evropskih skupnosti za finančne posle so obresti, predvsem na pogodbe o finančnem najemu ter na posojila, najeta za financiranje dajanja posojil. Drugi odhodki za finančne posle poleg izgub pri prodaji in odpisa vrednosti finančnih sredstev vključujejo tudi popravke finančnih rezervacij in provizije za upravljanje, ki se plačajo upravitelju.

3.7 DELEŽ ČISTEGA PRESEŽKA/(PRIMANJKLJAJA) PRIDRUŽENIH SUBJEKTOV IN SKUPNIH PODJETIJ

Skupnosti po kapitalski metodi računovodenja v svoj izkaz poslovnega izida vključita svoj delež čistega presežka pridruženega subjekta, EIS, in svojih skupnih podjetij (glej tudi pojasnili **E.2.3.1** in **E.2.3.2**).

3.8 POROČANJE PO ODSEKIH

Poročilo po odsekih vsebuje razdelitev prihodkov in odhodkov iz poslovanja znotraj Komisije po področjih na podlagi proračunske strukture po dejavnostih. Ta področja se lahko razvrstijo v tri večje skupine – „dejavnosti znotraj Evropske unije“, „dejavnosti zunaj Evropske unije“ ter „storitve in drugo“.

„Dejavnosti znotraj Evropske unije“ je največja izmed teh skupin, saj pokriva vsa številna področja znotraj Evropske unije. „Dejavnosti zunaj Evropske unije“ zadevajo politike, ki se izvajajo zunaj Unije, kot sta trgovina in pomoč. „Storitve in drugo“ so notranje in horizontalne dejavnosti, potrebne za delovanje institucij in organov Skupnosti.

Agencije, ki so vključene v konsolidacijo, so priključene različnim področjem. Druge institucije razen Komisije so združene v posebno področje. Za posamezna področja so prikazani bruto zneski pred konsolidacijskimi izločitvami, konsolidacijske izločitve pa so izračunane skupaj v enem stolpcu.

Poudariti je treba, da lastna sredstva in prispevki niso razdeljeni med različne dejavnosti, saj jih obračunavajo, zbirajo in upravljajo osrednje službe Komisije. Tukaj so prikazani, da bi se omogočila primerjava čistega izida s tistim iz izkaza poslovnega izida.

POROČANJE PO ODSEKIH – POVZETEK

v mio. EUR

	Dejavnosti znotraj EU	Dejavnosti zunaj EU	Storitve in drugo	ESPJ v likvidaciji	Druge institucije	Konsolidacijske izločitve	Skupaj
Prihodki iz poslovanja:							
Globe	3 339	0	0	0	0	0	3 339
Kmetijski prelevmani	2 634	0	0	0	0	0	2 634
Izterjava stroškov	611	211	1	0	0	(9)	814
Prihodki iz upravnega poslovanja	78	26	749	0	360	(98)	1 115
Drugi prihodki iz poslovanja	1 419	319	264	1	1	(826)	1 178
PRIHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	8 081	556	1 014	1	361	(933)	**9 080**
Upravni odhodki:	**(2 069)**	**(958)**	**(1 804)**	**0**	**(2 438)**	**149**	**(7 120)**
Odhodki za osebje	(1 497)	(678)	(950)	0	(1 172)	8	(4 289)
Odhodki, povezani z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(88)	(10)	(108)	0	(137)	0	(343)
Drugi upravni odhodki	(484)	(270)	(746)	0	(1 129)	141	(2 488)
Odhodki iz poslovanja:	**(98 267)**	**(6 192)**	**(955)**	**(52)**	**0**	**784**	**(104 682)**
Neposredno centralizirano upravljanje	(6 403)	(2 917)	(637)	0	0	453	(9 504)
Posredno centralizirano upravljanje	(1 159)	(258)	(2)	0	0	234	(1 185)
Decentralizirano upravljanje	(17)	(1 961)	0	0	0	0	(1 978)
Deljeno upravljanje	(89 778)	0	0	0	0	0	(89 778)
Skupno upravljanje	(151)	(799)	0	0	0	1	(949)
Drugi odhodki iz poslovanja	(759)	(257)	(316)	(52)	0	96	(1 288)
ODHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**(100 336)**	**(7 150)**	**(2 759)**	**(52)**	**(2 438)**	**933**	**(111 802)**
ČISTI ODHODKI IZ POSLOVANJA	**(92 255)**	**(6 594)**	**(1 745)**	**(51)**	**(2 077)**	**0**	**(102 722)**
Prihodki iz lastnih sredstev in prispevkov							**112 084**
Presežek iz poslovanja							**9 362**
Čisti finančni prihodki							320
Gibanje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih							(2 207)
Delež rezultatov pridruženih subjektov/skupnih podjetij							(13)
Poslovni izid za zadevno leto							**7 462**

POROČANJE PO ODSEKIH – DEJAVNOSTI ZNOTRAJ EU

v mio. EUR

	Gospodarske in finančne zadeve	Podjetništvo in industrija	Konkurenca	Zaposlovanje	Kmetijstvo	Promet in energetika	Okolje	Raziskave	Informacijska družba
Prihodki iz poslovanja:									
Globe	0	0	3 339	0	0	0	0	0	0
Kmetijski prelevmani	0	0	0	0	2 634	0	0	0	0
Izterjava stroškov	0	0	0	91	504	3	0	4	8
Prihodki iz upravnega poslovanja	0	9	0	0	0	2	1	0	9
Drugi prihodki iz poslovanja	0	152	0	36	41	207	36	339	19
PRIHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**0**	**161**	**3 339**	**127**	**3 179**	**212**	**37**	**343**	**36**
Upravni odhodki:	**(48)**	**(181)**	**(60)**	**(88)**	**(97)**	**(180)**	**(86)**	**(171)**	**(119)**
Odhodki za osebje	(42)	(129)	(56)	(69)	(83)	(137)	(64)	(146)	(91)
Odhodki, povezani z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	(8)	0	(1)	0	(1)	(1)	0	0
Drugi upravni odhodki	(6)	(44)	(4)	(18)	(14)	(42)	(21)	(25)	(28)
Odhodki iz poslovanja:	**(32)**	**(310)**	**(22)**	**(9 848)**	**(55 493)**	**(995)**	**(205)**	**(3 215)**	**(890)**
Neposredno centralizirano upravljanje	(32)	(241)	0	(182)	(30)	(652)	(180)	(3 193)	(818)
Posredno centralizirano upravljanje	0	0	0	0	0	(58)	(10)	(2)	(43)
Decentralizirano upravljanje	0	0	0	0	(1)	(16)	0	0	0
Deljeno upravljanje	0	0	0	(9 643)	(55 227)	0	0	0	0
Skupno upravljanje	0	0	0	0	0	(136)	0	0	0
Drugi odhodki iz poslovanja	0	(69)	(22)	(23)	(235)	(133)	(15)	(20)	(29)
ODHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**(80)**	**(491)**	**(82)**	**(9 936)**	**(55 590)**	**(1 175)**	**(291)**	**(3 386)**	**(1 009)**
ČISTI ODHODKI IZ POSLOVANJA	**(80)**	**(330)**	**3 257**	**(9 809)**	**(52 411)**	**(963)**	**(254)**	**(3 043)**	**(973)**

v mio. EUR

	Skupno raziskovalno središče	Ribištvo	Notranji trg	Regionalna politika	Obdavčenje in carine	Izobraževanje in kultura	Varstvo potrošnikov in zdravja	Pravica, svoboda in varnost	Dejavnosti znotraj EU skupaj
Prihodki iz poslovanja:									
Globe	0	0	0	0	0	0	0	0	3 339
Kmetijski prelevmani	0	0	0	0	0	0	0	0	2 634
Izterjava stroškov	0	(46)	0	30	0	11	5	1	611
Prihodki iz upravnega poslovanja	53	0	0	0	0	4	0	0	78
Drugi prihodki iz poslovanja	52	1	189	(1)	0	181	85	82	1 419
PRIHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**105**	**(45)**	**189**	**29**	**0**	**196**	**90**	**83**	**8 081**
Upravni odhodki:	**(355)**	**(32)**	**(138)**	**(63)**	**(41)**	**(196)**	**(135)**	**(79)**	**(2 069)**
Odhodki za osebje	(224)	(27)	(93)	(51)	(35)	(96)	(93)	(61)	(1 497)
Odhodki, povezani z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(67)	0	(3)	0	(1)	(2)	(3)	(1)	(88)
Drugi upravni odhodki	(64)	(5)	(42)	(12)	(5)	(98)	(39)	(17)	(484)
Odhodki iz poslovanja:	**(107)**	**(792)**	**(51)**	**(24 239)**	**(37)**	**(1 216)**	**(379)**	**(436)**	**(98 267)**
Neposredno centralizirano upravljanje	(90)	(274)	(7)	(20)	(37)	(147)	(322)	(178)	(6 403)
Posredno centralizirano upravljanje	0	0	0	(31)	0	(998)	(16)	(1)	(1 159)
Decentralizirano upravljanje	0	0	0	0	0	0	0	0	(17)
Deljeno upravljanje	0	(516)	0	(24 173)	0	0	0	(219)	(89 778)
Skupno upravljanje	0	0	0	(15)	0	0	0	0	(151)
Drugi odhodki iz poslovanja	(17)	(2)	(44)	0	0	(71)	(41)	(38)	(759)
ODHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**(462)**	**(824)**	**(189)**	**(24 302)**	**(78)**	**(1 412)**	**(514)**	**(515)**	**(100 336)**
ČISTI ODHODKI IZ POSLOVANJA	**(357)**	**(869)**	**0**	**(24 273)**	**(78)**	**(1 216)**	**(424)**	**(432)**	**(92 255)**

POROČANJE PO ODSEKIH – DEJAVNOSTI ZUNAJ EU

v mio. EUR

	Zunanje zadeve	Trgovina	Razvoj	Širitev	Humanitarna pomoč	Dejavnosti zunaj EU skupaj
Prihodki iz poslovanja:						
Izterjava stroškov	61	0	6	142	2	211
Prihodki iz upravnega poslovanja	25	0	1	0	0	26
Drugi prihodki iz poslovanja	69	0	(2)	252	0	319
PRIHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**155**	**0**	**5**	**394**	**2**	**556**
Upravni odhodki:	**(684)**	**(46)**	**(133)**	**(74)**	**(21)**	**(958)**
Odhodki za osebje	(451)	(41)	(119)	(53)	(14)	(678)
Odhodki, povezani z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(8)	0	0	(2)	0	(10)
Drugi upravni odhodki	(225)	(5)	(14)	(19)	(7)	(270)
Odhodki iz poslovanja:	**(2 943)**	**(9)**	**(853)**	**(1 709)**	**(678)**	**(6 192)**
Neposredno centralizirano upravljanje	(1 540)	(8)	(508)	(389)	(472)	(2 917)
Posredno centralizirano upravljanje	(32)	0	(1)	(225)	0	(258)
Decentralizirano upravljanje	(711)	0	(348)	(902)	0	(1 961)
Skupno upravljanje	(644)	(1)	15	34	(203)	(799)
Drugi odhodki iz poslovanja	(16)	0	(11)	(227)	(3)	(257)
ODHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**(3 627)**	**(55)**	**(986)**	**(1 783)**	**(699)**	**(7 150)**
ČISTI ODHODKI IZ POSLOVANJA	**(3 472)**	**(55)**	**(981)**	**(1 389)**	**(697)**	**(6 594)**

POROČANJE PO ODSEKIH – STORITVE IN DRUGO

v mio. EUR

	Tisk in komunikacije	Evropski urad za boj proti goljufijam	Usklajevanje	Osebje in uprava	Statistični urad Evropskih skupnosti	Proračun	Revizija	Jeziki	Drugo	Storitve in drugo skupaj
Prihodki iz poslovanja:										
Izterjava stroškov	0	0	0	2	(1)	0	0	0	0	1
Prihodki iz upravnega poslovanja	2	5	0	616	0	43	0	83	0	749
Drugi prihodki iz poslovanja	(2)	(1)	5	15	0	10	0	2	235	264
PRIHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**0**	4	**5**	**633**	**(1)**	**53**	**0**	**85**	**235**	**1 014**
Upravni odhodki:	**(93)**	**(45)**	**(146)**	**(1 152)**	**(62)**	**(45)**	**(8)**	**(316)**	**63**	**(1 804)**
Odhodki za osebje	(59)	(31)	(120)	(414)	(57)	(36)	(7)	(252)	26	(950)
Odhodki, povezani z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(2)	0	0	(106)	0	0	0	0	0	(108)
Drugi upravni odhodki	(32)	(14)	(26)	(632)	(5)	(9)	(1)	(64)	37	(746)
Odhodki iz poslovanja:	**(82)**	**(11)**	**(2)**	**(44)**	**(56)**	**(473)**	**0**	**(1)**	**(286)**	**(955)**
Neposredno centralizirano upravljanje	(79)	(11)	(1)	(39)	(56)	(470)	0	(1)	20	(637)
Posredno centralizirano upravljanje	(2)	0	0	0	0	0	0	0	0	(2)
Drugi odhodki iz poslovanja	(1)	0	(1)	(5)	0	(3)	0	0	(306)	(316)
ODHODKI IZ POSLOVANJA SKUPAJ	**(175)**	**(56)**	**(148)**	**(1 196)**	**(118)**	**(518)**	**(8)**	**(317)**	**(223)**	**(2 759)**
ČISTI ODHODKI IZ POSLOVANJA	**(175)**	**(52)**	**(143)**	**(563)**	**(119)**	**(465)**	**(8)**	**(232)**	**12**	**(1 745)**

4. POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

4.1 **NAMEN IN PRIPRAVA IZKAZA DENARNIH TOKOV**

Podatki o denarnih tokovih se uporabijo kot podlaga za oceno sposobnosti Skupnosti, da ustvarita denarna sredstva in njihove ustreznike, ter za oceno potreb Skupnosti, da ta denarna sredstva uporabita.

Izkaz denarnih tokov je pripravljen po posredni metodi. To pomeni, da se čisti presežek ali primanjkljaj za zadevno proračunsko leto popravi glede na vpliv nedenarnih poslov, morebitne časovne razmejitve preteklih ali prihodnjih denarnih prejemkov ali plačil iz poslovanja in prihodkovne ali odhodkovne postavke, povezane z denarnimi tokovi pri naložbenju.

Denarni tokovi, ki nastanejo pri poslih v tuji valuti, se izkazujejo v predstavitveni valuti Evropskih skupnosti (euro); znesek v tuji valuti se preračuna po deviznem tečaju med eurom in to tujo valuto na dan nastanka denarnega toka.

Zgornji izkaz denarnih tokov prikazuje denarne tokove v zadevnem obdobju, in sicer razčlenjeno na denarne tokove pri poslovanju in naložbenju (Skupnosti nimata dejavnosti financiranja).

4.2 **POSLOVANJE**

Poslovanje zajema dejavnosti Skupnosti, ki ne vključujejo naložbenja. To pomeni večino izvajanih dejavnosti. Posojila, odobrena upravičencem (in z njimi povezana najeta posojila, če obstajajo), ne štejejo kot naložbenje (ali financiranje), saj so del splošnih ciljev in s tem vsakodnevnih poslov Skupnosti. Poslovanje vključuje tudi naložbe, kot so EIS, EBRD in skladi tveganega kapitala. Dejansko je cilj teh dejavnosti prispevati k doseganju rezultatov, za katere si prizadevajo politike.

4.3 **NALOŽBENJE**

Naložbenje je pridobitev in odtujitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter drugih naložb, ki niso vključene med denarne ustreznike. Ne vključuje posojil, odobrenih upravičencem. Cilj tega dela je prikazati dejanske naložbe Skupnosti.

Treba je omeniti, da znesek 5 037 milijonov EUR saldov denarnih sredstev in njihovih ustreznikov, ki jih imata Skupnosti, le-tema ni na razpolago za uporabo. To so denarna sredstva, prejeta kot plačila naloženih glob, ko se je druga stranka pritožila zoper naloženo globo. Ti zneski so jasno razkriti kot „denarna sredstva z omejitvami“ v pojasnilu **2.11** zgoraj.

5. RAZKRIVANJE ZUNAJBILANČNIH POSTAVK

POGOJNA SREDSTVA

v mio. EUR

	Pojasnilo	31.12.2007	31.12.2006
Prejeta jamstva:	5.1		
Jamstva, prejeta v zvezi s predfinanciranjem	5.1.1	1 147	1 182
Jamstva, prejeta v zvezi s pritožbami zoper globe pred izrekom sodbe	5.1.2	2 563	1 783
Druga prejeta jamstva	5.1.3	784	954
Skupaj		**4 494**	**3 919**
Podpisani sporazumi o najemu posojila	5.2	**0**	**0**
Pogojna sredstva, povezana s primeri goljufij in nepravilnosti v zvezi s strukturnimi ukrepi	5.3	**1 701**	**1 477**
Druga pogojna sredstva	5.4	**4 455**	**1 274**
Pogojna sredstva skupaj		**10 650**	**6 670**

POGOJNE OBVEZNOSTI IN OBVEZNOSTI ZA PRIHODNJE FINANCIRANJE

v mio. EUR

Pogojne obveznosti	Pojasnilo	31.12.2007	31.12.2006
Dana jamstva:	5.5		
Jamstva, dana za posojila EIB	5.5.1	15 787	14 792
Druga dana jamstva	5.5.2	76	0
Skupaj		**15 863**	**14 792**
Globe – pritožbe, vložene pri Sodišču	5.6	**8 682**	**5 611**
EKJS – postopki pred izrekom sodbe	5.7	**1 095**	**1 255**
Zneski, povezani s pravnimi zadevami in drugimi spori	5.8	**2 043**	**2 429**
Druge pogojne obveznosti	5.9	**19**	**7**
Pogojne obveznosti skupaj		**27 702**	**24 094**

Obveznosti za prihodnje financiranje	Pojasnilo	31.12.2007	31.12.2006
Nepotrjene obveznosti	5.10	**239**	**256**
Še neporabljene obveznosti na podlagi odobritev	5.11	**95 992**	**90 040**
Pravne obveznosti v zvezi z večletnimi ukrepi	5.12		
Strukturni ukrepi	5.12.1	385 722	0
Protokoli s sredozemskimi državami	5.12.2	262	260
Sporazumi o ribolovu	5.12.3	225	337
Skupaj		**386 209**	**597**
Prispevki za povezane organizacije	5.13		
Nevpoklicani delež kapitala v EBRD	5.13.1	443	443
Nevpoklicani delež kapitala v EIS	5.13.2	553	480
Skupaj		**996**	**923**
Obveznosti iz poslovnega najema	5.14	**2 003**	**1 660**
Pogodbene obveznosti	5.15	**806**	**567**
Obveznosti za prihodnje financiranje skupaj		**486 245**	**94 043**

Vse pogojne obveznosti in obveznosti za prihodnje financiranje bi v primeru, da bi zapadle v plačilo, financiral proračun Skupnosti v prihodnjih letih. Proračun Skupnosti financirajo države članice.

POGOJNA SREDSTVA

5.1 **PREJETA JAMSTVA**

5.1.1 ***Jamstva, prejeta v zvezi s predfinanciranjem***

To so jamstva, ki jih Evropski skupnosti zahtevata od upravičencev ob plačilu predujmov (predfinanciranje). Pri tej vrsti jamstev je treba razkriti dve vrednosti, in sicer „nominalno“ in „tekočo“. Pri „nominalni“ vrednosti je sprožilni dogodek povezan z obstojem jamstva. „Nominalna“ vrednost je razkrita kot pogojno sredstvo. Pri „tekoči“ vrednosti je dogodek, ki sproži uveljavljanje jamstva, plačilo in/ali poznejši obračuni predfinanciranja. „Tekoča“ vrednost je razkrita v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Na dan 31. decembra 2007 je „nominalna“ vrednost jamstev, ki jih je prejela Komisija v zvezi s predfinanciranjem, znašala 1 007 milijonov EUR, njihova „tekoča“ vrednost pa 772 milijonov EUR. Za nadaljnje razlage v zvezi z dolgoročnim in kratkoročnim predfinanciranjem glej tudi pojasnili **E.2.5** in **E.2.9.**

5.1.2 ***Jamstva, prejeta v zvezi s pritožbami zoper globe pred izrekom sodbe***

To so jamstva, prejeta od oseb, ki jim je bila naložena globa Skupnosti in se želijo zoper to globo pritožiti. Za zadevni znesek globe (in obresti) se lahko namesto začasnega plačila globe predloži bančna garancija.

5.1.3 ***Druga prejeta jamstva***

v mio. EUR

	31.12.2007	31.12.2006
Posojila Euratom: jamstva tretjih držav	474	436
Garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti	217	402
Jamstva, prejeta kot del razpisov	4	5
Jamstva za zamude pri plačilih	6	18
Drugo	83	93
Skupaj	**784**	**954**

Komisija je prejela jamstva tretjih oseb, ki so poroki v zvezi s posojili, odobrenimi v okviru Euratoma. Komisija ni prejela jamstev tretjih oseb za posojila, odobrena v okviru sheme finančne pomoči (makrofinančna pomoč). Vendar za ta posojila jamstva da Jamstveni sklad. Včasih se zahtevajo garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti za zagotovitev, da upravičenci do financiranja Skupnosti izpolnijo obveznosti iz svojih pogodb s Skupnostma. Na dan 31. decembra 2007 so druga jamstva vključevala 73 milijonov EUR (leta 2006: 83 milijonov EUR) v zvezi z jamstvi, ki jih je za odobrena posojila prejela ESPJ v likvidaciji (kot je navedeno v ustreznih pogodbah).

5.2 **PODPISANI SPORAZUMI O NAJEMU POSOJILA**

To so sporazumi o najemu posojila, ki sta jih Skupnosti sklenili, a do konca leta še niso bili potrjeni – na dan 31. decembra 2007 ali 2006 takih sporazumov ni bilo.

5.3 **GOLJUFIJE IN NEPRAVILNOSTI – STRUKTURNI UKREPI**

Spodnja razpredelnica prikazuje potencialni znesek izterjav, ki jih lahko opravijo države članice na podlagi odkritja nepravilnih zahtevkov v okviru strukturnih skladov. Razpredelnica temelji na uradnih poročilih, ki so jih predložile države članice v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 1681/94, zneski v njej pa so razčlenjeni po državah članicah.

Spodnja razpredelnica prikazuje zneske, ki so jih države članice opredelile kot zneske, ki jih je treba še izterjati.

POGOJNA SREDSTVA: PRIMERI GOLJUFIJ IN NEPRAVILNOSTI

v mio. EUR

Država članica	31.12.2007	31.12.2006
Avstrija	15	15
Belgija	16	15
Češka	1	0
Danska	10	12
Estonija	1	0
Finska	3	3
Francija	12	13
Nemčija	592	580
Grčija	69	65
Madžarska	1	0
Irska	1	2
Italija	434	412
Latvija	1	0
Nizozemska	12	12
Poljska	11	1

v mio. EUR

Država članica	31.12.2007	31.12.2006
Portugalska	83	73
Slovaška	1	0
Slovenija	0	1
Španija	249	157
Švedska	2	1
Združeno kraljestvo	178	115
Skupaj	**1 692**	**1 477**

Razlogi, da pomenijo zneski, navedeni v tej razpredelnici, prej teoretične najvišje zneske kot pa zneske, ki bodo dejansko dani na razpolago proračunu Skupnosti:

— Države članice ne poročajo vedno o rezultatih svojih postopkov izterjave.

— Čeprav morajo države članice Komisijo obvestiti o verjetnosti izterjave, je nemogoče natančno določiti, kolikšen delež zneskov, ki jih je treba še izterjati, bo dejansko izterjan. Nacionalne zakonodaje včasih določajo 30-letni zastaralni rok, kar lahko pripravi nacionalne organe do tega, da odlagajo odpis dolga, tudi če so možnosti za izterjavo zgolj teoretične. Za strukturne ukrepe morajo zdaj države članice Komisiji vsako leto poslati poročilo o zneskih, ki čakajo na izterjavo (člen 8 Uredbe Komisije (ES) št. 438/2001), da bi se prikazala natančnejša slika dejanskega stanja.

— Tudi če zadevna država članica sproži postopek izterjave pravočasno, pozitiven izid ni zagotovljen. To še zlasti velja, kadar se nalogi za izterjavo izpodbijajo pred sodišči.

— Individualni projekti se sofinancirajo kot del večletnih programov. Dokler se večletni program ne zaključi, je nemogoče določiti natančnega zneska za izterjavo, ker se lahko sredstva, uporabljena za nepravilne odhodke, v nekaterih okoliščinah prerazporedijo na druge, zakonite projekte in ker se lahko posledična plačila na obroke, zlasti končna plačila, včasih uporabijo kot sredstvo za popravek prejšnjih nepravilnih odhodkov. Zneski v teh razpredelnicah so začasni zneski, ki temeljijo na poročilih, prejetih in obdelanih do konca februarja 2007. Ti zneski se lahko še spremenijo v skladu z nadaljnjimi zapoznelimi poročili.

Možnosti izterjave v posameznih primerih se ne morejo dovolj natančno oceniti na podlagi podatkov, ki so jih poslale države članice. Najpomembnejše gibanje od leta 2006 se nanaša na povečanja glede primerov v zvezi z Evropskim socialnim skladom (Italija – 11 milijonov EUR); primerov v zvezi z Evropskim skladom za regionalni razvoj (Združeno kraljestvo – 40 milijonov EUR, Španija – 109 milijonov EUR, Poljska – 10 milijonov EUR in Nemčija – 10 milijonov EUR); primerov v zvezi z Evropskim kmetijskim usmerjevalnim in jamstvenim skladom (Združeno kraljestvo – 23 milijonov EUR); primerov v zvezi s Kohezijskim skladom (Španija – 30 milijonov EUR). Zneski, ki jih dolguje Španija glede primerov v zvezi z Evropskim socialnim skladom so se v primerjavi z letom 2006 znižali za 50 milijonov EUR.

V tej postavki je vključenih tudi 9 milijonov EUR glede zneskov Usmerjevalnega oddelka EKUJS za obdobje 1994–1999.

5.4 **DRUGA POGOJNA SREDSTVA**

Veliko odhodkov ES je po svoji naravi sami okvirnih, saj zaradi kontrole in dobrega finančnega poslovodenja Komisija ohrani pravico do revizije/kontrole/obračuna izplačanih denarnih sredstev, preden jih razglasi za dokončne. Dokler ni za dani znesek/projekt/program razglašeno, da ustrezno izpolnjuje merila za upravičenost v skladu z ustrezno pogodbo in/ali predpisi, zato obstaja možnost, da se denarna sredstva izterjajo od upravičencev ali da se prihodnja plačila zmanjšajo. Komisija ima pravico, da izvaja preverjanja po končnem plačilu in po potrebi izterja neupravičeno izplačane zneske.

5.4.1 ***Količinsko opredeljeni zneski***

Pri kmetijstvu in razvoju podeželja ostanejo zneski, ki jih prijavijo države članice, okvirni vse do potrditve zaključnega računa, kar se načeloma zgodi do 30. aprila leta N+1 na podlagi letnega potrjevanja in pregleda, ki ju opravi Komisija. Komisija lahko opravi finančne popravke tudi v okviru „odločb o skladnosti“, vendar samo za obdobje, omejeno na 24 mesecev pred revizijo posameznega področja odhodkov, ki jih prijavi posamezna država članica. Zato je znesek v višini 1 515 milijonov EUR vključen sem kot pogojno sredstvo, ker so ocenjeni zneski, ki naj bi bili prejeti na podlagi odločb o finančnih popravkih zaradi skladnosti v kmetijstvu, sprejetih zaradi revizij, ki so zajele nekatere odhodke, prijavljene v obdobju 2001–2006. Ker ti zneski še niso dokončni, v bilanci stanja niso pripoznani.

Letos je bil znesek v višini 2,9 milijarde EUR prav tako vključen kot pogojno sredstvo v zvezi s potencialnimi finančnimi popravki, ki jih je treba izterjati od držav članic. Znesek temelji na ugotovitvah revizije Komisije in Evropskega računskega sodišča, vse te ugotovitve pa spremljajo tudi GD. To je najboljša ocena ob zaključku zaključnega računa za leto 2007 ob upoštevanju stanja pri spremljanju revizij, izvajanja akcijskih načrtov za korektivne ukrepe in izdanih dopisov o končnih stališčih. Ta znesek je predmet spremembe po postopku za začasno prenehanje plačil in finančne popravke, v okviru katerega imajo države članice možnost, da na zaslišanju predložijo dodatne dokaze v podporo njihovim zahtevkom.

5.4.2 *Količinsko neopredeljeni zneski*

Jamstveni sklad za udeležence

Jamstveni sklad za udeležence je instrument vzajemne koristi, vzpostavljen na podlagi sedmega okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj (7OP). Njegov glavni cilj je pokriti finančna tveganja, ki jih imajo Skupnosti in udeleženci med izvajanjem posrednih ukrepov 7OP, kapital in obresti pa pomenijo jamstvo za dobro izvedbo ukrepov. Vsi udeleženci posrednih ukrepov, ki imajo obliko donacije, prispevajo h kapitalu celotno trajanje ukrepa. Udeleženci so kot taki lastniki Jamstvenega sklada za udeležence, Skupnosti pa zastopa Komisija kot njihova pooblaščenka. Ob koncu posrednega ukrepa udeleženci v celoti povrnejo prispevek h kapitalu, razen ko Jamstveni sklad za udeležence ustvari izgubo zaradi upravičencev, ki ne izpolnjujejo obveznosti – v tem primeru udeleženci povrnejo najmanj 80 % svojega prispevka.

Jamstveni sklad za udeležence zagotavlja finančne interese Skupnosti, pa tudi udeležencev. Jamstveni sklad za udeležence se lahko kot tak obravnava kot pogojno sredstvo Skupnosti, znesek pogojnega sredstva pa bo odvisen od tega, ali se pojavi ali ne pojavi vrsta negotovih prihodnjih dogodkov, in ga tako trenutno ni mogoče zanesljivo oceniti. Zato se noben znesek ne razkrije kot pogojno sredstvo. V vednost naj navedemo, da so na dan 31. decembra 2007 udeleženci prispevali Jamstvenemu skladu za udeležence skupni znesek 38 milijonov EUR.

POGOJNE OBVEZNOSTI

5.5 **DANA JAMSTVA**

5.5.1 *Za posojila, ki jih je odobrila Evropska investicijska banka (EIB) iz svojih lastnih sredstev*

v mio. EUR

	Delitev tveganja 31.12.2007	Nedelitev tveganja 31.12.2007		Neporavnano 31.12.2007 Skupaj	Neporavnano 31.12.2006
		Javni organ	Zasebno podjetje		
Jamstvo v višini 65 %	1 756	7 063	1 319	**10 138**	8 040
Jamstvo v višini 70 %	191	2 799	235	**3 225**	3 747
Jamstvo v višini 75 %	0	1 116	129	**1 245**	1 487
Jamstvo v višini 100 %	0	886	293	**1 179**	1 518
Skupaj	**1 947**	**11 864**	**1 976**	**15 787**	**14 792**

Proračun Skupnosti jamči posojila, ki jih je EIB podpisala in odobrila iz svojih lastnih sredstev tretjim državam na dan 31. decembra 2007 (vključno s posojili, odobrenimi državam članicam pred pristopom). Vendar je to jamstvo Skupnosti omejeno na odstotek najvišjega zneska odobrenih kreditnih linij: 65 %, 70 %, 75 % ali 100 %. Kadar ta najvišji znesek ni dosežen, jamstvo Skupnosti krije celoten znesek. Na dan 31. decembra 2007 je neporavnani znesek skupaj znašal 15 787 milijonov EUR (leta 2006: 14 792 milijonov EUR) in to je zato največji možni znesek, na katerega je omejeno tveganje Skupnosti.

Za posojila, ki jih krije jamstvo proračuna Skupnosti, dobi EIB tudi jamstva tretjih oseb (držav, javnih ali zasebnih finančnih ustanov); v teh primerih je Komisija sekundarni porok. Jamstvo proračuna Skupnosti krije le politično tveganje jamstev, zagotovljenih v okviru „delitve tveganja“. Druga tveganja krije EIB, če primarni porok ne spoštuje danih zavez. Za jamstva, zagotovljena v okviru „nedelitve tveganja“ (non-risk sharing), vsa tveganja, če primarni porok ne spoštuje danih zavez, krije proračun Skupnosti. Če je primarni porok javni organ, so ta tveganja praviloma omejena na politično tveganje, ko pa jamstvo da institucija ali zasebna družba, je verjetno, da bo moral proračun Skupnosti kriti tudi gospodarsko tveganje.

5.5.2 ***Druga dana jamstva***

Prispevek Komisije v okviru Sklada za financiranje na osnovi delitve tveganja (The Risk Sharing Finance Facility, RSFF) se uporabi za rezervacije za finančna tveganja za posojila in jamstva, ki jih EIB zagotovi upravičenim raziskovalnim projektom. Skupno je proračun Komisije v višini do 1 milijarde EUR predviden za obdobje 2007–2013, od tega do 800 milijonov EUR izhaja iz posebnega programa „Sodelovanje", do 200 milijonov EUR pa iz posebnega programa „Zmogljivosti". EIB se je zavezala, da bo zagotovila enak znesek.

Znesek v višini 34 milijonov EUR je Komisija blokirala kot „razporeditev kapitala". V to razporeditev kapitala so vključene nepričakovane izgube iz posojil in jamstev, ki jih je EIB dala v okviru RSFF. To je največja izguba, ki jo lahko Komisija utrpi v primeru neizpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz odobrenih posojil ali jamstev. To je najvišji znesek jamstva, ki ga Komisija da v okviru RSFF, in se tako šteje kot pogojna obveznost ES.

V okviru programa MEDA je Komisija ustvarila jamstveni mehanizem na podlagi posebnega sklada, katerega upravičenki bosta maroški organizaciji, in sicer Caisse Centrale de Garantie ter Fonds Dar Ad-Damane. Na dan 31. decembra 2007 znaša skupni znesek kreditiranja 1 050 milijonov MAD, od tega spada 465 milijonov MAD (41 milijonov EUR) pod jamstvo Komisije.

5.6 **GLOBE**

Ti zneski se nanašajo na globe, ki jih je Komisija naložila za kršitev pravil konkurence in so bile začasno plačane ter zoper katere je bila vložena pritožba, in globe, za katere ni znano, ali bo pritožba vložena. Pogojna obveznost se ohrani, dokler sodba Sodišča Evropskih skupnosti o zadevi ne postane pravnomočna. Natečene obresti na začasna plačila (309 milijonov EUR) so vključene v poslovni izid za zadevno leto in tudi kot pogojna obveznost, da se prikaže negotovost upravičenosti Komisije do teh zneskov.

5.7 **EKJS – POSTOPKI PRED IZREKOM SODBE**

To so pogojne obveznosti do držav članic, povezane z odločbami o skladnosti pri EKJS pred izrekom sodbe Sodišča. Določitev končnega zneska obveznosti in leta, v katerem bo učinek uspešnih pritožb bremenil proračun, je odvisna od trajanja postopka pred Sodiščem. Zneski, ki jih bo po ocenah verjetno treba plačati (216 milijonov EUR), so vključeni v bilanco stanja kot dolgoročne rezervacije – glej pojasnilo **E.2.13**.

5.8 **ZNESKI, POVEZANI S PRAVNIMI ZADEVAMI IN DRUGIMI SPORI**

Ta postavka se nanaša na odškodninske tožbe, ki so trenutno vložene proti Skupnostma, druge pravne spore in ocenjene pravne stroške. V nadaljevanju so povzeti najpomembnejši zneski:

— tožba, vložena proti Komisiji junija 2003 v zvezi z odločitvijo Komisije. Prvotni zahtevek je znašal 518 milijonov GBP. Komisija je predložila nasprotni odgovor februarja 2005. Zahtevek je bil maja 2008 znižan na 257 milijonov GBP. Sodba naj bi bila izdana konec leta 2008,

— odškodninska tožba v zvezi z odločitvijo Komisije, vložena oktobra 2003. Zahtevek je znašal 1 664 milijonov EUR. Sodišče prve stopnje je julija 2007 izreklo sodbo v tej zadevi in Komisijo obsodilo na plačilo odškodnine. Sodišče pa ni količinsko opredelilo te odškodnine. Imenovati je treba še neodvisnega strokovnjaka. Na voljo ni zanesljive ocene o škodi. Poleg tega pritožba Komisije zoper sodbo Sodišča prve stopnje še ni zaključena. Ob upoštevanju teh elementov negotovosti se pogojna obveznost ohrani na vrednosti prvotnega zahtevka.

Drugi zneski so povezani s spori, ki vključujejo dobavitelje, pogodbene izvajalce in bivše osebje. Treba je omeniti, da mora v odškodninski tožbi v skladu s členom 288 Pogodbe ES tožnik dokazati, da je institucija dovolj resno kršila pravno pravilo, ki podeljuje pravice posameznikom, da je tožnik utrpel dejansko škodo in da obstaja neposredna vzročna zveza med nezakonitim dejanjem in škodo.

5.9 **DRUGE POGOJNE OBVEZNOSTI**

Glavni znesek, vključen v to postavko, je možna obveznost, ocenjena na 5 milijonov EUR, v zvezi s stroški izkoreninjenja nekaterih bolezni, za katere je verjetno, da jih bo moral kriti proračun Komisije.

OBVEZNOSTI ZA PRIHODNJE FINANCIRANJE

5.10 NEPOTRJENE OBVEZNOSTI

To so sporazumi o posojilu ali o kapitalski naložbi, ki sta jih sklenili Komisija in ESPJ v likvidaciji (in jih ne krijejo neporavnane obveznosti), a jih druga stranka do konca leta še ni potrdila.

5.11 ŠE NEPORABLJENE OBVEZNOSTI NA PODLAGI ODOBRITEV

Pri neporavnanih proračunskih obveznostih gre za znesek že prevzetih obveznosti, ki še niso bile niti plačane niti sproščene. Na dan 31. decembra 2007 so neporavnane proračunske obveznosti skupaj znašale 138 740 milijonov EUR. Znesek, razkrit kot prihodnja obveznost, ki jo bo treba financirati, je izračunan kot znesek teh neporavnanih proračunskih obveznosti, zmanjšan za z njimi povezane zneske, ki so bili vključeni kot odhodki v izkaz poslovnega izida za leto 2007, kar znaša skupaj 95 992 milijonov EUR.

Neporavnane proračunske obveznosti so običajna posledica obstoja večletnih programov. Za natančnejši prikaz sestave tega zneska je bilo odločeno, da se ločeno razvrstijo najstarejše obveznosti in obveznosti, pri katerih ni bilo knjiženo nobeno gibanje. Tako je bil opredeljen pojem „potencialno neobičajnih neporavnanih obveznosti“. Sestavljajo ga obveznosti, ki izpolnjujejo enega od naslednjih dveh pogojev:

— obveznost, starejša od petih let,

— obveznost, za katero v zadnjih dveh letih ni bil knjižen noben računovodski posel (plačilo ali sprostitev prevzetih obveznosti).

Na podlagi skupnih izjav iz novembra 2002 in 2003 so Komisija, Evropski parlament in Svet poudarili potrebo po postopnem odpravljanju teh potencialno neobičajnih neporavnanih obveznosti. Zato se na začetku vsakega proračunskega leta poiščejo obveznosti, ki ustrezajo tej opredelitvi, in vsaka posebej pregledajo. Te obveznosti se razvrstijo v 8 ločenih kategorij po ugotovljenih hipotetičnih primerih. Treba je opozoriti, da so službe večino obveznosti, ki izpolnjujejo merilo potencialno neobičajnih neporavnanih obveznosti, opredelile kot običajne obveznosti ali še veljavne pogodbe (kljub dejstvu, da je predpisani rok za zahtevani račun /spremno dokumentacijo pretekel). Cilj letnega postopka potencialno neobičajnih neporavnanih obveznosti je minimizirati delež neupravičenih neporavnanih obveznosti, in sicer s proučitvijo vsake potencialno neobičajne obveznosti, posodobitvijo razvrstitev služb in spremljanjem tega, da so obveznosti glede pogodb, ki se lahko zaključijo, dejansko odpravljene.

5.12 PRAVNE OBVEZNOSTI V ZVEZI Z VEČLETNIMI UKREPI

Te obveznosti so nastale, ker se je Komisija odločila, da bo prevzela dolgoročne pravne obveznosti v zvezi z zneski, ki jih še niso krile odobritve za prevzem obveznosti v proračunu. Vsi večletni programi ne vsebujejo obveznosti, ki zahtevajo vključitev v to postavko, ker so odhodki v prihodnjih letih odvisni od letnih sklepov proračunskega organa ali sprememb zadevnih pravil.

5.12.1 *Strukturni ukrepi*

Spodnja razpredelnica prikazuje primerjavo med pravnimi obveznostmi, za katere obveznosti v breme proračuna še niso bile prevzete, in najvišjim zneskom obveznosti v povezavi z zneski, predvidenimi v finančnem okviru (perspektivi) za obdobje 2007–2013:

v mio. EUR

	Zneski finančnega okvira 2007–2013 (A)	Sklenjene pravne obveznosti (B)	Proračunske obveznosti 2007 (C)	Pravne obveznosti zmanjšane za proračunske obveznosti (=B–C)	Najvišji znesek obveznosti (=A–C)
Skladi kohezijske politike	346 542	341 514	44 822	296 692	301 720
Naravni viri	92 599	67 816	9 941	57 875	82 658
Instrument za predpristopno pomoč	1 629	1 629	285	1 344	1 344
Skupaj	**440 770**	**410 959**	**55 048**	**355 911**	**385 722**

Strukturni ukrepi pomenijo pomoč, načrtovano za obdobje 2007–2013. Novo obdobje finančnega okvira se je začelo leta 2007, njegova oblika in cilji se razlikujejo od oblike in ciljev iz prejšnjega obdobja. Ker je to začetek novega obdobja, so pravne obveznosti precej pomembne, še posebej v primerjavi z letom 2006, ko ni bilo zneskov, ki bi jih bilo treba razkriti, saj na dan 31. decembra 2006 ni bilo neporavnanih obveznosti.

5.12.2 *Protokoli s sredozemskimi državami*

Obveznosti, prevzete v okviru finančnih protokolov s sredozemskimi državami nečlanicami: znesek, vključen v to postavko, je razlika med skupnim zneskom iz podpisanih protokolov in zneskom obveznosti v breme proračuna, vknjiženih v zaključni račun. Ti protokoli so mednarodne pogodbe, ki ne morejo biti likvidirane brez soglasja obeh pogodbenic, čeprav postopek (njihove likvidacije) poteka.

5.12.3 *Sporazumi o ribolovu*

Sporazumi o ribolovu vsebujejo obveznosti, prevzete s tretjimi stranmi za druge ukrepe v okviru zunanjih ukrepov in ukrepov na področju ribištva v natančno določenem obdobju.

5.13 **PRISPEVKI ZA POVEZANE ORGANIZACIJE**

Ta znesek pomeni neporavnana plačila nevpoklicanega kapitala, ki ga je vpisala Komisija.

5.13.1 *Nevpoklicani delež kapitala: EBRD*

v mio. EUR

EBRD	Kapital EBRD skupaj	Kapital, ki ga je vpisala Komisija
Kapital	19 794	600
Vplačano	(5 198)	(157)
Nevpoklicano	14 596	**443**

5.13.2 *Nevpoklicani delež kapitala: EIS*

v mio. EUR

EIS	Kapital EIF skupaj	Kapital, ki ga je vpisala Komisija
Kapital	2 770	691
Vplačano	(554)	(138)
Nevpoklicano	2 216	**553**

Na letni skupščini delničarjev EIS dne 7. maja 2007 je bilo sklenjena izdaja 1 000 novih delnic, enakovrednih obstoječim 2 000 delnicam (nominalna vrednost vsake delnice znaša 1 milijon EUR; vplačani delež v višini 20 %). Delničarji Sklada imajo možnost, da te nove delnice vpišejo sorazmerno po svoji presoji v obdobju štirih let od leta 2007 do leta 2010. EIB bo do 30. junija 2010 vpisala vse delnice, ki jih drugi delničarji še niso vpisali.

Delničarji EIS so v letu 2007 skupno vpisali 770 delnic z nominalnim zneskom 1 milijon EUR na delnico. Presežek vplačanega kapitala za delnico je znašal 136 544,84 EUR. Skupnosti sta vpisali 91 delnic, od tega sta bila 20 % nominalne vrednosti in presežek vplačanega kapitala plačana leta 2007. Udeležba Skupnosti je omejena na 900 delnic (900 milijonov EUR).

5.14 **OBVEZNOSTI IZ POSLOVNEGA NAJEMA**

v mio. EUR

Opis	Prihodnji zneski, ki jih bo treba plačati			
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
Zgradbe	268	889	823	1 980
Informacijski materiali in druga oprema	8	12	3	23
Skupaj	**276**	**901**	**826**	**2 003**

Ta postavka zajema zgradbe in drugo opremo, ki so najete po pogodbah o poslovnem najemu in ne izpolnjujejo pogojev za vključitev na strani sredstev v bilanci stanja. Navedeni zneski ustrezajo obveznostim, ki jih je treba še plačati v obdobju veljavnosti pogodb.

Znesek 275 milijonov EUR je bil leta 2007 pripoznan kot odhodek v izkazu poslovnega izida glede poslovnih najemov.

5.15 **POGODBENE OBVEZNOSTI**

Ta postavka vključuje zneske, za katere sta se Evropski skupnosti zavezali, da jih bosta v prihodnosti plačali v okviru pogodb, obstoječih na datum bilance stanja. Zneski krijejo predvsem večletne pogodbe, ki se nanašajo na zagotavljanje storitev, kot so varnost, čiščenje itd., pa tudi pogodbene obveznosti glede posebnih projektov, kot so gradbena dela. Navedeni zneski ustrezajo prevzetim obveznostim, ki jih je treba še plačati v obdobju veljavnosti pogodb.

V to postavko je vključena neporavnana pogodbena obveznost v višini 22 milijonov EUR v zvezi s pogodbami Sveta o nepremičninah in 367 milijonov EUR v zvezi s pogodbami Parlamenta o nepremičninah. Drugi pomembni znesek, ki je vključen v to postavko, znaša 348 milijonov EUR in zadeva prizidek zgradbe Sodišča v Luxembourgu.

6. IZTERJAVA NEUPRAVIČENIH PLAČIL

6.1 **UVOD**

Izterjava neupravičenih plačil je zadnja faza delovanja kontrolnih sistemov in ocena teh izterjav je bistvena, da se zagotovi dobro finančno poslovodenje. Izterjani zneski se običajno nanašajo na odhodke, knjižene v prejšnjih letih, ker se upoštevata obdobje med datumom izplačila in datumom naknadne revizije ter obdobje, ki je potrebno za zaključek kontradiktornih postopkov in določanje končnega dolgovanega zneska. Na področju kmetijstva se to obdobje dodatno podaljša, če zadevna država članica zahteva spravni postopek.

Pri pregledovanju projekta, ki prejema finančna sredstva EU, si revizorji prizadevajo preveriti pravilno uporabo včasih zapletenih finančnih in pogodbenih pravil. Čeprav se lahko napake, nepravilnosti ali goljufija pojavijo na kateri koli stopnji projekta ali pogodbe EU, je najbolj verjetno, da se odkrijejo na zaključni stopnji, to je ko upravičenec pošlje svoj zahtevek za končno plačilo.

Cilj tega poglavja je zagotoviti pregled obstoječega postopka za izterjavo neupravičenih plačil ter predstaviti najboljšo oceno skupnega zneska. V nadaljevanju so opisani različni postopki, na podlagi katerih Evropska komisija izterja neupravičena plačila v primeru jasne finančne napake ali nepravilnosti. Pri strukturnih ukrepih, ko so predujmi višji od končnih stroškov projekta, je treba izterjati neporabljeno predfinanciranje. Takšne izterjave se ne štejejo kot izterjave zaradi napak ali nepravilnosti in so zato izključene iz spodnje analize.

6.2 **IZTERJAVA NEUPRAVIČENIH PLAČIL, IZVEDENIH V OKVIRU DELJENEGA UPRAVLJANJA**

Približno 80 % proračuna skupaj upravljajo Evropska komisija in države članice. Ti odhodki za deljeno upravljanje vključujejo zlasti odhodke za kmetijstvo, strukturne ukrepe in ribištvo.

Ko Evropska komisija izvršuje proračun z deljenim upravljanjem, se naloge in odgovornosti v zvezi z izvrševanjem, vključno s popravki neupravičenih odhodkov, prenesejo na države članice: te so zlasti odgovorne za odpravljanje nepravilnosti, ki jih storijo upravičenci. Evropska komisija ima splošno nadzorno vlogo: preverja zadostnost finančnega upravljanja s strani držav članic in zahteva odpravo napak, če ugotovi, da država članica ni ustrezno zavarovala proračuna ES pred nepravilnostmi. Tako odpravljanje napak je lahko tudi posledica revizij in kontrol, ki jih izvaja Evropsko računsko sodišče, ali preiskav urada OLAF.

Kontrolna veriga bi seveda ne bila popolna brez mehanizma, ki bi zagotavljal, da države članice primerno izvajajo svoje delo, in ki bi v primeru, da tega ne storijo, nalagal nujne finančne posledice.

Komisija je pooblaščena, da v nekaterih primerih uporablja ***ekstrapolirane ali pavšalne popravke***, in sicer ko ni mogoče ali izvedljivo natančno količinsko opredeliti zneska neupravičenih odhodkov ali ko bi popolni izbris zadevnih odhodkov bil nesorazmeren. Ekstrapolacija se uporablja, ko so na voljo rezultati, pridobljeni iz reprezentativnega vzorca v zvezi s sistemsko nepravilnostjo. Pavšalni popravki se uporabljajo v primeru posameznih kršitev ali sistemskih nepravilnosti, ko finančni učinek ni natančno količinsko določljiv, ker zajema preveč neznank ali je v svojih učinkih razpršen.

6.2.1 *Izterjava odhodkov, ki bremenijo kmetijstvo in razvoj podeželja*

V okviru EKJS in EKSRP, ki sta nadomestila Jamstveni oddelek EKUJS, se mehanizem izterjave izvaja s potrditvijo obračunov in izterjavo nepravilnosti.

Postopek potrditve obračunov

Postopek potrditve obračunov izvaja Komisija. Ta vključuje letno finančno potrditev obračunov za vsako plačilno agencijo in večletno potrditev skladnosti, ki zajema skladnost odhodkov, ki jih prijavi država članica, s pravili EU. V primeru EKJS se vsi ti zneski knjižijo v izkazu poslovnega izida Komisije kot prihodki. Za EKSRP se lahko zneski, ki jih izterjajo države članice same, pa tudi zneski, ki izhajajo iz letne finančne potrditve obračunov, praviloma ponovno uporabijo za zadevni program.

Finančna potrditev: Komisija sprejme letno odločbo o potrditvi obračuna, s katero se formalno strinja z letnimi računovodskimi izkazi plačilnih agencij na podlagi izjav uprave ter potrdil in poročil, ki jih izdajo certifikacijski organi.

Potrditev skladnosti je zasnovana, da se odhodki, ki niso bili izplačani v skladu s pravili EU, izključijo iz financiranja EU, in se tako proračun EU zaščiti pred odhodki, ki ga ne bi smeli bremeniti. Zato potrditev skladnosti ni mehanizem, na podlagi katerega se nepravilna plačila neposredno izterjajo od končnih upravičencev. Finančni popravki pa so za države članice pomembno sredstvo za izboljšanje upravnih in kontrolnih sistemov ter tako tudi za preprečevanje ali odkrivanje in izterjavo nepravilnih plačil končnim upravičencem. Poleg tega popravek zaradi skladnosti države članice ne more razbremeniti obveznosti spremljanja ugotovljenih nepravilnosti, saj se lahko v nasprotnem primeru sproži postopek za ugotavljanje kršitev. Medtem ko se finančna potrditev izvaja letno, pa potrditev skladnosti nima letnega značaja. Zajema odhodke, ki so nastali v več kot enem proračunskem letu, razen odhodkov, ki so se pojavili več kot 24 mesecev, preden je Komisija uradno obvestila državo članico o ugotovitvah revizije.

Finančna potrditev plačil, ki so bila izvršena ob neupoštevanju predpisanih rokov: za najpomembnejše sheme podpore v okviru EKJS predpisi določajo, da morajo države članice izvršiti plačila upravičencem v določenem roku. Spoštovanje določenih rokov se sistematično nadzoruje trikrat na leto v skladu s členom 9 Uredbe Komisije (ES) št. 883/2006. Komisija v primeru nespoštovanja rokov izvede znižanja, ob upoštevanju nekaterih nadomestil za posebne primere in izjemne okoliščine ter sorazmernosti. Znižanja se izvedejo v okviru mesečnih plačil in pri letni finančni potrditvi. Finančni popravki za nespoštovanje rokov za plačila se obravnavajo kot „negativna plačila“ in se v izkazu poslovnega izida knjižijo kot znižanje odhodkov.

Izterjava nepravilnosti, ki so jih prijavile države članice

Države članice morajo izterjati vsote, izgubljene zaradi nepravilnosti po nacionalnih pravilih in postopkih. Če jih od upravičencev uspešno izterjajo, zadevne izterjane zneske knjižijo v dobro Komisiji in ti se v izkazu poslovnega izida knjižijo kot prihodek. Ni pa vedno enostavno izterjati nepravilno porabljenih vsot. Če država članica za izterjavo potrebuje več kot štiri leta, oziroma osem let v primeru sodnih postopkov nacionalnih sodišč zoper upravičenca, Komisija 50 % neporavnanega zneska zaračuna zadevni državi članici, pri čemer se zagotavlja zaščita finančnih interesov EU (tako imenovano „pravilo 50/50“). To se izvede na podlagi zgoraj opisanega postopka finančne potrditve. Po tej računovodski operaciji mora država članica še naprej izvajati ukrepe izterjave. 50 % tako izterjanih zneskov je treba knjižiti v dobro proračuna. Treba je omeniti, da se izterjani zneski lahko prenesejo na Komisijo po 20-odstotnem znižanju, ki ga države članice opravijo, da pokrijejo svoje stroške. Komisija v vseh okoliščinah spremlja ukrepe držav članic na področju izterjav. Če država članica ne izvaja izterjave ali si ne prizadeva za izvajanje svojih ukrepov, lahko Komisija sklene, da bo ukrepala na podlagi postopka potrditve skladnosti in od zadevne države članice zahtevala finančni popravek.

6.2.2 *Izterjava odhodkov v okviru strukturnih ukrepov*

Na tem področju so v mehanizem izterjave zaradi napak, nepravilnosti ali goljufije vključeni v glavnem finančni popravki.

Finančni popravki: Odhodke, ki zaradi nepravilnosti ne izpolnjujejo pogojev za financiranje, je treba izključiti iz sofinanciranja iz proračuna EU. Ta izključitev se imenuje „finančni popravek“ Namen takih popravkov je ponovna vzpostavitev stanja, ko je 100 % odhodkov, prijavljenih za sofinanciranje iz strukturnih ukrepov, usklajenih z veljavnimi pravili in predpisi države in Skupnosti.

Finančni popravki se lahko izvajajo na podlagi kontrol in revizij na kateri koli stopnji kontrolnega sistema v državah članicah, ali na podlagi revizij Komisije ali Evropskega računskega sodišča ali preverjanj urada OLAF. Države članice so v prvi vrsti odgovorne za izvajanje finančnih popravkov glede nepravilnosti, ki jih storijo upravičenci. Če se država članica strinja z izvedbo popravka na podlagi kontrole ali revizije, ki jo je opravila sama ali ES, lahko prekliče nepravilne odhodke in ponovno uporabi financiranje ES, ki je bilo sproščeno za druge odhodke v okviru zadevnega programa, vendar ne za operacijo ali operacije, na katero oziroma na katere se je popravek nanašal. Evropska komisija lahko sprejme formalno odločitev, da za državo članico uporabi finančne popravke, če država članica ni izvedla zahtevanih popravkov ali če imajo upravni in kontrolni sistemi hude pomanjkljivosti, ki lahko povzročijo sistemske nepravilnosti. Finančni popravek, ki se uporabi na podlagi odločitve Komisije, pomeni znižanje finančnih sredstev ES za zadevni program. Popravki, ki jih izvedejo države članice po svojih revizijah ali revizijah ES, niso knjiženi v računovodskem sistemu Komisije, države članice pa enkrat letno poročajo o podatkih. V računovodske izkaze ES se vključijo le finančni popravki, ki se izvedejo na podlagi naloga za izterjavo ali znižanja končnega plačila.

6.3 IZTERJAVA NEUPRAVIČENIH PLAČIL – DRUGE VRSTE UPRAVLJANJA

Predvidena mehanizma sta nalog za izterjavo ali znižanje prihodnjega plačila. Številni projekti EU se izvajajo več let in popravki se običajno izvedejo s prilagoditvijo poznejših zahtevkov in/ali končnih plačil, in sicer po rednih preverjanjih ali pregledu neodvisnih revizijskih potrdil. Informacije o vseh izterjavah, ki se izvedejo z odbitkom od poznejšega plačila, pri čemer se ne izda nalog za izterjavo, v računovodskem sistemu Komisije še niso zlahka prepoznavne, saj je v izkazih vknjižen le znesek prilagojenega plačila.

Ob ali po zaključku projekta lahko Evropska komisija uporabi tudi dodatne popravke na podlagi lastnih revizij ali revizij Računskega sodišča na kraju samem. Ti popravki se lahko izvedejo v poznejših letih in v tem primeru bo izdan nalog za izterjavo.

6.4 ANALIZA IZTERJAV NEUPRAVIČENIH PLAČIL, KI SO BILE SKLENJENE LETA 2007

Spodaj prikazani podatki so bili pridobljeni, kadar je bilo to mogoče, na osnovi nastanka poslovnega dogodka, v okviru katere je bila izterjava dodeljena letu, v katerem:

— je bil izdan nalog za izterjavo ali izvršeno znižano plačilo,

— je Komisija sklenila popravek ali so se s slednjim strinjale države članice ali

— so države članice v okviru EKJS in EKSRP izterjale in prijavile znesek nepravilnosti.

6.4.1 *Deljeno upravljanje*

6.4.1.1 *Izterjava odhodkov, ki bremenijo kmetijstvo in razvoj podeželja: EKJS in EKSRP*

Komisija je med koledarskim letom 2007 sklenila, da glede EKJS od držav članic po finančnih popravkih izterja 607 milijonov EUR. Poleg tega so v istem letu države članice Komisiji vrnile 247 milijonov EUR, ki so zajemali nepravilne odhodke, ki so jih izterjale od upravičencev. Ker je bilo leto 2007 prvo leto sklada EKSRP, ni bilo izvedenih izterjav neupravičenih plačil. Vse te izterjave so vknjižene v računovodski sistem Komisije in vključene v izkaz poslovnega izida.

v mio. EUR

	2007
Sklenjeni finančni popravki, in sicer:	
Potrditev skladnosti	*532*
Finančna potrditev in nespoštovani roki za plačila	*75*
Skupaj	607
Nepravilnosti, ki so jih prijavile države članice	247
Skupaj	**854**

Komisija lahko opravi finančne popravke v okviru „odločb o skladnosti“, vendar samo odhodke, prijavljene za obdobje, omejeno na 24 mesecev pred revizijo posameznega področja odhodkov, ki jih prijavi posamezna država članica. Znesek, ki naj bi bil prejet na podlagi odločb o finančnih popravkih zaradi skladnosti v kmetijstvu, ki jih je treba še sprejeti na podlagi revizij Komisije, je ocenjen na 1,5 milijarde EUR. To se nanaša na nekatere odhodke, prijavljene v obdobju 2001–2007, in se razkrije kot pogojno sredstvo v pojasnilih k tem računovodskim izkazom.

6.4.1.2 *Izterjava odhodkov v okviru strukturnih ukrepov*

Spodaj so prikazani skupni finančni popravki, opravljeni pri programih na podlagi revizij Komisije in Računskega sodišča ter postopka zaključevanja za programski obdobji.

FINANČNI POPRAVKI V ZVEZI S PROGRAMI/PROJEKTI ZA OBDOBJE 2000–2006 SKUPAJ

v mio. EUR

	Finančni popravki skupaj na dan 31.12. 2006	Finančni popravki 2007 brez odločitve Komisije	Finančni popravki 2007 na podlagi odločitve Komisije	Finančni popravki skupaj na dan 31.12.2007
Kohezijski sklad	99	4	0	103
ESRR	1 382	179	0	1 561
ESS	438	37	0	475
FIUR	0	0	0	0
Usmerjevalni oddelek EKUJS	1	0	0	1
Skupaj	**1 920**	**220**	**0**	**2 140**

Vrednosti v pojasnilih k zaključnemu računu za leto 2006, točka **3.1.4** (skupno 1 915 milijonov EUR), so za ESRR, Kohezijski sklad in ESS vključevale nekaj ocenjenih zneskov, ki so bili za ESRR in Kohezijski sklad določeni v začetnih dopisih državam članicam, s katerimi se začnejo postopki finančnih popravkov. Ti zneski, ki skupaj znašajo 20,7 milijona EUR (18,7 milijona EUR za Kohezijski sklad, 1 milijon EUR za ESRR in 1 milijon EUR za ESS), so zaradi svoje začasne narave izključeni iz izračuna skupnih finančnih popravkov. Za ESRR in Kohezijski sklad je bilo dodanih še 25,7 milijona EUR finančnih popravkov, ki niso bili predhodno prikazani in temeljijo na formalnih odločitvah Komisije, ki so bile sprejete leta 2006 ali pred tem letom (17,7 milijona EUR za Kohezijski sklad in 8 milijonov za ESRR).

FINANČNI POPRAVKI V ZVEZI S PROGRAMI/PROJEKTI ZA OBDOBJE 1994–1999 SKUPAJ

v mio. EUR

	Finančni popravki skupaj na dan 31.12.2006	Finančni popravki 2007 brez odločitve Komisije	Finančni popravki 2007 na podlagi odločitve Komisije	Finančni popravki skupaj na dan 31.12.2007
Kohezijski sklad	202	0	23	225
ESRR	818	4	36	858
ESS	340	0	5	345
FIUR	15	24	0	39
Usmerjevalni oddelek EKUJS	30	4	80	114
Skupaj	**1 405**	**32**	**144**	**1 581**

Vrednosti v pojasnilih k zaključnemu računu za leto 2006, točka **3.1.4** (skupno 1 677 milijonov EUR), so za ESRR in Kohezijski sklad vključevale nekaj ocenjenih zneskov, ki so bili določeni v začetnih dopisih državam članicam, s katerimi se začnejo postopki finančnih popravkov. Ti zneski, ki skupaj znašajo 300 milijonov EUR (58 milijonov EUR za Kohezijski sklad, 242 milijonov EUR za ESRR), so zaradi svoje začasne narave izključeni iz izračuna skupnih finančnih popravkov. Za ESRR je bilo dodanih še 16 milijonov EUR, za ESS pa 10 milijonov EUR finančnih popravkov, ki temeljijo na formalnih odločitvah Komisije, sprejetih leta 2006 ali pred tem letom, za FIUR pa 2 milijona EUR, ki nista bila predhodno prikazana.

Skupni finančni popravki za strukturne ukrepe v letu 2007, ki znašajo 396 milijonov EUR, se lahko razdelijo, kot sledi:

v mio. EUR

	ESRR	Kohezijski sklad	ESS	FIUR	EKUJS–U	Skupaj
Finančni popravki obdobje 1994–1999:						
Z nalogom za izterjavo ([1])	29	3	3	2	15	52
Znižanje plačila	11	20	2	22	69	124
Obdobje 1994–1999 vmesni seštevek	**40**	**23**	**5**	**24**	**84**	**176**
Finančni popravki obdobje 2000–2006:						
Sporazum za preklic neupravičenih odhodkov	179	4	37	0	0	220
Obdobje 2000–2006 vmesni seštevek	**179**	**4**	**37**	**0**	**0**	**220**
Finančni popravki skupaj	**219**	**27**	**42**	**24**	**84**	**396**

([1]) Nalogi za izterjavo v znesku 15 milijonov EUR bodo izdani leta 2008 (3 milijoni EUR za Kohezijski sklad, 10 milijonov EUR za ESRR in 2 milijona EUR za EKUJS-U). Za finančne popravke, ki se uporabljajo ob zaključku programa, znesek naloga za izterjavo temelji na znesku finančnega popravka in preostalem delu zahtevka za končno plačilo.

Ta razpredelnica ne vključuje rezultatov preverjanj držav članic glede odhodkov strukturnih skladov. Poleg tega se znesek v višini 2,9 milijarde EUR nanaša na potencialne finančne popravke, ki jih je treba izterjati od držav članic. Znesek temelji na ugotovitvah revizije Komisije in Evropskega računskega sodišča, vse te ugotovitve pa spremljajo tudi GD. To je najboljša ocena ob zaključku zaključnega računa za leto 2007, ob upoštevanju stanja pri spremljanju revizij, izvajanja akcijskih načrtov za korektivne ukrepe in izdanih dopisov o končnih stališčih.

Dejavnosti finančnih popravkov (odtegnitve, izterjave in plačila, ki jih je treba še izterjati) v državah članicah za strukturne ukrepe za leto 2007

Komisija zahteva, da države članice do 31. marca vsako leto zagotovijo informacije o odtegnitvah, izterjavah in plačilih, ki jih je treba še izterjati, v zvezi s strukturnimi ukrepi za zadevno leto in kumulativno za celotno programsko obdobje 2000–2006 za vse strukturne sklade in pobude Skupnosti (ESRR, ESS, EKUJS in FIUR). Komisija je prejela začasne zneske za odtegnitve in izterjave v letu 2007 (okvirno 540 milijonov EUR), ki bodo prilagojeni po tem, ko bo Komisija pojasnila nekatere zadeve z zadevnimi državami članicami. Pregledani zneski bodo predstavljeni v prilogi k 19. letnemu poročilu o izvajanju strukturnih skladov, ki bo objavljeno konec leta 2008. Glede finančnih popravkov, ki jih Komisija predlaga na podlagi lastnih revizij ali revizij drugih organov ES, sprejmejo in izvedejo pa države članice, je možnost prekrivanja s podatki o odtegnitvah, ki jih sporočijo države članice.

Treba je omeniti tudi, da Komisija trenutno preverja informacije, ki so jih zagotovile številne države članice v okviru ukrepa 6.2 Akcijskega načrta za krepitev nadzorne vloge Komisije v okviru deljenega upravljanja strukturnih ukrepov (COM(2008) 97). Rezultati tega dela bodo omogočili pripravo dokončnih sklepov o popolnosti in zanesljivosti podatkov, na katerih bi temeljilo spremljanje, ki bi prispevalo k potrebnim izboljšavam na področju poročanja finančnih popravkov.

6.4.2 ***Izterjava odhodkov v okviru drugih vrst upravljanja***

Za druge vrste upravljanja so informacije v zvezi z dolgovi, določenimi v nalogih za izterjavo, prikazane v spodnji razpredelnici. Izterjave, ki se izvedejo z odbitkom od poznejšega plačila, niso bile knjižene v računovodskih evidencah v letu 2007. Med letom izdani nalogi za izterjavo predhodno plačanih zneskov skupno znašajo 259 milijonov EUR. Od tega se znesek v višini 138 milijonov EUR nanaša na izterjavo stroškov, znesek v višini 121 milijonov EUR pa na izterjavo predfinanciranja. Za zadnjo kategorijo računovodske evidence ne omogočajo razlikovanja med zneski glede izterjave neporabljenih predujmov in zneski glede izterjave neupravičenih odhodkov, ki jih zahteva upravičenec. Vendar pa za razliko od strukturnih ukrepov se skoraj celotno izterjano predfinanciranje, razen v zvezi z realizacijo agencij, šteje kot izterjava napačno zahtevanih zneskov.

v mio. EUR

Nalogi za izterjavo za neupravičena plačila, izdani leta 2007	2007
Zunanji ukrepi	178
Notranje politike	81
Skupaj	**259**

6.5 **POVZETEK IZTERJAVE NEUPRAVIČENIH PLAČIL V LETU 2007**

Spodnja razpredelnica prikazuje najboljšo oceno skupnega zneska, za katerega se je leta 2007 sklenila izterjava. Kakor je bilo pojasnjeno zgoraj, vanjo niso vključeni rezultati preverjanj držav članic v zvezi z odhodki strukturnih ukrepov, pa tudi ne vse izterjave, ki se izvedejo z odbitkom od poznejšega plačila glede zunanjih ukrepov in notranjih politik. Nalogi za izterjavo na podlagi tveganj v zvezi s predfinanciranjem so precenjeni za zneske, ki se nanašajo na povračila neporabljenih predujmov (to pa ne velja za nepravilna plačila).

Povzetek izterjave neupravičenih plačil

v mio. EUR

	2007	2006
EKUJS		
— finančni popravki	607	839
— nepravilnosti, ki so jih prijavile države članice	247	108
Strukturni skladi in Kohezijski sklad (programi 1994–1999 in programi 2000–2006)	396	807
Nalogi za izterjavo za neupravičena plačila:		
— zunanji ukrepi	178	172
— notranje politike	81	85
Skupaj	**1 509**	**2 011**

7. OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

ZAKLADNIŠKO POSLOVANJE EVROPSKE KOMISIJE

Naslednja razkritja se nanašajo na zakladniško poslovanje, ki ga je izvedla Evropska komisija za izvrševanje svojega proračuna. Pravila in načela upravljanja zakladniškega poslovanja Komisije za izvrševanje proračuna so določena v Uredbi (ES, Euratom) št. 1150/2000 (kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 2028/2004) ter finančni uredbi (Uredba (ES, Euratom) št. 1605/2002, spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 1995/2006) in njenih izvedbenih določbah (Uredba Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002, spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 478/2007).

Kot rezultat zgornjih uredb se uporabljajo naslednja glavna načela:

— lastna sredstva plačajo države članice na račune, ki so bili v ta namen odprti v imenu Komisije pri zakladnici ali organu, ki ga imenuje posamezna država članica. Komisija lahko črpa z zgornjih računov samo, da krije svoje denarne potrebe,

— lastna sredstva plačajo države članice v svojih nacionalnih valutah, medtem ko so plačila Komisije večinoma izražena v eurih,

— bančnih računov, odprtih v imenu Komisije, se ne sme prekoračiti,

— preostala sredstva na računih, ki se vodijo v drugih valutah in ne v eurih, se bodisi uporabljajo za plačila v istih valutah ali so periodično preračunana v eure (z upoštevanjem Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000, ko gre za sredstva na računih lastnih sredstev).

Poleg računov lastnih sredstev je Komisija odprla tudi druge bančne račune pri centralnih in poslovnih bankah z namenom izvrševanja plačil in prejemanja prejemkov, ki niso prispevki držav članic v proračun. Vsi ti računi (z izjemo računov za prejemke) se polnijo dnevno na podlagi plačil, ki jih je treba z njih izvršiti. Na vseh teh računih se vzdržujejo minimalna denarna sredstva za zagotovitev izvršitve nujnih plačil, če bi izjemoma prišlo do kakršne koli zamude pri njihovem financiranju. Preostanek sredstev na računih za prejemke se redno prenaša na račune lastnih sredstev ali na druge račune, odvisno od zakladniških potreb.

Vse poslovne banke, pri katerih ima Komisija odprte bančne račune, so izbrane prek javnih razpisov. Računi izločenih sredstev so odprti v skladu s členom 63 finančne uredbe in bančni računi so odprti za njihove potrebe pri bankah, ki so izbrane s poenostavljenim razpisnim postopkom.

7.1 **POSLOVNO TVEGANJE**

Zakladniško in plačilno poslovanje sta visoko avtomatizirana in temeljita na sodobnih informacijskih sistemih. Za zagotovitev varnosti sistema in delitve nalog v skladu s finančno uredbo, standardi notranjega nadzora Komisije in revizijskimi načeli se uporabljajo posebni postopki. Sveženj zapisanih smernic in postopkov ureja upravljanje zakladniškega in plačilnega poslovanja s ciljem, da se omeji poslovno in finančno tveganje in zagotovi primerna raven nadzora. Krijejo različna področja poslovanja, redno pa se tudi preverja upoštevanje smernic in postopkov. Vključujejo zlasti:

— odprtje in zaprtje bančnih računov,

— izražanje finančnih sistemov s parametri,

— zakladniško načrtovanje in napovedovanje,

— izvedbo plačil in upravljanje denarnih sredstev,

— devizne posle,

— izbiro bank,

— nadzor poslov in uskladitev računov,

— vzdrževanje in nadzor dokumentov tretjih oseb.

7.2 **FINANČNO TVEGANJE**

Valutno tveganje:

Lastna sredstva, ki jih plačajo države članice v valutah, ki niso euro, se hranijo na računih lastnih sredstev. V eure se preračunajo, kadar se jih potrebuje za kritje izvedbe plačil v eurih ali, v omejenem številu primerov, kadar se neposredno uporabijo za plačila, ki se izvedejo v isti valuti.

Komisija ima več računov v valutah EU, ki niso euro, in v USD, odprtih pri poslovnih bankah za namene izvedbe plačil, izraženih v teh valutah. Ti računi se polnijo glede na število plačil, ki jih je treba izvesti. Posledica tega je, da je na računih sprotna količina sredstev zelo nizka in da so ta le v omejenem obsegu izpostavljena gibanjem deviznih tečajev.

Ko se razni prejemki (z izjemo lastnih sredstev) prejmejo v valutah, ki niso evro, se bodisi prenesejo na druge račune v isti valuti, če se jih potrebuje za kritje izvedbe plačil, bodisi se preračunajo v euro in prenesejo na druge račune v eurih glede na zakladniške potrebe. Računi izločenih sredstev, ki se jih vodi v valutah, ki niso euro, se polnijo glede na ocenjene kratkoročne lokalne plačilne potrebe v isti valuti. Preostanek sredstev na teh računih se vzdržuje v okviru njihovih ustreznih zgornjih meja.

Kreditno tveganje:

Večina zakladniških sredstev se hrani v skladu z Uredbo (ES, Euratom) št. 1150/2000 na računih, ki so jih odprle države članice za plačilo svojih prispevkov (lastna sredstva). Vsi ti računi so odprti pri zakladnicah držav članic ali nacionalnih centralnih bankah. Te institucije za Komisijo tako rekoč ne pomenijo kreditnega tveganja.

Majhen delež zakladniških sredstev Komisije se hrani pri poslovnih bankah, da se krije izvedba plačil ali drugi bančni posli. Običajna praksa je, da se računi poslovnih bank polnijo sproti. Posledica tega je, da je na teh računih sprotna količina sredstev stalno zelo nizka (v povprečju med 100 milijoni EUR in 200 milijoni EUR, porazdeljenimi po več kot 30 računih), tako da je izpostavljanje Komisije kreditnemu tveganju omejeno. Poleg tega se uporabljajo posebne smernice za izbor poslovnih bank, da se še dodatno zmanjša kreditno tveganje.

Vse poslovne banke so izbrane prek javnih razpisov. Minimalna kratkoročna bonitetna ocena, ki se zahteva za sodelovanje v razpisnih postopkih, je Moody's P-1 ali njej enakovredna (S&P A-1 ali Fitch F1). V posebnih okoliščinah se lahko zahteva nižja raven. Vse pogodbe določajo možnost takojšnje prekinitve s strani Komisije, če se bonitetna ocena nasprotne stranke spremeni in pade pod najnižjo zahtevano raven.

Računi izločenih sredstev so odprti pri lokalnih bankah, ki so izbrane s poenostavljenim razpisnim postopkom. Zahteve ocene so odvisne od lokalnih okoliščin in se lahko precej razlikujejo med državami. Za omejitev izpostavljenosti kreditnemu tveganju se višina preostalih sredstev na teh računih ohranja na najnižji možni ravni (z upoštevanjem potreb poslovanja), računi se redno polnijo in zgornje meje, ki se uporabljajo, se pregledujejo na letni osnovi.

Obrestno tveganje:

Računi, odprti pri zakladnicah držav članic ali nacionalnih centralnih bankah v skladu s členom 9 Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000, se ne obrestujejo in so brez stroškov. Za vse druge račune, odprte pri nacionalnih centralnih bankah, je donos odvisen od posebnih pogojev, ki jih ponuja posamezna banka, obrestne mere, ki se uporabljajo, se spreminjajo in prilagajajo nihanjem na trgu.

Za večino računov, odprtih pri poslovnih bankah, se obresti izračunavajo na spremenljivi osnovi v povezavi z mejno stopnjo ECB za njene operacije glavnega refinanciranja in so prilagojene, da odražajo kakršno koli nihanje te stopnje. Zaradi tega Komisija ne nosi nobenega obrestnega tveganja.

7.3 **UPRAVLJANJE ZAČASNO PLAČANIH GLOB**

Naslednja razkritja se nanašajo na zakladniško poslovanje, ki ga je izvedla Evropska komisija za upravljanje glob, ki so bile začasno plačane (denarna sredstva z omejitvami).

Valutno tveganje:

Ker so vse globe naložene in plačane v eurih, Komisija ni izpostavljena nikakršnemu tveganju zaradi nihanja deviznih tečajev tujih valut.

Kreditno tveganje:

Smernice se uporabljajo za izbor bank, v katerih se hranijo sredstva, in izpostavljenost s kakršno koli posamezno nasprotno stranko je omejena. Vsa sredstva se hranijo na tekočih računih in se lahko črpajo kadar koli brez predhodnega obvestila. Banke so izbrane prek javnih razpisov. Minimalna dolgoročna ocena bančnih depozitov, ki se zahteva za sodelovanje v razpisnih postopkih, je Moody's Aa ali njej enakovredna (to je S&P AA- ali Fitch AA-).

Izpostavljenost s kakršno koli posamezno nasprotno stranko je omejena na 5 % njenih „kapital + rezerve + podrejena posojila", kakor izhaja iz njenega potrjenega konsolidiranega zaključnega računa. Ta meja se revidira vsaj na letni osnovi. Vse pogodbe določajo možnost takojšnje prekinitve s strani Komisije, če se ocena nasprotne stranke spremeni in pade pod najnižjo zahtevano raven.

Obrestno tveganje:

Obresti za vse račune se izračunajo na spremenljivi osnovi, ki je v povezavi z minimalno stopnjo ECB za njene operacije glavnega refinanciranja, in so prilagojene, da odražajo kakršno koli nihanje te stopnje. Zaradi tega Komisija ne nosi nobenega obrestnega tveganja.

NAJEMANJE IN DAJANJE POSOJIL TER JAMSTVENI SKLAD

Naslednja razkritja se nanašajo na posojila, ki jih daje in najema Evropska komisija v okviru **makrofinančne pomoči** in **Euratoma** ter **Jamstvenega sklada**.

7.4 **STRATEGIJE OBVLADOVANJA TVEGANJ IN VAROVANJE PRED TVEGANJI**

Makrofinančna pomoč in Euratom:

Skupnosti izvajata posle dajanja in najemanja posojil ter s tem povezano upravljanje zakladnice v skladu z ustreznimi sklepi (Euratom) Sveta ([1]), če je to primerno, in notranjimi smernicami. Pisna navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot so najemanje in dajanje posojil ter upravljanje zakladnice, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Finančna in poslovna tveganja se opredelijo in ocenijo, upoštevanje notranjih smernic in postopkov pa se redno preverja.

Na splošno se varovanje pred tveganji ne izvaja, ker se dajanje posojil financira z „vzajemnimi" posli in ker ni nobenih odprtih valutnih pozicij.

([1]) Sklep Sveta 90/212/Euratom z dne 23. aprila 1990 o spremembah Sklepa 77/271/Euratom o izvajanju Sklepa 77/270/Euratom o pooblastitvi Komisije za dodelitev Euratom posojil za financiranje nuklearnih elektrarn (UL L 112, 3.5.1990, str. 26).
Sklep Sveta 77/271/Euratom z dne 29. marca 1977 o izvajanju Sklepa 77/270/Euratom o pooblastitvi Komisije za dodelitev Euratom posojil zaradi prispevanja k financiranju nuklearnih elektrarn (UL L 88, 6.4.1977, str. 11).
Sklep Sveta 94/179/Euratom z dne 21. marca 1994 o spremembah Sklepa 77/270/Euratom o pooblastitvi Komisije za dodelitev Euratom posojil zaradi prispevanja k financiranju, ki je potrebno za izboljšanje stopnje varnosti in učinkovitosti nuklearnih elektrarn v nekaterih državah nečlanicah (UL L 84, 29.3.1994, str. 41).

Jamstveni sklad:

Pravila in načela za upravljanje sredstev Jamstvenega sklada (glej oddelek **E.2.3.3**) so določena v Sporazumu med Evropsko komisijo in Evropsko investicijsko banko (EIB) z dne 25. novembra 1994 ter v poznejših spremembah z dne 17., 23. septembra 1996 in 8. maja 2002.

Glavna načela, povzeta neposredno iz Sporazuma, so:

— Jamstveni sklad bo deloval v eni sami valuti: euru. Da bi se izognil kakršnemu koli valutnemu tveganju, bo vlagal izključno v tej valuti.

— Upravljanje sredstev bo temeljilo na tradicionalnih pravilih preudarnosti, ki veljajo za finančne dejavnosti. Posebno pozornost bo moral nameniti zmanjševanju tveganj in zagotavljanju zadostne stopnje likvidnosti in prenosljivosti upravljanih sredstev, ob upoštevanju obveznosti, ki jih bo moral Jamstveni sklad izpolniti.

— Jamstveni sklad bo lahko uporabljal vse instrumente za varovanje pred tržnimi in obrestnimi tveganji, ki jih že uporablja Služba EIB za portfelje vrednostnih papirjev.

— Upravljanje portfeljev bo temeljilo na optimalnem trajanju in najboljšem možnem razporejanju med kratkoročnim in dolgoročnim, da bi dejansko izkoristili krivuljo obrestnih mer. Da bi ustanovitelj lahko hitro spremenil trajanje portfelja glede na napoved prihodnjih tržnih razmer, bo izključno za namene varovanja pred tveganji uporabil instrumente, ki so na voljo na trgu in za katere EIB že ima potrebne izkušnje.

7.5 **VALUTNO TVEGANJE**

Ker so vsa finančna sredstva in obveznosti izraženi v eurih, Skupnosti nista izpostavljeni vplivom nihanj deviznih tečajev na finančno stanje in denarne tokove.

7.6 **OBRESTNO TVEGANJE**

Skupnosti imata zaradi narave svojega dajanja in najemanja posojil veliko sredstev in obveznosti, ki se obrestujejo.

Makrofinančna pomoč in Euratom:

Zaradi najetih posojil s spremenljivo obrestno mero sta Skupnosti izpostavljeni obrestnemu tveganju v zvezi z denarnimi tokovi. Ta posojila pomenijo približno 93 % vseh posojil. Vendar se obrestna tveganja, ki izhajajo iz najetih posojil, izravnajo z danimi posojili z enakovrednimi pogoji („vzajemni“ posli). Na datum bilance stanja sta imeli Skupnosti posojila (izražena v nominalnih vrednostih) s spremenljivo obrestno mero v višini 1,18 milijarde EUR (leta 2006: 1,32 milijarde EUR), pri čemer se posojila ponovno ocenijo vsakih šest mesecev. Skupnosti sta leta 2007 imeli tudi posojila (izražena v nominalnih vrednostih) s fiksno obrestno mero v višini 85 milijonov EUR (leta 2006: 85 milijonov EUR), pri čemer je končna zapadlost teh posojil daljša od petih let.

Jamstveni sklad:

Instrumenti za varovanje pred tveganji bi se lahko uporabili za obvladovanje obrestnega (tržnega) tveganja za Jamstveni sklad. Vendar po dogovoru med Komisijo in EIB trenutno ni prevzeto nobeno znatno tveganje, zato se varovanje pred tveganji ne izvaja. Ker so transakcije in posli izraženi samo v eurih, ni potrebno nobeno drugo varovanje pred tveganji. Porazdelitev imetja Jamstvenega sklada na dan 31. decembra 2007 in 2006 (tržna vrednost brez natečenih obresti) je podrobno prikazana v spodnji razpredelnici:

v mio. EUR

Odseki	Naložbe s fiksno obrestno mero						Vrednostni papirji s spremenljivo obrestno mero		Skupaj	
	prej kot v 3 mesecih		od 3 mesecev do 1 leta		od 1 do 10 let					
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Tekoči računi	1	1	0	0	0	0	0	0	**1**	1
Kratkoročni depoziti – nominalno	247	437	0	0	0	0	0	0	**247**	437
Za prodajo razpoložljiva sredstva	25	57	84	51	703	733	71	76	**883**	917
Skupaj	**273**	495	**84**	51	**703**	733	**71**	76	**1 131**	1 355
Odstotek	**24 %**	36 %	**7 %**	4 %	**63 %**	54 %	**6 %**	6 %	**100 %**	100 %

Na dan 31. decembra 2007 je bila efektivna obrestna mera za denarna sredstva in njihove ustreznike (vezani depoziti) med 4,12 % in 4,83 %. Efektivna obrestna mera za portfelj za prodajo razpoložljivih vrednostnih papirjev je bila med 2,94 % in 5,52 %.

7.7 **KREDITNO TVEGANJE**

Skupnosti sta izpostavljeni kreditnemu tveganju, kar je tveganje, da nasprotna stranka ne bo mogla v celoti plačati zneskov, ko ti zapadejo v plačilo. Izpostavljenost kreditnemu tveganju se obvladuje najprej s pridobitvijo državnih jamstev v primeru Euratoma, nato preko Jamstvenega sklada. Jamstveni sklad za zunanje ukrepe ([1]) je bil ustanovljen leta 1994, da bi pokrival tveganja zamude plačila, povezana z najetimi posojili, s katerimi se financirajo posojila državam zunaj Evropske unije. Da bi se izognili kakršnim koli zamudam zapadlih plačil, ki jih mora poravnati subjekt, se taka najeta posojila servisirajo z gotovinskimi predujmi iz proračuna Skupnosti. Če se tri mesece po zapadlosti plačila potrdi, da država prejemnica zamuja s plačilom, Jamstveni sklad za zunanje ukrepe vrne gotovinski predujem v proračun.

Makrofinančna pomoč in Euratom:

Največja koncentracija kreditnih tveganj Skupnosti je za Bolgarijo, Romunijo ter Srbijo in Črno goro. Te države pomenijo približno 27 %, 28 % in 22 % celotnega obsega posojil v tem zaporedju. Kar zadeva zakladniško poslovanje, je treba uporabljati smernice o izbiri nasprotnih strank. Tako bo poslovna enota lahko poslovala le z bankami, ki izpolnjujejo pogoje in so vključene v „poslovni seznam pooblaščenih bank“ ter imajo zadostne omejitve glede nasprotnih strank.

Jamstveni sklad:

Vezani depoziti Jamstvenega sklada – profil nasprotnih strank

V skladu s Sporazumom med Skupnostjo in EIB o upravljanju Jamstvenega sklada morajo imeti vse medbančne naložbe bonitetno oceno vsaj A1. Kratkoročne medbančne naložbe, vključno z natečenimi obrestmi, po vrstah nasprotnih strank na dan 31. decembra 2007 so:

v mio. EUR

Ocena	31.12.2007		31.12.2006	
A1	75	30 %	171	39 %
A2	0	0 %	0	0 %
Aa1	20	8 %	44	10 %
Aa2	53	22 %	57	13 %
Aa3	100	40 %	167	38 %
Skupaj	**248**	**100 %**	**439**	**100 %**

Za prodajo razpoložljiva sredstva Jamstvenega sklada – profil izdajateljev

Profil izdajateljev, s tržno vrednostjo brez natečenih obresti, na dan 31. decembra 2007 je:

v mio. EUR

Izdajatelj	31.12.2007		31.12.2006	
Drugi izdajatelji z oceno AAA	310	35 %	361	40 %
Nadnacionalni izdajatelji z oceno Aaa	5	1 %	15	2 %
Države/agencije z oceno Aaa	196	22 %	225	25 %
Države/agencije z oceno Aa1	72	8 %	58	6 %
Države/agencije z oceno Aa2	0	0 %	0	0 %
Države/agencije z oceno Aa3	81	9 %	67	7 %
Države/agencije z oceno A1	73	8 %	49	5 %
Države/agencije z oceno A2	132	15 %	122	13 %
Države/agencije z oceno A3	4	1 %	10	1 %
Države/agencije z oceno Baa1	10	1 %	10	1 %
Države/agencije brez ocene	0	0 %	0	0 %
Skupaj	**883**	**100 %**	**917**	**100 %**

([1]) Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2728/94 z dne 31. oktobra 1994 o ustanovitvi Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (UL L 293, 12.11.1994, str. 1).

Vsi vrednostni papirji v posesti izpolnjujejo naslednja merila:

— izdajo jih države, vključene v Evropsko unijo, G10 ali nadnacionalne organe, ali institucije, za katere dajo jamstvo Evropska unija, G10 ali nadnacionalni organi

— ali izda jih kaka druga samostojna država z oceno vsaj AA3

— ali izda jih kak drug izdajatelj z oceno AAA.

7.8 **POŠTENA VREDNOST**

Ocenjena poštena vrednost danih in najetih posojil v okviru makrofinančne pomoči ter posojil Euratom se določi po modelu diskontiranega denarnega toka. Po tem modelu se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo z uporabo krivulj donosnosti z oceno AAA, ki so primerne za preostanek obdobja do zapadlosti posojil. Za ocenjeno pošteno vrednost posojil s spremenljivo obrestno mero se šteje, da se približuje njihovi knjigovodski vrednosti, saj se posojila ponovno ocenijo po tržnih obrestnih merah vsakih šest mesecev.

Na datum bilance stanja je ocenjena poštena vrednost danih in najetih posojil s fiksno obrestno mero znašala 90 milijonov EUR (leta 2006: 93 milijonov EUR) oziroma 89 milijonov EUR (leta 2006: 93 milijonov EUR) v primerjavi s pripadajočo knjigovodsko vrednostjo 87 milijonov EUR (leta 2006: 87 milijonov EUR) oziroma 87 milijonov EUR (leta 2006: 87 milijonov EUR).

7.9 **LIKVIDNOSTNA POZICIJA**

Spodnja razpredelnica prikazuje analizo sredstev in obveznosti Jamstvenega sklada po ustreznih skupinah rokov zapadlosti na podlagi preostalega obdobja od datuma bilance stanja do pogodbenega datuma zapadlosti. Predstavljena je na podlagi najpreudarnejšega upoštevanja datumov zapadlosti. Zato je pri obveznostih prikazan najzgodnejši možni rok vračila, pri sredstvih pa najpoznejši možni rok vračila. Sredstva in obveznosti, ki so brez pogodbenega datuma zapadlosti, so skupaj uvrščeni v kategorijo „Zapadlost neopredeljena“.

v mio. EUR

Zapadlost v plačilo	Prej kot v 3 mesecih	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 do 10 let	Zapadlost neopredeljena	Skupaj
Sredstva v EUR:					
Tekoči računi	1	0	0	0	**1**
Kratkoročni depoziti	248	0	0	0	**248**
Od tega natečene obresti	*1*	*0*	*0*	*0*	*1*
Za prodajo razpoložljiva sredstva	38	109	754	3	**904**
Od tega natečene obresti	*7*	*13*	*0*	*0*	*20*
Skupaj	**287**	**109**	**754**	**3**	**1 153**
Obveznosti v EUR:					
Kapital	0	0	0	1 152	**1 152**
Obveznosti iz poslovanja	1	0	0	0	**1**
Skupaj	**1**	**0**	**0**	**1 152**	**1 153**
Neto likvidnostna pozicija na dan 31.12.2007	**286**	**109**	**754**	**(1 149)**	**0**
Celotna likvidnostna pozicija na dan 31.12.2007	**286**	**395**	**1 149**	**0**	

EVROPSKA SKUPNOST ZA PREMOG IN JEKLO (v likvidaciji)

Naslednja razkritja se nanašajo na posojila, ki jih dajeta in najemata Evropski skupnosti, ter na zakladniške posle, ki jih opravljata Evropski skupnosti preko **Evropske skupnosti za premog in jeklo (v likvidaciji)**. Dodatne informacije so na voljo na računih ESPJ v likvidaciji.

7.10 **STRATEGIJE OBVLADOVANJA TVEGANJ IN VAROVANJE PRED TVEGANJI**

Po izteku Pogodbe ESPJ 23. julija 2002 se v skladu z Odločbo 2003/76/ES sredstva in obveznosti ESPJ prenesejo na Evropsko skupnost, likvidacijo obveznosti ESPJ pa upravlja Komisija. Tako za ESPJ v likvidaciji ni predvideno nobeno novo dajanje posojil in ustrezno financiranje teh posojil. Novo najemanje posojil ESPJ pa je omejeno na refinanciranje za zmanjšanje stroškov sredstev.

Sredstva in obveznosti upravlja Komisija v skladu z notranjimi smernicami. Pisna navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot so najemanje in dajanje posojil ter upravljanje zakladnice, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Finančna in poslovna tveganja se opredelijo in ocenijo, upoštevanje notranjih smernic in postopkov pa se redno preverja. Kar zadeva zakladniško poslovanje, je treba uporabljati načela skrbnega upravljanja za omejitev poslovnega tveganja, tveganja izpostavljenosti do nasprotne stranke in tržnega tveganja. Naložbe so v bistvu omejene na naslednje kategorije: vezane depozite pri bankah, instrumente denarnega trga ter obveznice s fiksno in spremenljivo obrestno mero.

Glavne omejitve naložb po kategorijah so:

— za vezane depozite velja 100 milijonov EUR na banko ali 5 % lastnih sredstev banke, pri čemer se upošteva nižji od obeh zneskov, če je ustrezna kratkoročna bonitetna ocena vsaj A-1 (S&P) ali temu enakovredna ocena,

— za obveznice, ki jih izda ali da zanje jamstvo država članica ali institucije Evropske unije velja do 250 milijonov EUR na državo članico ali institucijo, odvisno od njene bonitetne ocene,

— za obveznice, ki jih izdajo druge države ali nadnacionalni izdajatelji z dolgoročno bonitetno oceno vsaj AA (S&P) ali temu enakovredno oceno velja do 100 milijonov EUR na izdajatelja ali poroka,

— za obveznice drugih izdajateljev z oceno vsaj AA ali AAA (S&P) ali temu enakovredno oceno velja do 25 oziroma 50 milijonov EUR, odvisno od bonitetne ocene in statusa izdajatelja.

ESPJ v likvidaciji za varovanje pred nekaterimi vrstami izpostavljenosti tveganju uporablja izvedene finančne instrumente (glej tudi pojasnilo **E.2.3.4.2**).

7.11 TRŽNO TVEGANJE

Tveganje nihanja deviznih tečajev

ESPJ v likvidaciji je izpostavljena tveganju nihanja deviznih tečajev, ki nastane zaradi valutne izpostavljenosti v zvezi z ameriškim dolarjem in britanskim funtom. V spodnji razpredelnici je povzeta izpostavljenost ESPJ v likvidaciji tveganju nihanja deviznih tečajev na dan 31. decembra 2007.

V razpredelnici so razkriti sredstva in obveznosti ESPJ v likvidaciji, in sicer po svoji nominalni vrednosti v eurih, razvrščeni po valutah.

v mio. EUR

	GBP	USD
Sredstva	207	68
Obveznosti	(285)	(68)
Neto bilančna pozicija	**(78)**	**0**
Vpliv medvalutnih obrestnih zamenjav	*81*	—
Neto izpostavljenost	**3**	**0**

Pozicija sredstev in obveznosti v britanskih funtih je v glavnem sestavljena iz dolžniških vrednostnih papirjev, ki ne kotirajo na borzi in katerih protivrednost v eurih znaša 204 milijona EUR ter jih je izdala Evropska investicijska banka kot nadomestilo za dolžnika, ki je zamujal s plačilom (glej pojasnilo **E.2.4.2**). V skladu s priročnikom o postopkih je kupovanje eurov edini odobreni devizni posel za poslovanje ES. Vse izjeme od tega pravila morajo biti ustrezno utemeljene.

Cenovno tveganje

ESPJ v likvidaciji je izpostavljena cenovnemu tveganju dolžniških vrednostnih papirjev zaradi naložb, ki so v bilanci stanja razvrščene kot razpoložljive za prodajo.

7.12 OBRESTNO TVEGANJE

Obrestno tveganje v zvezi z denarnimi tokovi je tveganje, da bodo zaradi sprememb tržnih obrestnih mer nihali prihodnji denarni tokovi finančnega instrumenta. Obrestno tveganje v zvezi s pošteno vrednostjo je tveganje, da bo zaradi sprememb tržnih obrestnih mer nihala vrednost finančnega instrumenta. ESPJ v likvidaciji je zaradi narave svojih dejavnosti izpostavljena vplivu nihanj prevladujočih ravni tržnih obrestnih mer na tveganje v zvezi s pošteno vrednostjo in v zvezi z denarnimi tokovi.

(a) *Posojila, odobrena iz izposojenih finančnih sredstev*

Obrestna tveganja, ki izhajajo iz najetih posojil, se v glavnem izravnajo z danimi posojili z enakovrednimi pogoji (vzajemni posli). Če ni mogoče doseči popolnega ujemanja, se za zmanjšanje izpostavljenosti gibanju obrestnih mer uporabijo izvedeni finančni instrumenti (glej pojasnilo **E.2.3.4.2**).

(b) *Dolžniški vrednostni papirji*

Zaradi dolžniških vrednostnih papirjev s spremenljivo obrestno mero je ESPJ v likvidaciji izpostavljena obrestnemu tveganju v zvezi z denarnimi tokovi, zaradi dolžniških vrednostnih papirjev s fiksno obrestno mero pa je Skupnost izpostavljena obrestnemu tveganju v zvezi s pošteno vrednostjo. Na datum bilance stanja so pomenile obveznice s fiksno obrestno mero približno 94 % naložbenega portfelja (leta 2006: 93 %).

V spodnji razpredelnici je prikazana porazdelitev imetja ESPJ v likvidaciji (tržna vrednost brez natečenih obresti) na dan 31. decembra 2007:

v mio. EUR

Odseki	Naložbe s fiksno obrestno mero			Vrednostni papirji s spremenljivo obrestno mero	Skupaj
	Prej kot v 3 mesecih	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 do 10 let		
Tekoči računi	7	0	0	0	7
Kratkoročni depoziti – nominalno	42	0	0	0	42
Portfelj za prodajo razpoložljivih sredstev	15	106	1 179	87	1 387
Skupaj	**64**	**106**	**1 179**	**87**	**1 436**
Odstotek	**4 %**	**7 %**	**83 %**	**6 %**	**100 %**

Na dan 31. decembra 2007 so za portfelj za prodajo razpoložljivih sredstev natečene obresti znašale 29 milijonov EUR.

(c) *Analiza občutljivosti obrestnih mer*

Tržna cena dolžniških vrednostnih papirjev je odvisna od obdobja do zapadlosti, njihovega kupona in dejanskega donosa do zapadlosti. Za analizo nenadne spremembe so vsi dolžniški vrednostni papirji v portfelju (vključno z vrednostnimi papirji s spremenljivo obrestno mero) najprej ocenjeni po dejanskem donosu, potem pa se ponovno ocenijo po donosih, povečanih za 100 bazičnih točk. Sprememba tržnih cen je v analizi nenadne spremembe prikazana domnevna izguba. Za vzporedni premik za 100 bazičnih točk se predvideva, da se zgodi naenkrat in ne zadeva nobenega časovnega obdobja. Na dan 31. decembra 2007 je ta domnevna izguba znašala okoli 53 milijonov EUR.

7.13 **KREDITNO TVEGANJE**

ESPJ v likvidaciji je izpostavljena kreditnemu tveganju, kar je tveganje, da nasprotna stranka ne bo mogla v celoti plačati zneskov, ko ti zapadejo v plačilo. Uporabljati je treba smernice o izbiri nasprotnih strank. Tako bo poslovna enota lahko poslovala le z bankami, ki izpolnjujejo pogoje in so vključene v „poslovni seznam pooblaščenih bank“ ter imajo zadostne omejitve glede nasprotnih strank. Izpostavljenost kreditnemu tveganju se obvladuje z redno analizo sposobnosti posojilojemalcev, da izpolnjujejo obveznosti glede plačevanja obresti in odplačevanja glavnice. Izpostavljenost kreditnemu tveganju se obvladuje tudi s pridobitvijo varščin ter državnih jamstev, jamstev podjetij in osebnih jamstev. Razčlenitev 265 milijonov EUR na dan 31. decembra 2007:

v mio. EUR

	Nominalna vrednost
Posojila, odobrena kreditnim institucijam	41
Posojila, odobrena strankam	224
Skupaj	**265**

Jamstva držav članic ali enakovrednih organov (javnih institucij ali industrijskih skupin javnega sektorja v državah članicah) krijejo 77 % skupnega neporavnanega zneska. 17 % neporavnanih posojil je bilo odobrenih bankam ali so banke zanje dale jamstva. 6 % neporavnanega dolga (15 milijonov EUR) sestavljajo posojila uradnikom evropskih institucij iz nekdanjega pokojninskega sklada ESPJ (v zbirni razpredelnici zgoraj so posojila uradnikom vključena v posojila strankam), ki jih krijejo življenjska in invalidska zavarovanja ter ustrezne plače.

Za preostala neporavnana posojila, tj. 0,1 %, je treba upoštevati, da pomenijo višjo stopnjo tveganja. To pomeni, da prejeta jamstva (jamstva v obliki obveznic, ki jih predložijo zasebne industrijske skupine, in druga posebna jamstva) v primeru težav na splošno ne zagotavljajo enake ravni varnosti.

Z vidika likvidnosti so posojila, odobrena iz izposojenih finančnih sredstev, v celoti krita iz namenske rezerve. Na dan 31. decembra 2007 je ta rezerva znašala 134 milijonov EUR. Posojila, odobrena iz lastnih sredstev, je krila druga rezerva, ki se je prej imenovala „Posebna rezerva ESPJ“. Na dan 31. decembra 2007 je ta posebna rezerva znašala 48 milijonov EUR.

(a) *Denarna sredstva in depoziti pri kreditnih institucijah – profil nasprotnih strank*

Na datum bilance stanja je bilo 43 % depozitov in sredstev na tekočih računih naloženih pri bankah z oceno F1+ (Fitch) (ali temu enakovredno oceno), 57 % pa pri bankah z oceno F1 (ali temu enakovredno oceno). Vsi depoziti in sredstva na tekočih računih so naloženi pri bankah v okviru OECD.

(b) *Posojila in predujmi – profil posojilojemalcev*

Spodaj je prikazana geografska porazdeljenost posojil, odobrenih iz izposojenih finančnih sredstev (izraženo v neporavnanih nominalnih vrednostih), na datum bilance stanja. Opozoriti je treba tudi, da so ta posojila krita z jamstvi javnih organov, bank ali industrijskih skupin, razen v primeru Združenega kraljestva, ko ni bilo prejeto nobeno jamstvo.

v mio. EUR

	31. december 2007	Število posojil
Grčija	68	1
Francija	134	2
Italija	0	8
Združeno kraljestvo	0	0
Skupaj	**202**	**11**

Po prestrukturiranju dolgov dolžnika, ki je zamujal s plačilom, v letu 1998 je Komisija od Evropske investicijske banke (z oceno AAA) dobila zadolžnice v višini 204 milijona EUR, da se ponovno vzpostavi vzajemnost poslov najemanja in dajanja posojil ter s tem krije obrestno in valutno tveganje. Te zadolžnice niso vključene v zgornjih razpredelnicah.

Kar zadeva geografsko porazdeljenost posojil, odobrenih iz lastnih sredstev – brez posojil uradnikom evropskih institucij – (izraženo v neporavnanih nominalnih vrednostih), je bilo na datum bilance stanja 50 % od skupaj 48 milijonov EUR odobrenih v Nemčiji, preostanek pa je bil razporejen po 12 državah članicah EU. Vsa posojila so bila krita z jamstvi.

(c) *Izvedeni finančni instrumenti – profil nasprotnih strank:*

Glej pojasnilo **E.2.3.4.2**

(d) *Za prodajo razpoložljivi vrednostni papirji – profil izdajateljev*

Podrobnosti o dolžniških vrednostnih papirjih (izraženih po pošteni vrednosti) po vrstah izdajateljev in po bonitetni oceni (Standard & Poor's) na datum bilance stanja so:

v mio. EUR

	31. december 2007	%
Države	430	30 %
Večnacionalne organizacije	91	6 %
Banke in finančne ustanove	622	44 %
Drugi javni izdajatelji	274	20 %
Skupaj	**1 417**	**100 %**

v mio. EUR

	31. december 2007	%
AAA	839	59 %
AA+	124	9 %
AA	215	15 %
A+	94	7 %
A	82	6 %
A–	40	3 %
BBB+	6	0 %
BBB	17	1 %
Skupaj	**1 417**	**100 %**

Kar zadeva geografsko porazdeljenost dolžniških vrednostnih papirjev (izraženih po pošteni vrednosti) na datum bilance stanja jih je bilo 18 % v Nemčiji, 9 % v ZDA, 8 % v Združenem kraljestvu, 5 % v Franciji ter po 6 % v Avstriji, Španiji in na nadnacionalni ravni. Preostanek je bil razporejen po drugih državah v okviru OECD.

7.14 **LIKVIDNOSTNO TVEGANJE**

Likvidnostno tveganje, ki izhaja iz najetih posojil, se v glavnem izravna z danimi posojili z enakovrednimi pogoji (vzajemni posli). Če ni mogoče doseči popolnega ujemanja, se za uskladitev denarnih tokov uporabijo izvedeni finančni instrumenti.

Kar zadeva upravljanje sredstev in obveznosti ESPJ v likvidaciji, upravlja Komisija likvidnostne zahteve na podlagi napovedi izplačil za 11-letno obdobje, pridobljeni s posvetovanji z odgovornimi službami Komisije. Naložbe se izvajajo v skladu s tem, zato da se izpolnijo ustrezne letne zahteve.

7.15 **POŠTENA VREDNOST**

Dana in najeta posojila

Ocenjena poštena vrednost danih in najetih posojil se določi po modelu diskontiranega denarnega toka. Po tem modelu se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo z uporabo krivulj donosnosti z oceno AAA, ki so primerne za preostanek obdobja do zapadlosti posojil.

Za ocenjeno pošteno vrednost posojil s spremenljivo obrestno mero se šteje, da se približuje njihovi knjigovodski vrednosti, saj se posojila ponovno ocenijo po tržnih obrestnih merah vsake tri ali vsakih šest mesecev. Ocenjene poštene vrednosti danih in najetih posojil s fiksno obrestno mero ni bilo mogoče izračunati, saj podatki, potrebni za izračun te vrednosti, niso bili na razpolago.

Za prodajo razpoložljivi vrednostni papirji

Za prodajo razpoložljivi vrednostni papirji so prikazani po pošteni vrednosti, kar je tržna vrednost, povečana za natečene obresti.

Finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti

Skupni znesek spremembe poštene vrednosti, ki je bila ocenjena z uporabo metode vrednotenja in pripoznana v izkazu poslovnega izida za zadevno leto, znaša 9 milijonov EUR (čiste izgube) v primerjavi z 1 milijonom EUR (čistega dobička) v letu 2006. Finančnih instrumentov, izmerjenih po pošteni vrednosti z uporabo metode vrednotenja, ki je ne podpirajo preverljive tržne cene ali obrestne mere, ni.

Terjatve in obveznosti

Za nominalno vrednost poslovnih terjatev, zmanjšano za rezervacijo za oslabitev, in za nominalno vrednost poslovnih obveznosti se šteje, da se približujeta njihovi pošteni vrednosti.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Poštena vrednost denarnih sredstev in njihovih ustreznikov, vključno s tekočimi računi in kratkoročnimi depoziti (za manj kot tri mesece), je njihova knjigovodska vrednost.

8. RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK

Za predstavitev podatkov o poslih povezanih strank v zvezi s ključnim vodstvom Evropskih skupnosti so take osebe tukaj prikazane v okviru petih kategorij:

Kategorija 1: predsednik Komisije in predsednik Sodišča

Kategorija 2: podpredsedniki Komisije

Kategorija 3: člani Komisije, sodniki in generalni pravobranilci Sodišča, predsednik in člani Sodišča prve stopnje, predsednik in člani Sodišča za uslužbence Evropske unije, varuh človekovih pravic in evropski nadzornik za varstvo podatkov

Kategorija 4: predsednik in člani Računskega sodišča

Kategorija 5: najvišji javni uslužbenci institucij in agencij

FINANČNE UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVA

v EUR

Upravičenost (na zaposlenega)	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Osnovna plača (na mesec)	23 617,91	21 393,04	17 114,43 — 19 253,73	18 483,59 — 19 681,60	10 882,28 — 17 114,43
Dodatek za prebivanje (v % plače)	15 %	15 %	15 %	15 %	se ne uporablja
Izselitveni dodatek (v % plače)	se ne uporablja	se ne uporablja	se ne uporablja	se ne uporablja	16 %
Družinski dodatki:					
gospodinjski dodatek (v % plače)	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86
otroški dodatek	319,27	319,27	319,27	319,27	319,27
dodatek za predšolsko	67,83	67,83	67,83	67,83	67,83
izobraževanje ali	235,53	235,53	235,53	235,53	235,53
dodatek za šolanje zunaj kraja zaposlitve	471,06	471,06	471,06	471,06	471,06
Dodatek za predsedujoče sodnike	se ne uporablja	se ne uporablja	500 — 810,74	se ne uporablja	se ne uporablja
Dodatek za reprezentančne stroške	1 418,07	911,38	500 — 607,71	se ne uporablja	se ne uporablja
Letni potni stroški	se ne uporablja	se ne uporablja	se ne uporablja	se ne uporablja	da
Nakazila v države članice:					
dodatek za šolanje (1)	da	da	da	da	da
% plače (1)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% plače brez korekcijskega koeficienta	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %
Reprezentančni stroški	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	se ne uporablja	se ne uporablja
Začetek dela:					
stroški nastanitve	47 235,82	42 786,08	38 507,46	36 967,17	povrnjeno
družinski potni stroški	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
stroški selitve	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Prenehanje dela:					
stroški selitve ob prenehanju zaposlitve	23 617,91	21 393,04	19 253,73	18 483,59 — 19 681,60	povrnjeno
družinski potni stroški	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
stroški selitve	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
prehod (v % plače) (2)	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	se ne uporablja
zdravstveno zavarovanje	krito	krito	krito	krito	izbirno
Pokojnina (v % plače, pred davki)	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %
Odbitki:					
davek Skupnosti	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %
zdravstveno zavarovanje (v % plače)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
posebna dajatev na plačo	3,79 %	3,79 %	3,79 %	3,79 %	3,79 %
odbitek za pokojnino	se ne uporablja	se ne uporablja	se ne uporablja	se ne uporablja	10,25 %
Število oseb na dan 31.12.2007	**2**	**5**	**92**	**27**	**77**

(1) S korekcijskim koeficientom.
(2) Se plačuje prva 3 leta po odhodu.

9. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Do dne potrditve tega zaključnega računa računovodja Komisije ni opazil nobenih pomembnih zadev, ki bi jih bilo treba ločeno razkriti v okviru tega oddelka, niti mu take zadeve niso bile sporočene. Zaključni račun in z njim povezana pojasnila so bili pripravljeni na podlagi najnovejših razpoložljivih podatkov in to se izraža v zgoraj predstavljenih podatkih.

10. SUBJEKTI, KI SO VKLJUČENI V KONSOLIDACIJO

A. **NADZOROVANI SUBJEKTI**

1. ***Institucije in posvetovalni organi***

Odbor regij
Svet Evropske unije
Sodišče Evropske unije
Evropska komisija
Evropsko računsko sodišče
Evropski nadzornik za varstvo podatkov
Evropski ekonomsko-socialni odbor
Evropski varuh človekovih pravic
Evropski parlament

2. ***Agencije Skupnosti***

Evropska agencija za obnovo
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu
Evropska agencija za varnost v letalstvu
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja
Evropska agencija za okolje
Evropska agencija za varnost hrane
Evropska fundacija za zboljšanje življenjskih in delovnih razmer
Evropska agencija za pomorsko varnost
Evropska agencija za zdravila
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami
Agencija Evropske unije za temeljne pravice
Evropska agencija za varnost omrežij in informacij
Evropska fundacija za usposabljanje
Prevajalski center za organe Evropske unije
Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije
Nadzorni organ za evropski GNSS
Urad za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli)
Evropska železniška agencija
Urad Skupnosti za rastlinske sorte
Agencija Skupnosti za nadzor ribištva ([1])

3. ***Izvajalske agencije***

Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost
Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno in kulturo
Izvajalska agencija za javno zdravje ([1])

4. ***Drugi nadzorovani subjekti***

Evropska skupnost za premog in jeklo (v likvidaciji)
Eurojust+ ([2])
Evropska policijska akademija (CEPOL) ([2])

([1]) Leta 2007 prvič vključeni v konsolidacijo.
([2]) Decentraliziran organ EU, ki spada v steber „policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah“.

B. **SKUPNA PODJETJA**

Mednarodna organizacija za fuzijsko energijo ITER (delež udeležbe/glasovalnih pravic: 45,5 %)

Skupno podjetje SESAR (nabavna vrednost)

Skupno podjetje Galileo v likvidaciji (delež udeležbe/glasovalnih pravic: 91,6 %/49,3 %)

C. **PRIDRUŽENI SUBJEKTI**

Evropski investicijski sklad (delež udeležbe/glasovalnih pravic: 25 %)

11. SUBJEKTI, KI NISO VKLJUČENI V KONSOLIDACIJO

Čeprav Skupnosti upravljata sredstva spodaj omenjenih subjektov, ti ne izpolnjujejo pogojev za konsolidacijo in zato niso vključeni v zaključni račun Evropskih skupnosti.

11.1 **EVROPSKI RAZVOJNI SKLAD (ERS)**

Evropski razvojni sklad (ERS) je glavni instrument pomoči Skupnosti za razvojno sodelovanje v državah AKP ter čezmorskih državah in ozemljih (ČDO). Vsak sklad je sklenjen za pet let. Od sklenitve prve konvencije o partnerstvu leta 1964 (Konvencija Yaoundé I) so cikli ERS na splošno sledili ciklu konvencij o partnerstvu iz Yaoundéja in Loméja. Deveti ERS je bil sklenjen ob istem času kot najnovejša konvencija o partnerstvu, tj. tako imenovani Sporazum iz Cotonouja, in sicer junija 2000. Sporazum iz Cotonouja je podpisalo 77 držav: 48 držav podsaharske Afrike, 15 karibskih držav in 14 tihomorskih držav. Za deveti ERS je bilo za pet let dodeljenih 13,5 milijarde EUR, kar je poteklo decembra 2007. Sporazum iz Cotonouja predvideva samo dva finančna instrumenta v okviru ERS: instrument za dodeljevanje subvencij za podporo dolgoročnega razvoja (nepovratna pomoč) in sklad za spodbujanje naložb za spodbujanje zasebnega sektorja v državah AKP. Sporazum iz Cotonouja je bil revidiran v Luxembourgu junija 2005 in z njim povezan deseti ERS bo začel veljati leta 2008.

ERS se ne financira iz proračuna Skupnosti, ampak z neposrednimi prispevki držav članic, ki so dogovorjeni na pogajanjih. Znesek, ki ga plača država članica, med drugim delno temelji na njenem BNP in delno na njenih zgodovinskih vezeh (tj. nekdanje kolonije) z zadevnimi državami AKP. Komisija in EIB upravljata sredstva ERS.

ERS ureja posebna finančna uredba (UL L 83, 1.4.2003, str. 1), ki predvideva predložitev posebnih računovodskih izkazov, ločeno od računovodskih izkazov Skupnosti. Zunanji nadzor nad ERS imata Računsko sodišče in Parlament. V vednost sta prikazana bilanca stanja in izkaz poslovnega izida ERS:

BILANCA STANJA – ERS

v mio. EUR

	31.12.2007	31.12.2006
Gibljiva sredstva:		
Terjatve	8	217
Predfinanciranje	957	2 809
Druga gibljiva sredstva	(3)	1
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	388	291
Skupaj	1 350	3 318
Sredstva skupaj	**1 350**	**3 318**
Tekoče obveznosti:		
Obveznosti iz poslovanja	(704)	(2 096)
Obveznosti skupaj	**(704)**	**(2 096)**
Čista sredstva	**646**	**1 222**
Sredstva in rezerve		
Vpoklicani kapital Sklada	25 019	29 900
Rezultat za zadevno leto	(3 256)	(2 924)
Rezultati, preneseni iz prejšnjih let	(22 411)	(26 788)
Rezerve	1 294	1 034
Sredstva in rezerve	**646**	**1 222**

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA – ERS

v mio. EUR

	2007	2006
Prihodki skupaj	0	0
Odhodki iz poslovanja		
Odhodki iz poslovanja:		
Programska pomoč	638	750
Makroekonomska podpora	427	408
Subvencionirane obrestne mere	1	1
Nujna pomoč	155	130
Pomoč za begunce	(6)	7
Rizični kapital	58	63
Stabex	98	189
Sysmin	32	30
Prerazporeditve iz prejšnjih ERS	5	15
Strukturne prilagoditve	(6)	1
Odpis dolga	180	17
Sektorska politika	1 149	911
Nadomestilo za prejemke od izvoza	84	53
Institucionalna podpora	30	32
Projekti znotraj držav AKP	382	339
Sklad za Kongo	17	(13)
Skupaj	3 244	2 933
Upravni odhodki:	31	24
	3 275	**2 957**
(Primanjkljaj) iz poslovanja	**(3 275)**	**(2 957)**
Dejavnosti, ki niso povezane s poslovanjem		
Finančni prihodki	19	31
Rezervacije	0	2
Presežek iz dejavnosti, ki niso povezane s poslovanjem	**19**	**33**
Rezultat za zadevno leto	**(3 256)**	**(2 924)**

11.2 **SISTEM ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA**

Sistem zdravstvenega zavarovanja je sistem, ki zagotavlja zdravstveno zavarovanje za osebje različnih organov Evropskih skupnosti. Sredstva tega sistema so lastno premoženje sistema in jih ne nadzorujeta Evropski skupnosti, čeprav finančna sredstva sistema upravlja Komisija. Sistem se financira s prispevki članov sistema (osebje) in delodajalcev (institucije/agencije/organi). Vsi presežki ostanejo znotraj sistema.

Sistem sestavljajo štirje ločeni sistemi – glavni sistem, ki krije osebje institucij in agencij Evropskih skupnosti, ter trije manjši sistemi, ki krijejo osebje Evropske univerze v Firencah, osebje evropskih šol in osebje zunaj ES, kot na primer osebje v delegacijah EU. Na dan 31. decembra 2007 so skupna sredstva sistema skupaj znašala 287 milijonov EUR (leta 2006: 279 milijonov EUR).

DEL II

KONSOLIDIRANA POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA EVROPSKIH SKUPNOSTI IN POJASNILA

VSEBINA

Stran

A. ***Konsolidirana poročila o izvrševanju proračuna:***

1. Realizacija proračuna za leto 2007 ... 85
2. Pregled izvrševanja proračuna ... 85

Prihodki:

3. Konsolidirani povzetek izvrševanja proračunskih prihodkov ... 87
4. Konsolidirani povzetek izvrševanja proračunskih prihodkov po institucijah ... 88

Odhodki:

5. Razčlenitev in spremembe odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil po področjih ... 89
6. Izvrševanje odobritev za prevzem obveznosti po področjih ... 90
7. Izvrševanje odobritev plačil po področjih ... 92
8. Razčlenitev in spremembe odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil po razdelkih finančnega okvira ... 93
9. Izvrševanje odobritev za prevzem obveznosti po razdelkih finančnega okvira ... 94
10. Izvrševanje odobritev plačil po razdelkih finančnega okvira ... 94
11. Izvrševanje odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil po institucijah ... 95

Neporavnane obveznosti:

12. Konsolidirani povzetek neporavnanih obveznosti ... 96
13. Razčlenitev neporavnanih obveznosti po letih nastanka ... 96

Agencije:

14. Prihodki agencij: proračunske napovedi, upravičenosti in prejeti zneski ... 98
15. Odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil po agencijah ... 99
16. Realizacija proračuna, vključno z agencijami ... 100

B. ***Pojasnila h konsolidiranim poročilom o izvrševanju proračuna:***

1. Proračunska načela, struktura in odobritve ... 101
2. Pojasnila k proračunskim prihodkom in odhodkom ter komentar k realizaciji proračuna za leto 2007 ... 105

ODDELEK A: KONSOLIDIRANA POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA [1]

REZULTAT IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

1. REALIZACIJA PRORAČUNA ZA LETO 2007

v mio. EUR

	EFTA-EGP	Evropske Skupnosti	Skupaj 2007	Skupaj 2006
Prihodki za zadevno proračunsko leto	137	117 426	**117 563**	108 423
Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto	(122)	(112 906)	**(113 028)**	(105 412)
Odobritve plačil, prenesene v leto N+1	0	(3 114)	**(3 114)**	(1 401)
Odobritve Efte, prenesene iz leta N–1	(2)	0	**(2)**	0
Zapadle neporabljene odobritve plačil, prenesene iz leta N–1	0	246	**246**	263
Tečajne razlike za zadevno leto	0	(123)	**(123)**	(16)
Realizacija proračuna	**13**	**1 529**	**1 542**	**1 857**

Proračunski presežek Evropskih skupnosti se vrne državam članicam v naslednjem letu kot odbitek od njihovih obveznosti za navedeno leto.

2. PREGLED PRORAČUNSKIH PRIHODKOV IN IZVRŠEVANJA PRORAČUNA ZA LETO 2007

PRIHODKI

v mio. EUR

	Naslov	Odobritve prihodkov	Ugotovljene upravičenosti	V %	Prihodki	Prejemki kot % proračuna	Neporavnano
		1	2	3=2/1	4	5=4/1	6=2–4
1.	Lastna sredstva	106 203	107 574	101,29 %	106 159	99,96 %	1 415
3.	Presežki, neporabljena sredstva in popravki	5 939	5 937	99,96 %	5 937	99,97 %	0
4.	Prihodki iz naslova zaposlenih v institucijah in drugih organih Skupnosti	950	941	99,07 %	933	98,13 %	9
5.	Upravno poslovanje institucije	81	334	414,67 %	251	311,04 %	83
6.	Prispevki tretjih oseb, povračilo odhodkov, finančni popravki	190	3 951	2 085,13 %	3 744	1 975,68 %	207
7.	Zamudne obresti in globe	438	8 921	2 036,76 %	472	107,83 %	8 449
8.	Najemanje in dajanje posojil	25	39	156,08 %	39	156,08 %	0
9.	Razni prihodki	20	70	345,92 %	28	140,36 %	41
	Skupaj	**113 846**	**127 767**	**112,23 %**	**117 563**	**103,27 %**	**10 205**

[1] Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se nekateri finančni podatki v teh proračunskih razpredelnicah ne izidejo.

ODHODKI

v mio. EUR

Razdelek		Odobritve plačil	Izvedena plačila	V %	Prenesene odobritve	V %	Odobritve, ki zapadejo	V %
		1	2	3=2/1	4	5=4/1	6=1–2–4	7=6/1
1.	Trajnostna rast	45 462	43 713	96,15 %	1 359	2,99 %	390	0,86 %
2.	Ohranjanje in upravljanje naravnih virov	57 020	56 648	95,84 %	1 958	3,43 %	414	0,73 %
3.	Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	1 356	1 050	77,41 %	163	11,99 %	144	10,60 %
4.	EU kot globalni akter	7 780	7 292	93,73 %	184	2,37 %	304	3,90 %
5.	Uprava	7 960	6 806	85,50 %	940	11,81 %	214	2,69 %
6.	Nadomestila	445	445	100,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %
	Skupaj	**120 021**	**113 953**	**94,94 %**	**4 603**	**3,84 %**	**1 465**	**1,22 %**

3. KONSOLIDIRANI POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV ZA LETO 2007

v mio. EUR

	Naslov	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Neporavnano
		začetne	končne	tekoče leto	preneseno	skupaj	tekoče leto	preneseno	skupaj		
1.	Lastna sredstva	114 288	106 203	106 145	1 429	107 574	104 806	1 353	106 159	99,96 %	1 415
3.	Presežki, neporabljena sredstva in popravki	0	5 939	5 936	0	5 937	5 937	0	5 937	99,97 %	0
4.	Prihodki iz naslova zaposlenih v institucijah in drugih organih Skupnosti	950	950	915	26	941	908	24	933	98,13 %	9
5.	Upravno poslovanje institucije	81	81	309	25	334	230	20	251	311,04 %	83
6.	Prispevki tretjih oseb, povračilo odhodkov, finančni popravki	10	190	3 734	217	3 951	3 639	105	3 744	1 975,68 %	207
7.	Zamudne obresti in globe	123	438	3 446	5 475	8 921	(74)	546	472	107,83 %	8 449
8.	Najemanje in dajanje posojil	25	25	39	0	39	39	0	39	156,08 %	0
9.	Razni prihodki	20	20	59	10	70	26	2	28	140,36 %	41
	Skupaj	**115 497**	**113 846**	**120 585**	**7 183**	**127 767**	**115 512**	**2 051**	**117 563**	**103,27 %**	**10 205**

Podrobni podatki za naslov 1: Lastna sredstva

v mio. EUR

	Poglavje	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Neporavnano
		začetne	končne	tekoče leto	preneseno	skupaj	tekoče leto	preneseno	skupaj		
10.	Kmetijske dajatve	1 487	1 487	1 406	388	1794	1 016	388	1 404	94,43 %	390
11.	Prelevmani na sladkor	533	(38)	(30)	28	(3)	(58)	28	(31)	81,44 %	28
12.	Carine	15 288	15 084	15 179	1 010	16 189	14 262	937	15 200	100,77 %	989
13.	DDV	17 827	18 517	18 469	0	18 469	18 468	0	18 468	99,73 %	2
14.	BND	79 153	71 153	71 062	2	71 065	71 057	0	71 057	99,87 %	7
15.	Popravek proračunskih neravnovesij	0	0	59	0	59	61	0	61		(2)
	Skupaj	**114 288**	**106 203**	**106 145**	**1 429**	**107 574**	**104 806**	**1 353**	**106 159**	**99,96 %**	**1 415**

Podrobni podatki za naslov 3: Razpoložljivi presežki

v mio. EUR

	Poglavje	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot proračuna	Neporavnano
		začetne	končne	tekoče leto	preneseno	skupaj	tekoče leto	preneseno	skupaj		
30.	Presežek iz prejšnjega leta	0	2 109	2 109	0	2 109	2 109	0	2 109	100,00 %	0
31.	Presežek iz naslova DDV	0	961	973	0	973	973	0	973	101,22 %	0
32.	Presežek iz naslova BND	0	2 869	2 857	0	2 857	2 857	0	2 857	99,60 %	0
34.	Popravek za neudeležbo na področju PNZ	0	0	0	0	0	0	0	0		0
35.	Popravek za Združeno kraljestvo	0	0	(2)	0	(2)	(2)	0	(2)		0
	Skupaj	**0**	**5 939**	**5 936**	**0**	**5 937**	**5 937**	**0**	**5 937**	**99,97 %**	**0**

4. KONSOLIDIRANI POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV ZA LETO 2007 PO INSTITUCIJAH

v mio. EUR

Naslov	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Neporavnano
	začetne	končne	tekoče leto	preneseno	skupaj	tekoče leto	preneseno	skupaj		
Evropski parlament	85	85	198	20	218	135	10	144	170,21 %	74
Svet	52	52	86	13	100	85	10	94	181,38 %	5
Komisija	115 290	113 639	120 227	7 148	127 375	115 220	2 030	117 250	103,18 %	10 125
Sodišče	35	35	37	1	38	37	1	37	106,17 %	0
Računsko sodišče	17	17	17	1	17	16	1	17	99,39 %	1
Ekonomsko-socialni odbor	11	11	13	0	13	13	0	13	116,93 %	0
Odbor regij	6	6	5	0	5	5	0	5	97,24 %	0
Evropski varuh človekovih pravic	1	1	1	0	1	1	0	1	99,49 %	0
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	1	1	0	0	0	0	0	0	75,36 %	0
Skupaj	**115 497**	**113 846**	**120 585**	**7 183**	**127 767**	**115 512**	**2 051**	**117 563**	**103,27 %**	**10 205**

5. RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL PO PODROČJIH

v mio. EUR

	Področje	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Sprejete odobritve	Spremembe	Prenesene odobritve	Namenski prejemki	Dodatne odobritve skupaj	Vse odobritve skupaj	Sprejete odobritve	Spremembe	Prenesene odobritve	Namenski prejemki	Dodatne odobritve skupaj	Vse odobritve skupaj
		1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
01	Gospodarske in finančne zadeve	495	(182)	0	18	18	330	510	(203)	5	17	22	329
02	Podjetništvo	540	(10)	0	44	45	575	584	(116)	17	65	81	550
03	Konkurenca	72	0	0	3	3	74	72	0	7	3	10	82
04	Zaposlovanje in socialne zadeve	11 431	(546)	5	18	24	10 908	11 662	(27)	15	14	30	11 664
05	Kmetijstvo in razvoj podeželja	54 940	(401)	0	2 532	2 532	57 041	53 652	(401)	24	2 527	2 551	55 802
06	Energetika in promet	1 809	(13)	9	80	88	1 885	1 195	(186)	17	116	133	1 142
07	Okolje	353	0	0	21	21	374	329	(87)	23	19	41	284
08	Raziskave	3 565	77	0	408	408	4 049	2 693	(226)	42	803	844	3 312
09	Informacijska družba in mediji	1 435	(57)	0	159	159	1 537	1 175	(24)	16	269	285	1 436
10	Neposredne raziskave	348	0	0	314	314	663	359	0	35	262	297	656
11	Ribištvo in pomorske zadeve	955	0	0	4	4	959	1 223	(20)	39	6	44	1 248
12	Notranji trg	56	(1)	0	2	2	57	58	(1)	5	2	7	64
13	Regionalna politika	34 694	732	0	8	8	35 434	27 129	(457)	13	8	21	26 693
14	Obdavčenje in carinska unija	110	0	0	4	4	114	114	0	5	4	9	123
15	Izobraževanje in kultura	1 223	0	0	218	218	1 440	1 158	31	14	246	260	1 450
16	Komuniciranje	201	0	0	3	3	204	192	0	27	3	30	223
17	Zdravje in varstvo potrošnikov	545	1	0	26	26	572	288	1	267	27	294	582
18	Območje svobode, varnosti in pravice	671	0	0	21	22	693	522	(120)	6	21	27	428
19	Zunanji odnosi	3 527	281	0	75	75	3 883	3 008	288	55	80	134	3 429
20	Trgovina	72	0	0	2	2	74	68	0	5	2	7	76
21	Razvoj in odnosi z državami AKP	1 244	(3)	0	169	169	1 410	1 163	(19)	35	165	200	1 344
22	Širitev	1 065	(19)	0	87	87	1 133	1 853	(128)	13	55	69	1 793
23	Humanitarna pomoč	750	0	0	10	10	759	750	0	4	10	15	764
24	Boj proti goljufijam	73	0	0	0	0	73	69	0	6	0	6	75
25	Usklajevanje politike Komisije in pravno svetovanje	169	1	0	8	8	178	169	1	18	7	25	194
26	Upravna služba Komisije	922	58	1	67	68	1 048	922	59	106	68	174	1 155
27	Proračun	519	(14)	0	3	3	509	519	(14)	9	3	12	518
28	Revizija	9	0	0	0	0	10	9	0	1	0	1	11
29	Statistika	121	(1)	0	9	9	130	119	(1)	7	8	16	134

v mio. EUR

	Področje	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		Sprejete odobritve	Spremembe	Prenesene odobritve	Namenski prejemki	Dodatne odobritve skupaj	Vse odobritve skupaj	Sprejete odobritve	Spremembe	Prenesene odobritve	Namenski prejemki	Dodatne odobritve skupaj	Vse odobritve skupaj
		1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
30	Pokojnine	997	0	0	0	0	997	997	0	0	0	0	997
31	Jezikovne službe	359	(2)	0	47	47	403	359	(2)	13	47	59	416
40	Rezerve	735	(68)	0	0	0	667	0	0	0	0	0	0
90	Druge institucije	2 577	0	5	116	121	2 698	2 577	0	326	143	469	3 047
	Skupaj	**126 551**	**(168)**	**21**	**4 477**	**4 498**	**130 881**	**115 497**	**(1 651)**	**1 174**	**5 002**	**6 176**	**120 021**

6. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI PO PODROČJIH

v mio. EUR

	Področje	Odobrene odobritve za prevzem obveznosti	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2008				Odobritve, ki zapadejo				
			iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	iz namen-skih prejemkov	skupaj	v %	namenski prejemki	prenosi na podlagi odločitve	skupaj	v %	iz odobritev za zadevno leto	prenesene odobritve	namenski prejemki (Efta)	skupaj	v %
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12 +13	15=14/1
01	Gospodarske in finančne zadeve	330	293	0	16	309	93,57 %	1	0	1	0,41 %	20	0	0	20	6,02 %
02	Podjetništvo	575	521	0	17	538	93,47 %	28	0	28	4,86 %	9	0	0	10	1,67 %
03	Konkurenca	74	70	0	2	72	96,74 %	1	0	1	1,90 %	1	0	0	1	1,36 %
04	Zaposlovanje in socialne zadeve	10 908	10 847	5	9	10 861	99,57 %	9	14	23	0,21 %	24	0	0	24	0,22 %
05	Kmetijstvo in razvoj podeželja	57 041	51 471	0	556	52 027	91,21 %	1 976	1 409	3 386	5,94 %	1 628	0	0	1 628	2,85 %
06	Energetika in promet	1 885	1 786	8	42	1 836	97,41 %	37	0	38	2,01 %	10	1	0	11	0,59 %
07	Okolje	374	342	0	7	349	93,22 %	13	0	13	3,59 %	12	0	0	12	3,19 %
08	Raziskave	4 049	3 635	0	204	3 839	94,80 %	204	0	204	5,05 %	6	0	0	6	0,15 %
09	Informacijska družba in mediji	1 537	1 374	0	117	1 491	97,01 %	42	0	42	2,73 %	4	0	0	4	0,26 %
10	Neposredne raziskave	663	348	0	53	402	60,61 %	261	0	261	39,36 %	0	0	0	0	0,03 %
11	Ribištvo in pomorske zadeve	959	706	0	1	706	73,68 %	3	2	5	0,55 %	247	0	0	247	25,77 %
12	Notranji trg	57	54	0	1	55	96,48 %	1	0	1	1,54 %	1	0	0	1	1,98 %
13	Regionalna politika	35 434	34 874	0	6	34 880	98,44 %	1	134	135	0,38 %	419	0	0	419	1,18 %
14	Obdavčenje in carinska unija	114	99	0	2	101	88,67 %	2	0	2	1,61 %	11	0	0	11	9,72 %
15	Izobraževanje in kultura	1 440	1 220	0	107	1 327	92,12 %	111	0	111	7,69 %	3	0	0	3	0,18 %
16	Komuniciranje	204	195	0	2	197	96,50 %	1	0	1	0,61 %	6	0	0	6	2,89 %

v mio. EUR

	Področje	Odobrene odobritve za prevzem obveznosti	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2008				Odobritve, ki zapadejo				
			iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	iz namen-skih prejemkov	skupaj	v %	namenski prejemki	prenosi na podlagi odločitve	skupaj	v %	iz odobritev za zadevno leto	prenesene odobritve	namenski prejemki (Efta)	skupaj	v %
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12 +13	15=14/1
17	Zdravje in varstvo potrošnikov	572	486	0	16	502	87,82 %	9	0	9	1,65 %	60	0	0	60	10,52 %
18	Območje svobode, varnosti in pravice	693	613	0	12	626	90,29 %	9	2	11	1,53 %	57	0	0	57	8,17 %
19	Zunanji odnosi	3 883	3 743	0	39	3783	97,42 %	35	2	37	0,95 %	63	0	0	63	1,63 %
20	Trgovina	74	70	0	1	72	97,02 %	1	0	1	1,27 %	1	0	0	1	1,71 %
21	Razvoj in odnosi z državami AKP	1 410	1 212	0	93	1 305	92,55 %	75	22	97	6,90 %	8	0	0	8	0,55 %
22	Širitev	1 133	1 029	0	23	1 053	92,90 %	64	14	78	6,86 %	3	0	0	3	0,24 %
23	Humanitarna pomoč	759	749	0	9	758	99,83 %	1	0	1	0,10 %	1	0	0	1	0,07 %
24	Boj proti goljufijam	73	69	0	0	69	94,72 %	0	0	0	0,01 %	4	0	0	4	5,27 %
25	Usklajevanje politike Komisije in pravno svetovanje	178	165	0	5	169	95,39 %	3	0	3	1,96 %	5	0	0	5	2,65 %
26	Upravna služba Komisije	1 048	957	1	38	995	94,97 %	29	0	29	2,77 %	24	0	0	24	2,25 %
27	Proračun	509	498	0	2	499	98,10 %	2	0	2	0,35 %	8	0	0	8	1,55 %
28	Revizija	10	9	0	0	9	91,82 %	0	0	0	1,74 %	1	0	0	1	6,44 %
29	Statistika	130	107	0	7	114	87,71 %	2	0	2	1,58 %	14	0	0	14	10,72 %
30	Pokojnine	997	994	0	0	994	99,70 %	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,30 %
31	Jezikovne službe	403	352	0	38	390	96,63 %	8	0	9	2,12 %	5	0	0	5	1,26 %
40	Rezerve	667	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0,00 %	667	0	0	667	100,0 %
90	Druge institucije	2 698	2 400	4	67	2 472	91,63 %	49	119	168	6,21 %	58	1	0	58	2,16 %
	Skupaj	**130 881**	**121 285**	**19**	**1 494**	**122 798**	**93,82 %**	**2 982**	**1 717**	**4 699**	**3,59 %**	**3 381**	**2**	**1**	**3 383**	**2,59 %**

7. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL PO PODROČJIH

v mio. EUR

	Področje	Odobrene odobritve plačil	Izvedena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2008					Odobritve, ki zapadejo				
			iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	iz namenskih prejemkov	skupaj	v %	samodejni prenosi	prenosi na podlagi odločitve	namenski prejemki	skupaj	v %	iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	namenski prejemki (Efta)	skupaj	v %
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
01	Gospodarske in finančne zadeve	329	242	4	16	262	79,75 %	5	0	2	7	2,11 %	59	1	0	60	18,14 %
02	Podjetništvo	550	336	12	22	370	67,28 %	22	0	40	63	11,37 %	110	5	2	117	21,34 %
03	Konkurenca	82	64	6	1	71	86,65 %	7	0	2	9	10,74 %	1	1	0	2	2,61 %
04	Zaposlovanje in socialne zadeve	11 664	11 531	11	5	11 547	99,00 %	19	0	9	28	0,24 %	84	4	0	89	0,76 %
05	Kmetijstvo in razvoj podeželja	55 802	53 045	16	624	53 685	96,21 %	24	37	1 904	1 965	3,52 %	145	8	0	152	0,27 %
06	Energetika in promet	1 142	886	13	20	919	80,43 %	17	50	95	163	14,25 %	56	4	0	61	5,32 %
07	Okolje	284	203	17	12	232	81,64 %	16	0	7	23	8,11 %	24	5	0	29	10,25 %
08	Raziskave	3 312	2 415	27	236	2 678	80,88 %	43	0	567	609	18,40 %	9	15	0	24	0,72 %
09	Informacijska družba in mediji	1 436	1 112	12	103	1 227	85,40 %	15	0	166	181	12,58 %	24	4	0	29	2,02 %
10	Neposredne raziskave	656	318	32	56	406	61,87 %	33	0	206	239	36,39 %	8	4	0	11	1,74 %
11	Ribištvo in pomorske zadeve	1 248	1 034	3	2	1 039	83,25 %	5	4	3	13	1,05 %	160	36	0	196	15,71 %
12	Notranji trg	64	49	4	1	54	85,18 %	5	0	1	7	10,24 %	2	1	0	3	4,58 %
13	Regionalna politika	26 693	26 568	9	6	26 583	99,59 %	13	0	1	14	0,05 %	92	4	0	96	0,36 %
14	Obdavčenje in carinska unija	123	78	5	2	85	68,93 %	6	0	2	8	6,44 %	30	0	0	30	24,63 %
15	Izobraževanje in kultura	1 450	1 150	12	99	1 261	86,95 %	15	0	147	162	11,17 %	25	2	0	27	1,88 %
16	Komuniciranje	223	159	22	2	183	81,94 %	17	2	2	21	9,31 %	14	5	0	20	8,75 %
17	Zdravje in varstvo potrošnikov	582	228	210	10	448	76,88 %	26	0	17	43	7,31 %	35	57	0	92	15,81 %
18	Območje svobode, varnosti in pravice	428	240	5	13	259	60,41 %	8	82	8	97	22,76 %	71	1	0	72	16,83 %
19	Zunanji odnosi	3 429	3 171	38	55	3 265	95,20 %	44	0	24	68	1,98 %	80	17	0	97	2,83 %
20	Trgovina	76	60	4	1	65	85,87 %	5	0	1	6	8,45 %	4	1	0	4	5,68 %
21	Razvoj in odnosi z državami AKP	1 344	1 081	23	89	1 193	88,77 %	29	0	77	106	7,87 %	33	12	0	45	3,36 %
22	Širitev	1 793	1 690	6	52	1 749	97,51 %	17	0	3	20	1,09 %	18	7	0	25	1,40 %
23	Humanitarna pomoč	764	742	4	9	756	98,87 %	6	0	1	7	0,90 %	1	1	0	2	0,23 %
24	Boj proti goljufijam	75	56	4	0	60	79,62 %	6	0	0	6	7,77 %	7	2	0	9	12,60 %
25	Usklajevanje politike Komisije in pravno svetovanje	194	150	17	4	170	87,53 %	15	0	4	19	9,54 %	4	1	0	6	2,93 %

v mio. EUR

	Področje	Odobrene odobritve plačil	Izvedena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2008					Odobritve, ki zapadejo				
			iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	iz namenskih prejemkov	skupaj	v %	samodejni prenosi	prenosi na podlagi odločitve	namenski prejemki	skupaj	v %	iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	namenski prejemki (Efta)	skupaj	v %
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
26	Upravna služba Komisije	1 155	844	91	30	965	83,60 %	113	0	37	151	13,06 %	23	15	0	38	3,33 %
27	Proračun	518	489	8	1	498	96,16 %	9	0	2	11	2,08 %	8	1	0	9	1,76 %
28	Revizija	11	8	1	0	9	83,04 %	1	0	0	1	9,42 %	1	0	0	1	7,54 %
29	Statistika	134	95	5	2	102	76,37 %	7	0	6	13	9,44 %	17	2	0	19	14,18 %
30	Pokojnine	997	994	0	0	994	99,70 %	0	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,30 %
31	Jezikovne službe	416	328	11	34	373	89,78 %	24	0	12	36	8,66 %	5	1	0	6	1,56 %
40	Rezerve	0	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
90	Druge institucije	3 047	2 085	295	67	2 447	80,31 %	316	119	76	511	16,77 %	58	31	0	89	2,92 %
	Skupaj	**120 021**	**111 452**	**925**	**1 576**	**113 953**	**94,94 %**	**888**	**295**	**3 421**	**4 603**	**3,84 %**	**1 211**	**249**	**5**	**1 465**	**1,22 %**

8. RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL PO RAZDELKIH FINANČNEGA OKVIRA

v mio. EUR

	Razdelek finančnega okvira	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
		sprejete odobritve	spremembe (prerazporeditve in SP)	prenesene odobritve	namenski prejemki	dodatne odobritve skupaj	vse odobritve skupaj	sprejete odobritve	spremembe (prerazporeditve in SP)	prenesene odobritve	namenski prejemki	dodatne odobritve skupaj	vse odobritve skupaj
		1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
1	Trajnostna rast	54 854	(2)	15	1 193	1 208	56 060	44 861	(1 239)	124	1 716	1 840	45 462
2	Ohranjanje in upravljanje naravnih virov	56 250	(400)	0	2 549	2 549	58 399	54 719	(562)	321	2 543	2 863	57 020
3	Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	1 247	198	0	98	98	1 544	1 178	51	19	109	128	1 356
4	EU kot globalni akter	6 812	0	0	330	330	7 142	7 353	64	63	300	363	7 780
5	Uprava	6 942	36	6	307	313	7 291	6 942	36	647	335	982	7 960
6	Nadomestila	445	0	0	0	0	445	445	0	0	0	0	445
	Skupaj	**126 551**	**(168)**	**21**	**4 477**	**4 498**	**130 881**	**115 497**	**(1 651)**	**1 174**	**5 002**	**6 176**	**120 021**

9. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI PO RAZDELKIH FINANČNEGA OKVIRA

v mio. EUR

	Razdelek finančnega okvira	Odobritve za prevzem obveznosti authorised	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2008				Odobritve, ki zapadejo				
			iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	iz namenskih prejemkov	skupaj	v %	namenski prejemki	prenosi na podlagi odločitve	skupaj	v %	iz odobritev za zadevno leto	prenesene odobritve	namenski prejemki (Efta)	skupaj	v %
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1
1	Trajnostna rast	56 060	53 702	14	540	54 256	96,78 %	652	131	783	1,40 %	1 020	1	1	1 022	1,82 %
2	Ohranjanje in upravljanje naravnih virov	58 399	52 563	0	558	53 122	90,96 %	1 990	1 363	3 354	5,74 %	1 924	0	0	1 924	3,29 %
3	Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	1 544	1 368	0	54	1 422	92,10 %	44	2	46	2,98 %	76	0	0	76	4,92 %
4	EU kot globalni akter	7 142	6 479	0	158	6 637	92,92 %	171	102	274	3,83 %	232	0	0	232	3,25 %
5	Uprava	7 291	6 729	5	183	6 918	94,88 %	124	119	243	3,34 %	129	1	0	130	1,78 %
6	Nadomestila	445	445	0	0	445	100,0 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
	Skupaj	**130 881**	**121 285**	**19**	**1 494**	**122 798**	**93,82 %**	**2 982**	**1 717**	**4 699**	**3,59 %**	**3 381**	**2**	**1**	**3 383**	**2,59 %**

10. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL PO RAZDELKIH FINANČNEGA OKVIRA

v mio. EUR

	Razdelek finančnega okvira	Odobritve plačil	Izvedena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2008					Odobritve, ki zapadejo				
			iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	iz namenskih prejemkov	skupaj	v %	samodejni prenosi	prenosi na podlagi odločitve	namenski prejemki	skupaj	v %	iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	namenski prejemki (Efta)	skupaj	v %
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
1	Trajnostna rast	45 462	43 085	90	539	43 713	96,15 %	136	50	1 173	1 359	2,99 %	352	34	4	390	0,86 %
2	Ohranjanje in upravljanje naravnih virov	57 020	53 796	220	632	54 648	95,84 %	40	7	1 911	1 958	3,43 %	313	101	0	414	0,73 %
3	Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	1 356	995	15	39	1 050	77,41 %	10	84	69	163	11,99 %	139	4	1	144	10,60 %
4	EU kot globalni akter	7 780	7 054	37	201	7 292	93,73 %	50	35	99	184	2,37 %	277	26	0	304	3,90 %
5	Uprava	7 960	6 077	563	166	6 806	85,50 %	652	119	169	940	11,81 %	130	84	0	214	2,69 %
6	Nadomestila	445	445	0	0	445	100,00%	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
	Skupaj	**120 021**	**111 452**	**925**	**1 576**	**113 953**	**94,94 %**	**888**	**295**	**3 421**	**4 603**	**3,84 %**	**1 211**	**249**	**5**	**1 465**	**1,22 %**

11. IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL PO INSTITUCIJAH

Odobritve za prevzem obveznosti

v mio. EUR

Institucija	Odobrene odobritve za prevzem obveznosti	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2008				Odobritve, ki zapadejo				
		iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	iz namenskih prejemkov	skupaj	v %	iz namenskih prejemkov	prenosi na podlagi odločitve	skupaj	v %	iz odobritev za zadevno leto	prenesene odobritve	namenski prejemki (Efta)	skupaj	v %
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1
Evropski parlament	1 454	1 338	4	38	1 380	94,92 %	13	44	57	3,94 %	16	1	0	17	1,14 %
Svet	650	508	0	24	532	81,89 %	33	75	108	16,57 %	10	0	0	10	1,54 %
Komisija	128 183	118 885	15	1 427	120 327	93,87 %	2 934	1 598	4 532	3,54 %	3 323	1	1	3 325	2,59 %
Sodišče	275	265	0	1	266	96,84 %	2	0	2	0,59 %	7	0	0	7	2,57 %
Računsko sodišče	122	109	0	0	110	90,21 %	0	0	0	0,22 %	12	0	0	12	9,58 %
Ekonomsko-socialni odbor	116	104	0	3	107	91,64 %	1	0	1	0,54 %	9	0	0	9	7,82 %
Odbor regij	68	65	0	1	66	96,22 %	0	0	0	0,13 %	2	0	0	2	3,65 %
Evropski varuh človekovih pravic	8	7	0	0	7	90,48 %	0	0	0		1	0	0	1	9,52 %
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	5	4	0	0	4	86,14 %	0	0	0		1	0	0	1	13,86 %
Skupaj	**130 881**	**121 285**	**19**	**1 494**	**122 798**	**93,82 %**	**2 982**	**1 717**	**4 699**	**3,59 %**	**3 381**	**2**	**1**	**3 383**	**2,59 %**

Odobritve plačil

v mio. EUR

Institucija	Odobrene odobritve plačil	Izvedena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2008					Odobritve, ki zapadejo				
		iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	iz namenskih prejemkov	skupaj	v %	samodejni prenosi	prenosi na podlagi odločitve	iz namenskih prejemkov	skupaj	v %	iz odobritev za zadevno leto	iz prenosov	namenski prejemki (Efta)	skupaj	v %
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
Evropski parlament	1 668	1 112	179	38	1 329	79,68 %	225	44	39	308	18,49 %	16	15	0	31	1,83 %
Svet	741	453	80	24	558	75,21 %	55	75	33	163	21,98 %	10	11	0	21	2,81 %
Komisija	116 975	109 367	630	1 509	111 506	95,33 %	572	176	3 345	4 093	3,50 %	1 154	217	5	1 376	1,18 %
Sodišče	288	252	12	1	265	91,93 %	13	0	2	15	5,04 %	7	2	0	9	3,03 %
Računsko sodišče	129	101	6	0	107	83,11 %	9	0	0	9	7,08 %	12	1	0	13	9,80 %
Ekonomsko-socialni odbor	128	98	9	3	109	85,66 %	6	0	2	8	6,17 %	9	1	0	10	8,17 %
Odbor regij	78	59	8	1	68	86,89 %	6	0	1	6	8,02 %	2	1	0	4	5,09 %
Evropski varuh človekovih pravic	9	7	0	0	7	84,00 %	0	0	0	1	6,42 %	1	0	0	1	9,58 %
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	6	3	1	0	4	66,73 %	1	0	0	1	15,96 %	1	0	0	1	17,31 %
Skupaj	**120 021**	**111 452**	**925**	**1 576**	**113 953**	**94,94 %**	**888**	**295**	**3 421**	**4 603**	**3,84 %**	**1 211**	**249**	**5**	**1 465**	**1,22 %**

12. KONSOLIDIRANI POVZETEK NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI

v mio. EUR

	Nediferencirana sredstva	Diferencirana sredstva	Skupaj
Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	1 114	130 511	**131 655**
Sprostitev prevzetih obveznosti/revalorizacija	(61)	(1 535)	**(1 596)**
Plačila	872	45 836	**46 709**
Zapadli zneski	151	0	**151**
Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta	60	83 140	**83 200**
Obveznosti za zadevno leto	50 718	72 080	**122 798**
Plačila	49 825	17 420	**67 245**
Zapadle obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	14	0	**14**
Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta	880	54 661	**55 540**
Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj	**939**	**137 801**	**138 740**

13a. Konsolidirana razčlenitev neporavnanih obveznosti po letih nastanka obveznosti

v mio. EUR

	Razdelek finančne perspektive	< 2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Skupaj
1	Trajnostna rast	646	374	691	1 650	4 384	16 532	38 372	44 870	107 519
2	Ohranjanje in upravljanje naravnih virov	195	18	51	62	122	1 299	3 939	4 218	9 905
3	Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	10	7	16	31	91	170	251	778	1 354
4	EU kot globalni akter	849	664	885	1 258	2 007	3 373	5 201	5 013	19 250
5	Uprava	1	0	0	0	0	0	51	660	712
	Skupaj	**1 701**	**1 063**	**1 643**	**3 001**	**6 605**	**21 374**	**47 813**	**55 540**	**138 740**

13b. **Konsolidirana razčlenitev neporavnanih obveznosti po letih nastanka obveznosti**

v mio. EUR

	Področje	< 2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Skupaj
01	Gospodarske in finančne zadeve	3	0	0	0	28	41	145	127	344
02	Podjetništvo	5	8	7	22	22	63	119	334	581
03	Konkurenca	0	0	0	0	0	0	0	7	8
04	Zaposlovanje in socialne zadeve	191	14	57	101	298	3 072	9 405	9 162	22 299
05	Kmetijstvo in razvoj podeželja	152	0	1	47	78	1 213	3 525	3 475	8 491
06	Energetika in promet	60	60	63	113	250	505	651	1 601	3 303
07	Okolje	0	9	17	35	67	89	118	244	580
08	Raziskave	35	99	155	577	854	1 414	2 046	3 263	8 443
09	Informacijska družba in mediji	2	1	10	71	165	461	679	1 051	2 440
10	Neposredne raziskave	1	1	1	4	2	14	24	95	140
11	Ribištvo in pomorske zadeve	43	10	36	32	57	261	608	277	1 324
12	Notranji trg	0	0	0	0	1	0	2	12	15
13	Regionalna politika	411	354	627	1 233	3 115	11 357	25 807	29 347	72 250
14	Obdavčenje in carinska unija	0	0	0	1	0	4	27	47	80
15	Izobraževanje in kultura	21	7	12	21	32	64	123	291	571
16	Komuniciranje	0	0	0	0	0	1	11	67	79
17	Zdravje in varstvo potrošnikov	1	0	3	13	21	27	54	324	444
18	Območje svobode, varnosti in pravice	1	2	6	8	20	60	80	453	629
19	Zunanji odnosi	475	266	435	387	870	1 295	1 901	2 728	8 358
20	Trgovina	0	0	0	0	0	1	4	17	22
21	Razvoj in odnosi z državami AKP	104	80	102	142	282	486	678	845	2 719
22	Širitev	193	152	111	189	433	915	1 675	936	4 604
23	Humanitarna pomoč	2	0	0	2	4	22	80	273	383
24	Boj proti goljufijam	0	0	0	0	0	0	3	21	24
25	Usklajevanje politike Komisije in pravno svetovanje	0	0	0	0	0	0	0	18	19
26	Upravna služba Komisije	0	0	0	0	0	0	0	127	128
27	Proračun	0	0	0	0	0	0	0	9	9
28	Revizija	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29	Statistika	0	0	1	1	4	9	20	44	81
30	Pokojnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Jezikovne službe	0	0	0	0	0	0	0	27	27
90	Druge institucije	0	0	0	0	0	0	27	316	343
	Skupaj	**1 701**	**1 063**	**1 643**	**3 001**	**6 605**	**21 374**	**47 813**	**55 540**	**138 740**

14. PRIHODKI AGENCIJ: PRORAČUNSKE NAPOVEDI, UPRAVIČENOSTI IN PREJETI ZNESKI

v mio. EUR

Agencija	Napovedani prihodki	Ugotovljene upravičenosti	Prejeti zneski	Neporavnano	Področje
Evropska agencija za varnost v letalstvu	72	93	85	7	06
Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah	42	43	42	1	18
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	17	17	17	0	15
Evropska policijska akademija	9	8	8	0	18
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	29	29	29	0	17
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	14	14	14	0	18
Evropska agencija za okolje	35	38	38	0	07
Agencija Skupnosti za nadzor ribištva	5	2	2	0	11
Evropska agencija za varnost hrane	52	49	48	0	17
Agencija Evropske unije za temeljne pravice	14	15	15	0	18
Nadzorni organ za evropski GNSS	210	210	183	27	06
Eurojust	19	19	19	0	18
Evropska agencija za pomorsko varnost	46	38	38	0	06
Urad za usklajevanje na notranjem trgu	276	199	199	0	12
Evropska agencija za zdravila	163	166	165	1	02
Evropska agencija za varnost omrežij in informacij	8	8	8	0	09
Evropska železniška agencija	17	17	17	0	06
Evropska agencija za obnovo	250	251	251	0	22
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	14	14	14	0	04
Prevajalski center za organe Evropske unije	46	43	42	1	31
Evropska fundacija za usposabljanje	23	21	21	0	15
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	10	10	10	0	17
Evropska fundacija za zboljšanje življenjskih in delovnih razmer	20	20	20	0	04
Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno in kulturo	36	36	36	0	15
Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost	7	7	7	0	06
Izvajalska agencija za program javnega zdravja	4	5	5	0	17
Skupaj	**1 440**	**1 370**	**1 332**	**37**	

v mio. EUR

Vrsta prihodkov	Napovedani prihodki	Ugotovljene upravičenosti	Prejeti zneski	Neporavnano
Subvencija Komisije	771	749	729	20
Prihodki od provizij	334	371	363	8
Drugi prihodki	336	249	240	9
Skupaj	**1 440**	**1 370**	**1 332**	**37**

15. ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITVE PLAČIL PO AGENCIJAH

v mio. EUR

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti				Odobritve plačil			
	odobritve	prevzete obvez-nosti	preneseno	zapadlo	odobritve	prevzete obvez-nosti	preneseno	zapadlo
Evropska agencija za varnost v letalstvu	87	70	15	1	106	68	35	4
Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah	43	39	0	3	54	20	22	11
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	18	16	1	1	19	15	3	1
Evropska policijska akademija	10	6	2	2	12	6	4	2
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	29	28	0	1	36	22	12	2
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	15	15	0	0	15	14	1	0
Evropska agencija za okolje	41	40	2	0	47	37	9	1
Agencija Skupnosti za nadzor ribištva	5	1	0	4	5	0	1	4
Evropska agencija za varnost hrane	52	48	0	5	60	45	9	6
Agencija Evropske unije za temeljne pravice	15	14	0	0	16	8	8	0
Nadzorni organ za evropski GNSS	210	135	74	1	184	95	87	2
Eurojust	19	18	1	0	22	16	5	1
Evropska agencija za pomorsko varnost	48	43	0	5	50	34	2	14
Urad za usklajevanje na notranjem trgu	276	143	0	132	302	139	29	135
Evropska agencija za zdravila	163	159	0	4	193	155	32	5
Evropska agencija za varnost omrežij in informacij	8	8	0	0	9	7	2	0
Evropska železniška agencija	17	13	0	3	19	13	3	4
Evropska agencija za obnovo	714	302	410	2	714	259	454	2
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	15	14	0	1	18	13	4	1
Prevajalski center za organe Evropske unije	55	43	0	13	58	41	4	13
Evropska fundacija za usposabljanje	24	21	2	2	27	19	5	2
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	15	12	0	2	14	11	2	2
Evropska fundacija za zboljšanje življenjskih in delovnih razmer	21	20	0	1	24	19	5	1
Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno in kulturo	36	34	0	2	43	33	7	3
Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost	7	6	0	1	8	5	2	1
Izvajalska agencija za program javnega zdravja	4	4	0	0	5	3	2	1
Skupaj	**1 947**	**1 254**	**508**	**185**	**2 061**	**1 097**	**745**	**219**

v mio. EUR

Vrsta odhodkov	Odobritve za prevzem obveznosti				Odobritve plačil			
	odobritve	prevzete obveznosti	preneseno v leto 2008	zneski, ki zapadejo	odobritve	izvedena plačila	preneseno v leto 2008	zneski, ki zapadejo
Upravni odhodki	185	164	1	20	233	149	59	24
Odhodki iz poslovanja	1 385	737	507	141	1 441	600	675	167
Osebje	377	353	0	24	387	348	11	28
Skupaj	**1 947**	**1 254**	**508**	**185**	**2 061**	**1 097**	**745**	**219**

16. REALIZACIJA PRORAČUNA, VKLJUČNO Z AGENCIJAMI

v mio. EUR

	Evropske skupnosti	Agencije	Izločitev subvencij agencijam	Skupaj
Prihodki za zadevno proračunsko leto	117 563	1 332	(729)	**118 166**
Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto	(113 028)	(976)	729	**(113 275)**
Odobritve plačil, prenesene v leto N+1	(3 114)	(745)	—	**(3 859)**
Odobritve Efte, prenesene iz leta N-1	(2)	0	—	**(2)**
Zapadle neporabljene odobritve plačil, prenesene iz leta N-1	246	477	—	**723**
Tečajne razlike za zadevno leto	(124)	(3)	—	**(126)**
Realizacija proračuna	1 542	86	0	**1 628**

ODDELEK B: POJASNILA H KONSOLIDIRANIM POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA

1. PRORAČUNSKA NAČELA, STRUKTURA IN ODOBRITVE

1.1 **PRORAČUNSKA NAČELA**

Splošni proračun Skupnosti ureja več temeljnih načel:

— **enotnost in točnost proračuna**: vsi odhodki in prihodki Skupnosti se morajo izkazovati v enotnem proračunskem dokumentu, knjižiti v posamezne proračunske vrstice in odhodki ne smejo presegati odobritev,

— **univerzalnost**: to načelo sestavljata dve pravili:

  — pravilo o prepovedi namenske dodelitve, kar pomeni, da se proračunski prihodki ne smejo nameniti za posebne odhodkovne postavke (skupni prihodki morajo kriti skupne odhodke),

  — pravilo o prepovedi izravnav, kar pomeni, da se prihodki in odhodki vključijo v proračun v celoti brez neto izravnave,

— **enoletnost**: odobritve, vključene v proračun, so odobrene za eno samo leto in se morajo zato porabiti v navedenem letu,

— **ravnovesje**: prihodki in odhodki, prikazani v proračunu, morajo biti v ravnovesju (ocenjeni prihodki se morajo pokrivati z odobritvami plačil),

— **specifikacija**: vsaka odobritev se dodeli za poseben namen in poseben cilj,

— **obračunska enota**: proračun se pripravi in izvršuje v eurih, prav tako se v eurih pripravijo računovodski izkazi,

— **dobro finančno poslovodenje**: proračunske odobritve se porabijo v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja, in sicer z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti,

— **preglednost**: proračun se določi in izvršuje ter računovodski izkazi pripravijo v skladu z načelom preglednosti – proračun in spremembe proračuna se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

1.2 **PRORAČUNSKA STRUKTURA**

Proračun sestavljajo:

(a) splošni izkaz prihodkov;

(b) ločeni oddelki, razdeljeni na izkaze prihodkov in odhodkov za vsako institucijo: oddelek I: Parlament; oddelek II: Svet; oddelek III: Komisija; oddelek IV: Sodišče; oddelek V: Računsko sodišče; oddelek VI: Ekonomsko-socialni odbor; oddelek VII: Odbor regij; oddelek VIII: Evropski varuh človekovih pravic; oddelek IX: Evropski nadzornik za varstvo podatkov.

Prihodkovne in odhodkovne postavke vsake institucije se razčlenijo po vrstah postavk ali po porabi, za katero so dodeljene, v okviru naslovov, poglavij, členov in postavk.

Del sredstev ESPJ v likvidaciji je bil dan na razpolago operativnemu proračunu ESPJ v likvidaciji. Ta operativni proračun je vsako leto sprejela Komisija po posvetovanju s Svetom in Evropskim parlamentom. Zadnji proračun je bil pripravljen za obdobje od 1. januarja do 23. julija 2002. Od 24. julija 2002 so prihodki in stroški, povezani z operativnim proračunom, vključeni v izkaz prihodkov in odhodkov ESPJ v likvidaciji. Preostale obveznosti, ki jih je treba izpolniti, so prikazane na strani obveznosti v bilanci stanja.

1.3 **STRUKTURA PRORAČUNSKEGA RAČUNOVODSTVA**

Samo proračun Komisije vsebuje upravne odobritve in odobritve za poslovanje. Druge institucije imajo samo upravne odobritve.

V proračunu sta dve vrsti odobritev: nediferencirana sredstva in diferencirana sredstva. Nediferencirana sredstva se uporabljajo za financiranje poslov enoletne narave (ki so v skladu z načelom enoletnosti). Diferencirana sredstva so bila uvedena za uskladitev načela enoletnosti s potrebo po financiranju večletnih poslov.

(a) **Nediferencirana sredstva** zajemajo:

— vse upravne oddelke proračuna (poglavja 1 oddelka za Komisijo in v celoti vse druge oddelke),

— odobritve Jamstvenega oddelka EKUJS, ki so enoletne narave, ter

— določene tehnične odobritve (vračila, jamstva za najemanje in dajanje posojil itd.).

Za nediferencirana sredstva znesek odobritev za prevzem obveznosti ustreza znesku odobritev plačil.

(b) **Diferencirana sredstva** so namenjena kritju večletnih poslov in zajemajo odobritve v vseh poglavjih razen v poglavju 1 oddelka za Komisijo (razen EKUJS).

Ta diferencirana sredstva se delijo na odobritve za prevzem obveznosti in na odobritve plačil:

— **odobritve za prevzem obveznosti**: krijejo skupne stroške pravnih obveznosti, prevzetih za tekoče proračunsko leto za posle, ki trajajo več let. Vendar se lahko obveznosti v breme proračuna za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, v skladu s členom 76(3) finančne uredbe razporedijo na več let v letne obroke, kadar tako določa temeljni akt. Za diferencirana sredstva so še ne prevzete odobritve v breme proračuna za prihodnja leta prikazane kot pogojna obveznost med zunajbilančnimi postavkami,

— **odobritve plačil**: krijejo odhodke, ki nastanejo zaradi obveznosti, prevzetih v tekočem proračunskem letu in/ali prejšnjih proračunskih letih.

1.4 IZVOR ODOBRITEV

Glavni vir odobritev je proračun Skupnosti za tekoče leto. Vendar iz določb finančne uredbe izhajajo tudi druge vrste odobritev. Te prihajajo iz prejšnjih proračunskih let ali iz zunanjih virov.

1.4.1 *Končne proračunske odobritve*

Prvotne sprejete proračunske odobritve

Prerazporeditve

Odobritve se lahko prerazporejajo med proračunskimi vrsticami v skladu s pravili, določenimi v členih 22 do 24 finančne uredbe (Uredba (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002).

Spremembe proračuna

Sprejeti proračun se lahko spremeni ali poveča s spremembo proračuna. Zadevna pravila so določena v členih 37 in 38 finančne uredbe.

1.4.2 *Odobritve, prenesene iz prejšnjega leta ali ponovno razpoložljive*

Samodejno prenesene odobritve

To so nediferencirane odobritve plačil, ki se lahko samodejno prenesejo samo za eno proračunsko leto (brez omejitev za ESPJ v likvidaciji) v skladu s členom 9(4) finančne uredbe.

Odobritve, prenesene na podlagi odločitve institucij

Institucija lahko odloči, da bo prenesla odobritve iz prejšnjega proračuna v enem od naslednjih dveh primerov: če so bile pripravljalne faze končane (člen 9(2)(a) finančne uredbe) ali če je bila pravna podlaga sprejeta prepozno (člen 9(2)(b)). Prenesejo se lahko odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil (člen 9(3)).

Odobritve, ponovno razpoložljive zaradi sprostitve prevzetih obveznosti

To pomeni, da se v proračun ponovno vključijo odobritve za prevzem obveznosti v zvezi s strukturnimi skladi, ki so bile sproščene. Zneski se lahko izjemoma ponovno vključijo v proračun v primeru napake Komisije ali če so nujno potrebni za zaključek programa (člen 157 finančne uredbe).

1.4.3 ***Namenski prejemki***

Povračila

Te odobritve izhajajo iz povračil nepravilno plačanih zneskov, prihodkov od dobave blaga/storitev drugim organom Skupnosti, prejetih zavarovalnin ter prihodkov od dajanja v najem in prodaje publikacij – ti zneski se vključijo kot namenski prejemki v proračunsko vrstico, v kateri so nastali prvotni odhodki (člen 10 ter člen 18(1)(e), (f), (g), (h), (i) in (j) finančne uredbe), in se lahko prenesejo brez omejitev.

Odobritve Efte

Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru določa, da članice EGP plačajo finančne prispevke za določene dejavnosti v proračunu Skupnosti. Zadevne proračunske vrstice in predvideni zneski so objavljeni v Prilogi III k proračunu Skupnosti. Zadevne vrstice se povečajo za znesek prispevka Efte. Neporabljene odobritve ob koncu leta zapadejo in se vrnejo državam EGP.

Prihodki od tretjih oseb

Kot v primeru odobritev Efte so tudi druge države sklenile sporazume z Evropskima skupnostma, ki vključujejo finančne prispevke k dejavnostim Skupnosti. Prejeti zneski se štejejo za prihodke od tretjih oseb, ki se dodelijo zadevnim proračunskim vrsticam (pogosto na področju raziskav) in se lahko prenesejo brez omejitev (člen 10 ter člen 18(1)(a) in (d) finančne uredbe).

Delo za tretje osebe

Raziskovalna središča Skupnosti lahko v okviru svojih raziskovalnih dejavnosti delajo tudi za zunanje organe (člen 161(2) finančne uredbe). Tako kot prihodki od tretjih oseb se delo za tretje osebe dodeli posameznim proračunskim vrsticam in se lahko prenese brez omejitev (člen 10 in člen 18(1)(d) finančne uredbe).

Odobritve, ponovno razpoložljive zaradi vračil predplačil

To so sredstva Skupnosti, ki so jih upravičenci vrnili. Vračila predplačil se vključijo v proračun kot namenski prejemki (člen 10 in člen 18(2) finančne uredbe) in se lahko prenesejo brez omejitev. Za strukturne sklade temelji ponovna vključitev odobritev v proračun na odločitvi Komisije (člen 18(2) finančne uredbe in člen 228 pravil za izvajanje te uredbe).

1.5 **SESTAVA RAZPOLOŽLJIVIH ODOBRITEV:**

— *končne proračunske odobritve* = prvotne sprejete proračunske odobritve + odobritve iz sprememb proračuna + prerazporeditve,

— *dodatne odobritve* = namenski prejemki (glej zgoraj) + odobritve, prenesene iz prejšnjega proračunskega leta ali ponovno razpoložljive po sprostitvi prevzetih obveznosti,

— *odobrena proračunska sredstva skupaj* = končne proračunske odobritve + dodatne odobritve,

— *odobritve za zadevno leto* (uporabijo se za izračun proračunskega rezultata) = končne proračunske odobritve + namenski prejemki.

1.6 **IZVRŠEVANJE PRORAČUNA**

Člen 48(1) finančne uredbe navaja: „Komisija izvršuje proračun v skladu s to uredbo na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev“.

Člen 50 navaja, da Komisija na druge institucije prenese potrebna pooblastila za izvrševanje delov proračuna, ki se nanašajo nanje.

1.6.1 ***Izvrševanje prihodkov***

Proračun vsebuje napovedi prihodkov, ki pa se lahko spremenijo zaradi sprejetja sprememb proračuna, ki popravijo napovedi v prvotnem proračunu v skladu z zmanjšanji ali povečanji prihodkov, ugotovljenimi med izvrševanjem. Proračunski prihodki krijejo sredstva za plačila.

Realizacijo prihodkov sestavljajo ugotovljene upravičenosti, prihodki, dejansko pobrani na podlagi teh ugotovljenih upravičenosti, in preostanek, ki ga je treba še izterjati.

Dejanski prihodki za proračunsko leto ustrezajo prihodkom, pobranim med letom na podlagi ugotovljenih upravičenosti, in zneskom, pobranim na podlagi upravičenosti iz prejšnjih let, ki jih je treba še izterjati.

1.6.2 ***Izvrševanje odhodkov***

Kot za prihodke vsebuje prvotni proračun tudi napovedi odhodkov. Izvrševanje odhodkov prikazuje, kako so se odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil med letom spremenile, porabile, prenesle in zapadle.

Poraba odobritev:

Sredstva za prevzem obveznosti:

Odobrena proračunska sredstva so med proračunskim letom na razpolago za prevzem obveznosti.

Sredstva za plačila:

Odobrena proračunska sredstva so med proračunskim letom na razpolago za izvajanje plačil.

Prenosi v naslednje leto:

Sredstva za prevzem obveznosti:

Nekatere vrste odobritev, za katere še niso bile prevzete obveznosti, se lahko samodejno prenesejo, kot v primeru namenskih prejemkov (člen 10 finančne uredbe).

Institucije lahko odobrijo prenose:

— če je bila večina pripravljalnih faz v postopku za prevzem obveznosti do 31. decembra že končana (člen 9(2)(a) finančne uredbe), ali

— če je bila pravna podlaga sprejeta v zadnjem četrtletju proračunskega leta (člen 9(2)(b) finančne uredbe).

Proračunski organ mora biti uradno obveščen o tej odločitvi (člen 9(5) finančne uredbe).

Sredstva za plačila:

Tako kot odobritve za prevzem obveznosti se tudi neporabljene odobritve plačil iz namenskih prejemkov samodejno prenesejo, in sicer:

— nediferencirana sredstva: prenos je na splošno samodejen, če je namenjen kritju neporavnanih obveznosti (člen 9(4) finančne uredbe),

— diferencirana sredstva: neporabljene odobritve plačil ponavadi zapadejo; vendar se lahko prenesejo na podlagi odločitve Komisije, če odobritve plačil za naslednje proračunsko leto ne bodo krile obstoječih obveznosti ali obveznosti, povezanih z odobritvami za prevzem obveznosti, ki so bile same prenesene (člen 9(3) finančne uredbe).

Zapadle odobritve:

Vsa sredstva za prevzem obveznosti in sredstva za plačila, ki ostanejo neporabljena in se ne prenesejo, ob koncu leta zapadejo (člen 9(1) finančne uredbe).

1.7 **REALIZACIJA PRORAČUNA ZA ZADEVNO LETO**

1.7.1 ***Prihodki***

Vknjiženi zneski lastnih sredstev so zneski, knjiženi med letom na račune, ki so jih odprle vlade držav članic v imenu Komisije. V primeru presežka prihodki obsegajo tudi realizacijo proračuna za preteklo proračunsko leto.

Drugi prihodki se vknjižijo v zaključni račun na podlagi med letom dejansko prejetih zneskov.

1.7.2 ***Odhodki***

Za namen izračuna realizacije proračuna za zadevno leto odhodki obsegajo plačila na podlagi sredstev za plačila za zadevno leto in vse odobritve za navedeno leto, ki se prenesejo v naslednje leto.

Plačila na podlagi sredstev za plačila za zadevno leto pomenijo plačila, ki jih izvede računovodja do 31. decembra zadevnega proračunskega leta. Plačila v primeru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada so plačila, ki so jih izvedle države članice med 16. oktobrom 2006 in 15. oktobrom 2007, pod pogojem, da je bil računovodja uradno obveščen o ustrezni obveznosti in plačilnem nalogu do 31. januarja 2008. Za odhodke EKJS se lahko po kontrolah v državah članicah sprejme odločba o skladnosti.

1.7.3 *Realizacija proračuna za zadevno leto*

Realizacija proračuna vsebuje dva elementa: rezultat Evropskih skupnosti in rezultat udeležbe držav Efte, ki spadajo v EGP. V skladu s členom 15 Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000 o lastnih sredstvih je ta realizacija razlika med:

— skupnimi prihodki, prejetimi za navedeno leto,

— ter skupnimi plačili na podlagi odobritev za navedeno leto, skupaj s skupnim zneskom odobritev za navedeno leto, prenesenih v naslednje leto ([1]).

Tako dobljenemu znesku se prištejeta ali se od njega odštejeta:

— čisti saldo zapadlih odobritev plačil, prenesenih iz prejšnjih let, in vseh plačil, ki zaradi nihanj tečaja eura presegajo nediferencirana sredstva, prenesena iz prejšnjega leta,

— saldo pozitivnih in negativnih tečajnih razlik, zajetih med letom.

Realizacija proračuna se vrne državam članicam v naslednjem letu kot odbitek od njihovih obveznosti za navedeno leto.

1.8 NEPORAVNANE OBVEZNOSTI

Z uvedbo diferenciranih sredstev je nastala vrzel med prevzetimi obveznostmi in izvedenimi plačili: ta vrzel, ki ustreza neporavnanim obveznostim, pomeni časovni zamik med trenutkom, ko se prevzamejo obveznosti, in trenutkom, ko se izvedejo ustrezna plačila.

2. POJASNILA K PRORAČUNSKIM PRIHODKOM IN ODHODKOM TER KOMENTAR K REALIZACIJI PRORAČUNA ZA LETO 2007

2.1 PRAVNA PODLAGA IN FINANČNA UREDBA

Zaključni računi proračuna se vodijo v skladu z Uredbo (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 (UL L 248, 16.9.2002, str. 1, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 1995/2006 z dne 13. decembra 2006 (UL L 390, 30.12.2006)) o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti, in Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje te finančne uredbe, kakor je bila nazadnje spremenjena 28. marca 2007. Splošni proračun, glavni instrument finančne politike Skupnosti, je instrument, s katerim se vsako leto določijo in odobrijo prihodki in odhodki Skupnosti.

Proračunski postopek je določen v členu 272 Pogodbe ES, v katerem so navedeni zaporedje faz in roki, ki jih morata upoštevati obe veji proračunskega organa: Svet in Parlament. Komisija vsako leto oceni vse prihodke in odhodke evropskih institucij za naslednje leto ter pripravi predhodni predlog proračuna in ga pošlje proračunskemu organu. Na podlagi tega predhodnega predloga proračuna Svet pripravi predlog proračuna, o katerem se obe veji proračunskega organa potem pogajata. Ko predsednik Parlamenta izjavi, da je proračun dokončno sprejet, se lahko proračun začne izvrševati. Za izvrševanje proračuna je v glavnem odgovorna Komisija.

2.2 KONSOLIDACIJA PRORAČUNA

Konsolidirana poročila o izvrševanju splošnega proračuna Evropskih skupnosti prikazujejo, tako kot prejšnja leta, izvrševanje proračuna v vseh institucijah, saj je v proračunu Skupnosti določen ločen proračun za vsako institucijo.

Agencije v proračunu Skupnosti nimajo ločenih proračunov in se delno financirajo s subvencijami iz proračuna Komisije. Za zagotovitev vseh pomembnih proračunskih podatkov za agencije proračunski del konsolidiranega zaključnega računa vključuje ločena poročila o izvrševanju posameznih proračunov tradicionalnih agencij, ki so vključene v konsolidacijo. Ta poročila so:

— razpredelnica proračunskih prihodkov, v kateri je naveden znesek, prejet iz proračuna Komisije,

([1]) Za države Efte-EGP je obseg odobritev, prenesenih iz leta n v leto N+1, znan po pripravi zaključnih računov. Posledično izračun salda vključuje prenose odobritev iz leta N–1 v leto N.

— dve razpredelnici proračunskih odhodkov (obveznosti, plačila), v katerih so navedeni podrobni podatki po agencijah ter v katerih so ločene proračunske in dodatne odobritve,

— na dnu vsake razpredelnice je naveden vmesni seštevek, ki prikazuje skupni finančni vpliv agencij po vrstah odhodkov/prihodkov,

— razpredelnica realizacije proračuna, ki proračunski rezultat agencij doda k rezultatu Skupnosti (z odbitkom subvencij, plačanih iz odhodkov Skupnosti, in subvencij, prejetih kot prihodkov agencij).

2.3 **PRIHODKI**

Prihodki splošnega proračuna Evropskih skupnosti se lahko razdelijo v dve glavni kategoriji: lastna sredstva in druge prihodke. To je določeno v členu 269 Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti, ki navaja: „Brez vpliva na druge prihodke se proračun v celoti financira iz lastnih sredstev“. Večina proračunskih odhodkov se financira iz lastnih sredstev. Drugi prihodki pomenijo le manjši del vsega financiranja.

Lastna sredstva se delijo v tri kategorije: tradicionalna lastna sredstva, sredstva iz naslova DDV in sredstva iz naslova BND. Tradicionalna lastna sredstva obsegajo kmetijske dajatve, prelevmane na sladkor in carine. Del sistema virov lastnih sredstev je tudi mehanizem popravkov za proračunska neravnovesja.

2.3.1 ***Tradicionalna lastna sredstva***

Tradicionalna lastna sredstva: vsi določeni zneski tradicionalnih lastnih sredstev se morajo knjižiti na enega od računov, ki jih vodijo pristojni organi:

— na navadni račun iz člena 6(3)(a) Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000: vsi izterjani ali zajamčeni zneski,

— na posebni račun iz člena 6(3)(b) Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000: vsi zneski, ki še niso bili izterjani in/ali zajamčeni; zajamčeni zneski, ki se izpodbijajo, se lahko prav tako knjižijo na ta račun.

Za posebne račune države članice pošljejo Komisiji četrtletno poročilo, ki vključuje:

— saldo za izterjavo v preteklem četrtletju,

— izterjane zneske v zadevnem četrtletju,

— popravke osnove (popravki/zapadli zneski) v zadevnem četrtletju,

— odpisane zneske,

— saldo za izterjavo ob koncu zadevnega četrtletja.

Podatki, ki jih pošljejo države članice, ne omogočajo, da bi bili zneski, izterjani med letom, dodeljeni za leto, v katerem so upravičenosti nastale. Zato v razpredelnici „Povzetek izvrševanja prihodkov splošnega proračuna za leto 2007“ stolpec za zneske, prejete na podlagi prenosov, vključuje zneske, prejete med letom, in zapadle zneske upravičenosti, nadomeščene z novimi zneski upravičenosti, ki so jih prijavile države članice, ko so pripravljale novo poročilo. Za upravičenosti do lastnih sredstev se uporablja zmanjšanje vrednosti.

Ko so tradicionalna lastna sredstva iz posebnega računa izterjana, se morajo vknjižiti na račun Komisije pri zakladnici ali zato določenem organu, in sicer najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila upravičenost izterjana. Države članice za kritje stroškov zbiranja zadržijo 25 % tradicionalnih lastnih sredstev.

2.3.2 ***Sredstva iz naslova DDV in sredstva iz naslova BND***

Lastna sredstva iz naslova DDV izhajajo iz uporabe enotne stopnje, ki velja za vse države članice, na usklajeni osnovi za DDV, določeni v skladu s pravili člena 2(1)(c) Sklepa Sveta z dne 29. septembra 2000. Osnova za DDV je omejena na 50 % BND za vse države članice.

Sredstva iz naslova BND so spremenljiva sredstva, namenjena zagotavljanju potrebnih prihodkov v vsakem danem letu za kritje odhodkov, ki presegajo zbrani znesek iz tradicionalnih lastnih sredstev, sredstev iz naslova DDV in raznih prihodkov. Prihodki izhajajo iz uporabe enotne stopnje na skupnem BND vseh držav članic.

Sredstva iz naslova DDV in BND se določijo na podlagi napovedi osnov za DDV in BND, oblikovanih ob pripravi predhodnega predloga proračuna. Te napovedi se pozneje pregledajo in spremenijo; zneski se med zadevnim proračunskim letom posodobijo s spremembo proračuna.

Končni zneski za osnove za DDV in BND so razpoložljivi v letu, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu. Komisija izračuna razlike med zneski, ki jih dolgujejo države članice, glede na končne osnove in na vsote, dejansko plačane na podlagi (spremenjenih) napovedi. Te salde DDV in BND, pozitivne ali negativne, morajo države članice Komisiji plačati do 1. decembra leta, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu. Končne osnove za DDV in BND se lahko še popravijo v poznejših letih. Prej izračunani saldi se prilagodijo in razlika se vpokliče hkrati s saldi DDV in BND za prejšnje proračunsko leto. Opozoriti je treba, da so popravki sredstev iz naslova BND, narejeni v letu 2007, ki so se nanašali na obdobje 1995–2006, znašali 2 857 milijonov EUR. Popravki sredstev iz naslova DDV za obdobje 1996–2006 pa so znašali 973 milijonov EUR.

Med kontrolami poročil o prihodkih iz DDV in podatkov o BND lahko Komisija države članice obvesti o pridržkih v zvezi z nekaterimi točkami, ki bi lahko imele posledice za njihove prispevke iz lastnih sredstev. Te točke se lahko na primer nanašajo na to, da ne obstajajo sprejemljivi podatki ali da je treba razviti ustrezno metodologijo. Te pridržke je treba obravnavati kot morebitne terjatve do držav članic za negotove zneske, saj njihovega finančnega vpliva ni mogoče natančno oceniti. Ko se lahko določi natančni znesek, se v zvezi s saldi DDV in BND ali posameznimi zahtevki za plačilo vpokličejo ustrezna sredstva iz naslova DDV in BND.

2.3.3 *Popravek za Združeno kraljestvo*

Ta mehanizem zmanjšuje plačila iz lastnih sredstev Združenega kraljestva sorazmerno z njegovim tako imenovanim „proračunskim neravnovesjem“ in ustrezno poveča plačila iz lastnih sredstev drugih držav članic. Mehanizem za popravek proračunskega neravnovesja v dobro Združenega kraljestva sta uvedla Evropski svet v Fontainebleauju (junija 1984) in iz njegovega zasedanja izhajajoči Sklep z dne 7. maja 1985 o lastnih sredstvih. Namen mehanizma je bil zmanjšati proračunsko neravnovesje Združenega kraljestva z zmanjšanjem plačil Združenega kraljestva Skupnostma.

2.4 **ODHODKI**

2.4.1 *Finančni okvir 2007–2013*

v mio. EUR

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Trajnostna rast	53 979	57 653	59 700	61 782	63 638	66 628	69 621
2. Ohranjanje in upravljanje naravnih virov	55 143	59 193	59 639	60 113	60 338	60 810	61 289
3. Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica	1 273	1 362	1 523	1 693	1 889	2 105	2 376
4. EU kot globalni akter	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595
5. Uprava	7 039	7 380	7 699	8 008	8 334	8 670	9 095
6. Nadomestila	445	207	210	0	0	0	0
Odobritve za prevzem obveznosti	**124 457**	**132 797**	**136 211**	**139 489**	**142 629**	**147 210**	**151 976**
Odobritve plačil skupaj	**122 190**	**129 681**	**123 858**	**133 505**	**133 452**	**140 200**	**142 408**

Ta oddelek opisuje glavne kategorije odhodkov Skupnosti, razčlenjene po razdelkih finančnega okvira za obdobje 2007–2013. Proračunsko leto 2007 je bilo prvo leto, zajeto v finančnem okviru za obdobje 2007–2013. Skupna zgornja meja odobritev za prevzem obveznosti za leto 2007 znaša 124 457 milijonov EUR, kar ustreza 1,04 % BND. Ustrezna zgornja meja sredstev za plačila znaša 122 190 milijonov EUR, tj. 1,02 % BND. V zgornji razpredelnici je prikazan finančni okvir v tekočih cenah.

Razdelek 1 – Trajnostna rast

Ta razdelek je razdeljen na dva ločena, a medsebojno povezana dela:

— 1a. Konkurenčnost za rast in zaposlovanje, ki obsega odhodke za raziskave in inovacije, izobraževanje in usposabljanje, vseevropska omrežja, socialno politiko, notranji trg in spremljajoče politike.

— 1b. Kohezija za rast in zaposlovanje, ki je namenjena povečanju konvergence najmanj razvitih držav članic in regij, dopolnjevanju strategije EU za trajnostni razvoj zunaj manj uspešnih regij in spodbujanju medregionalnega sodelovanja.

Razdelek 2 – Ohranjanje in upravljanje naravnih virov

Razdelek 2 vključuje skupno kmetijsko in ribiško politiko, razvoj podeželja in okoljevarstvene ukrepe, zlasti program Natura 2000. Znesek, namenjen za skupno kmetijsko politiko, je rezultat dogovora, doseženega na zasedanju Evropskega sveta v Bruslju oktobra 2002.

Razdelek 3 – Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica

Novi razdelek 3 (Državljanstvo, svoboda, varnost in pravica) odraža vse večji pomen nekaterih področij, na katerih so bile Uniji dodeljene nove naloge – pravosodje in notranje zadeve, varovanje meja, politika priseljevanja in azila, javno zdravje in zaščita potrošnikov, kultura, mladi, informacije in dialog z državljani. Razdelek je razdeljen na dva dela:

— 3a. Svoboda, varnost in pravica

— 3b. Državljanstvo

Razdelek 4 – EU kot globalni akter

Razdelek 4 zajema vse zunanje ukrepe, vključno s predpristopnimi instrumenti. Medtem ko je Komisija predlagala, da se Evropski razvojni sklad (ERS) vključi v finančni okvir, sta se Evropski svet in Evropski parlament strinjala, da se ERS pusti zunaj finančnega okvira.

Razdelek 5 – Uprava

Ta razdelek krije upravne odhodke za vse institucije, pokojnine in evropske šole. Za druge institucije razen Komisije so to edini odhodki, agencije in drugi organi pa imajo upravne odhodke in odhodke iz poslovanja.

Razdelek 6 – Nadomestila

V skladu s političnim dogovorom, da nove države članice ne postanejo neto plačnice v proračun ob samem začetku svojega članstva, so bila v tem razdelku predvidena nadomestila. Ta znesek je bil na razpolago za prenose tem državam, da bi se uravnovesili njihovi proračunski prejemki in prispevki.

2.4.2 *Področja*

V okviru uporabe upravljanja po dejavnostih (Activity Based Management – ABM) Komisija v svoje procese načrtovanja in upravljanja uvaja oblikovanje proračuna po dejavnostih (Activity Based Budgeting – ABB). ABB vsebuje proračunsko strukturo, v kateri proračunski naslovi ustrezajo področjem in proračunska poglavja dejavnostim.

Namen ABB je zagotoviti jasen okvir za uresničevanje ciljev politik Komisije, in sicer z zakonodajnimi, finančnimi ali katerimi koli drugimi sredstvi javnih politik. S strukturiranjem dela Komisije po dejavnostih se pokaže jasna slika zavez Komisije, hkrati pa je vzpostavljen skupni okvir za določanje prednostnih nalog. Sredstva se dodelijo prednostnim nalogam v proračunskem postopku, pri čemer se dejavnosti uporabijo kot sestavni elementi za oblikovanje proračuna. Z vzpostavitvijo take povezave med dejavnostmi in sredstvi, ki so jim dodeljena, si ABB prizadeva povečati učinkovitost in uspešnost porabe sredstev Komisije.

Področje se lahko opredeli kot enotna skupina dejavnosti, ki sestavljajo delo Komisije in so pomembne za proces odločanja. Skupaj je bilo opredeljenih 32 področij, pri čemer vsako področje na splošno ustreza enemu generalnemu direktoratu in zajema v povprečju okoli šest ali sedem posameznih dejavnosti. Ta področja so večinoma operativna, saj je namen temeljnih dejavnosti na področjih koristiti upravičenim tretjim osebam, vsaki na njenem področju delovanja. Operativni proračun je dopolnjen s potrebnimi upravnimi odhodki za vsako področje.

2.5 **KOMENTAR K IZVRŠEVANJU PRORAČUNA ZA LETO 2007**

2.5.1 *Realizacija proračuna za leto 2007*

Odobritve, prenesene iz prejšnjega proračunskega leta, v zvezi s prispevki tretjih oseb in delom zanje, ki po definiciji nikoli ne zapadejo, so vključene k dodatnim odobritvam za zadevno proračunsko leto. To pojasni razliko med prenosi iz prejšnjega leta v poročilih o izvrševanju proračuna za leto 2007 in prenosi v naslednje leto v poročilih o izvrševanju proračuna za leto 2006.

Odobritve plačil za ponovno uporabo in odobritve, ponovno razpoložljive po vračilu predplačil, se ne upoštevajo pri izračunu realizacije za zadevno leto.

Dela odobritev plačil, namenjenega državam Efte-EGP, ki sta ga Skupnosti prenesli iz leta 2007 v leto 2008, ni bilo mogoče vključiti v bilanco za leto 2007, saj je za to potrebno, da Efta odobri zadevne zneske, ta odobritev pa ne bo dana do sredine leta 2008.

Prenesene odobritve plačil vključujejo: samodejne prenose in prenose na podlagi odločitve. Prav tako vključujejo povečanje odobritev iz namenskih prejemkov, saj se tovrstne odobritve, ki niso bile porabljene, ob koncu leta samodejno prenesejo. Pri zapadlih neporabljenih odobritvah plačil, prenesenih iz prejšnjega leta, so zdaj prikazane samo zapadle odobritve, ki so bile prenesene samodejno in na podlagi odločitve.

2.5.2 *Povzetek glavnih ugotovitev glede izvrševanja proračuna za leto 2007*

V skladu z načelom ravnovesja morajo biti proračunski prihodki in odhodki (odobritve plačil) v ravnovesju. Znesek odobritev plačil v prvotnem sprejetem proračunu, ki ga je podpisal predsednik Evropskega parlamenta 15. decembra 2006, je bil določen na 115 497 milijonov EUR in naj bi se financiral iz lastnih sredstev v višini 114 288 milijonov EUR. Opozoriti velja, da se ocene prihodkov in odhodkov v prvotnem proračunu skozi proračunsko leto spreminjajo, te prilagoditve pa so predstavljene v spremembah proračuna. Prilagoditve plačil iz lastnih sredstev iz naslova BND, ki jih vplačujejo države članice, zagotavljajo, da se v proračunu predvideni prihodki natanko ujemajo s predvidenimi odhodki.

Leta 2007 je bilo sprejetih sedem sprememb proračuna. Njihov učinek na strani prihodkov proračuna za leto 2007 je pomenil skupne končne prihodke v višini 113 846 milijonov EUR. Ti so se financirali iz lastnih sredstev v višini 106 203 milijonov EUR (torej 8 085 milijonov EUR manj od prvotne napovedi), preostanek pa se je financiral iz drugih prihodkov. Na zmanjšano potrebo po lastnih sredstvih je vplivalo več dejavnikov, med drugim vključitev 2 109 milijonov EUR, ki so se nanašali na presežek iz prejšnjega leta in presežek iz jamstvenega sklada za zunanje ukrepe. Poleg tega so se zaradi skupnega učinka zmanjšanja odobritev plačil in povečanja napovedanih prihodkov v Spremembi proračuna št. 7/2007 sredstva iz naslova BND dodatno znižala za 5 976 milijonov EUR.

Pri lastnih sredstvih velja poudariti, da je zbiranje tradicionalnih lastnih sredstev doseglo 100 % napovedanih zneskov. To je mogoče pripisati dejstvu, da so se proračunske ocene v času, ko je bila določena Sprememba proračuna št. 5/2007, spremenile (znižale so se za 775 milijonov EUR). Ta prilagoditev je temeljila zlasti na novih makroekonomskih napovedih spomladi 2007, ki so bile manj optimistične od prejšnjih.

Končna plačila držav članic iz naslova DDV in BND so bila prav tako zelo blizu končne proračunske ocene. Razlike med napovedanimi in dejansko vplačanimi zneski so posledica razlik med tečaji eura, uporabljenimi za namene proračuna, in veljavnimi tečaji v času, ko so države članice, ki niso članice EMU, dejansko izvedle plačila.

Na strani odhodkov je izvajanje odobritev plačil v proračunu za leto 2007 v prvem letu novega finančnega okvira znašalo 109 milijard EUR (98 %). Po prenosu približno 750 milijonov EUR odobritev plačil, ki so se nanašala predvsem na (nediferencirane) upravne odhodke, je stopnja izvajanja odobritev plačil v proračunu za leto 2007 dosegla 99 %, podobno kot pri odobritvah za prevzem obveznosti. To je v primerjavi s preteklimi leti ugodno.

Izvajanje odobritev za prevzem obveznosti je v proračunu za leto 2007 znašalo 119 milijard EUR (96 %). Odobritve za prevzem obveznosti, ki so ob koncu leta ostale neporabljene, so bile povezane zlasti z zapoznelim sprejetjem nekaterih operativnih programov na področju kohezije in naravnih virov. Te odobritve se bodo prenesle v leto 2008 ali pa bodo razporejene v poznejša leta finančnega okvira. Po prenosu in zahtevanem reprogramiranju (ki sta v celoti znašala približno 3,6 milijarde EUR) je stopnja izvajanja odobritev za prevzem obveznosti v proračunu za leto 2007 dosegla 99 %. To je ugodno v primerjavi s preteklimi leti, zlasti z letom 2000, tj. prvim letom prejšnje finančne perspektive, ko je bila potrebna obsežna uporaba prenosov in reprogramiranja.

2.5.3 *Uskladitev proračunske realizacije za leto 2007 s poslovnim izidom za leto 2007*

Poslovni izid za zadevno leto, predstavljen v oddelku B dela I, je izračunan po načelih računovodstva na podlagi nastanka poslovnih dogodkov. Proračunska realizacija pa v skladu s finančno uredbo temelji na pravilih prilagojenega računovodstva na podlagi nastanka plačil. Ker tako poslovni izid kot proračunska realizacija izvirata iz istih poslov, je za kontrolo koristno preveriti, če ju je mogoče uskladiti. V spodnji tabeli je prikazana uskladitev s ključnimi uskladitvenimi zneski, razdeljenimi na prihodkovne in odhodkovne postavke.

Uskladitvene postavke – prihodki

Dejanski proračunski prihodki za proračunsko leto ustrezajo prihodkom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih med letom, in zneskom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih v prejšnjih letih. Zato je pri uskladitvi treba **upravičenosti, ki so bile ugotovljene v tekočem letu, a še niso bile pobrane**, odšteti od poslovnega izida, saj niso del proračunskih prihodkov. Nasprotno pa je treba **upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu**, pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu.

Čisti kratkoročno nezaračunani prihodki obsegajo kratkoročno nezaračunane prihodke za kmetijske prelevmane, lastna sredstva ter obresti in dividende. Upošteva se samo čisti učinek, tj. kratkoročno nezaračunane prihodke za tekoče leto, zmanjšane za stornirane kratkoročno nezaračunane prihodke iz prejšnjega leta.

Uskladitvene postavke – odhodki

Čisti kratkoročno vnaprej vračunani odhodki so sestavljeni pretežno iz odhodkov, kratkoročno vračunanih vnaprej ob časovnem preseku ob koncu leta, tj. upravičenih odhodkov, ki so jih imeli upravičenci do sredstev Skupnosti, vendar jih Evropskima skupnostma še niso prijavili.

Medtem ko se kratkoročno vnaprej vračunani odhodki ne štejejo med proračunske odhodke, so plačila, izvedena v **tekočem letu, za račune, vknjižene v prejšnjih letih**, del proračunskih odhodkov tekočega leta.

Čisti učinek predfinanciranja je kombinacija (1) novih zneskov predfinanciranja, plačanih v tekočem letu in pripoznanih za proračunske odhodke zadevnega leta, ter (2) obračuna predfinanciranja, plačanega v tekočem letu ali prejšnjih letih, s priznanjem upravičenih stroškov. Slednji so odhodek v smislu računovodstva na podlagi poslovnih dogodkov, niso pa odhodek za proračunsko računovodstvo, saj je bilo plačilo prvotnega predfinanciranja že upoštevano kot proračunski odhodek v času njegovega plačila.

Poleg plačil na podlagi odobritev za zadevno leto je treba v izračunu realizacije proračuna za navedeno leto upoštevati tudi odobritve za navedeno leto, ki se **prenesejo v naslednje leto** (v skladu s členom 15 Uredbe (ES, Euratom) št. 1150/2000). Enako velja za proračunska plačila, izvedena v tekočem letu, iz **prenosov in zapadlih neporabljenih odobritev plačil.**

Gibanje rezervacij se nanaša na ocene ob koncu leta v računovodstvu na podlagi poslovnih dogodkov (zlasti na prejemke zaposlenih), ki ne vplivajo na proračunsko računovodstvo. **Drugi uskladitveni zneski** obsegajo različne elemente, kot so amortizacija sredstev, pridobitve sredstev, plačilo kapitalskih zakupnin ali finančne udeležbe, ki se v proračunskem računovodstvu in računovodstvu na podlagi poslovnih dogodkov obravnavajo različno.

In končno, poslovni izid **agencij in ESPJ**, ki so vključene v konsolidirani poslovni izid, je treba izvzeti, saj njihovo proračunsko izvrševanje ni del konsolidirane proračunske realizacije.

USKLADITEV: POSLOVNI IZID – PRORAČUNSKA REALIZACIJA

v mio. EUR

	2007
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO	**7 462**
Prihodki	
Upravičenosti, ugotovljene v tekočem letu, a še ne pobrane	(5 036)
Upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu	2 543
Kratkoročno nezaračunani prihodki (čisti)	(1 068)
Odhodki	
Kratkoročno vnaprej vračunani odhodki (čisti)	8 814
Odhodki prejšnjega leta, plačani v tekočem letu	(3 635)
Čisti učinek predfinanciranja	(6 810)
Odobritve plačil, prenesene v naslednje leto	(3 116)
Plačila, izvedena iz prenosov in zapadlih neporabljenih odobritev plačil	1 171
Gibanje rezervacij	1 395
Drugo	(33)
Poslovni izid agencij in ESPJ	(145)
REALIZACIJA PRORAČUNA ZA ZADEVNO LETO	**1 542**